

KOPER, 26. MAJA 1978

ŠT. 12

VSEBINA:

Občina Ilirska Bistrica

Krajevna skupnost Novokračine

— SKLEP o uvedbi samoprispevka za financiranje asfaltiranja vaških poti, ureditev kanalizacije in gradnjo podpornih zidov v vasi Sušak

Občina Piran

— STATUT občine Piran

— ODLOK o sestavi in številu podpredsednikov in članov izvršnega sveta skupščine občine Piran

OBČINA ILIRSKA BISTRICA

**KRAJEVNA SKUPNOST
NOVOKRAČINE**

Na podlagi 8. in 16. člena zakona o referendumu in o drugih oblikah osebnega izjavljanja (Uradni list SRS, št. 23-77) in 2. člena zakona o samoprispevku (Uradni list SRS, št. 3-73) ter po odločitvi delovnih ljudi in občanov vasi Sušak na referendumu dne 7. maja 1978, je svet krajevne skupnosti Novokračine na seji dne 8. maja 1978, sprejel

SKLEP

O UVEDBI SAMOPRISPEVKA ZA FINANCIRANJE ASFALTIRANJA VAŠKIH POTI, UREDITEV KANALIZACIJE IN GRADNJO PODPORNH ZIDOV V VASI SUŠAK

1.

Za vas Sušak se uvede samoprispevek v delu in denarju za financiranje asfaltiranja vaških poti, ureditev kanalizacije in gradnjo podpornih zidov.

2.

Samoprispevek se uvaja za dobo 18 mesecev in sicer od 1. junija 1978 do 31. decembra 1979. leta.

3.

Samoprispevek v denarju plačujejo naslednji zavezanci:

- občani, ki imajo osebni dohodek iz delovnega razmerja po stopnji 3,5 %,
- občani, ki imajo dohodek od pokojnin po stopnji 3,5 % od pokojnine,
- občani, ki so zavezanci davka od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti od osnove od katere se odmerjajo davki in prispevki po stopnji 3,5 %,
- občani, ki so zavezanci davka od kmetijstva po stopnji 3,5 % od katastrskega dohodka.

4.

Krajevni samoprispevek v delu je obvezen za vsa gospodinjstva in znaša 60 ur, ne glede na velikost družine. Obveznost v delu se mora opraviti tako, da bo opravljena normirana količina dela, ki je določena za delovno uro izpolni pa se lahko tudi v denarju in sicer po 30 din za delovno uro.

5.

Za oprostitev samoprispevka v denarju in delu se uporabljajo določbe 10. člena zakona o samoprispevku (Uradni list SRS, št. 3-73).

6.

Samoprispevek zavezancev, določenih v prvi in drugi alineji 3. točke tega sklepa obračunavajo, odtrgujejo in nakazujejo izplačevalci ob izplačilu mesečnih osebnih dohodkov, nadomestil in pokojnin.

Samoprispevek zavezancev določen v 3. in 4. alineji 3. točke tega sklepa obračunava in odtrguje pristojni občinski upravni organ davčne službe.

Vrednost del za izvršitev programa znaša 345.000 din; predvideni znesek, ki bo izbran s samoprispevkom bo znašal 110.000 din.

7.

Samoprispevek se plačuje na račun krajevne skupnosti Novokračine št. 52210-645-45767,

8.

Za izvedbo del in za zbiranje sredstev samoprispevka v določenem roku, se obveznosti izterjajo po predpisih, ki veljajo za izterjavo davkov.

10.

O uporabi sredstev samoprispevka se sestavi zaključni račun. Zaključni račun sprejme organ, ki je uvedel samoprispevek in se objavi na način, kot je bil objavljen akt o uvedbi samoprispevka.

11.

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah, uporablja pa se od 1. junija 1978 dalje.

Novokračine, 8. maja 1978

Predsednik sveta KS
ISKRA IVAN, l.r.

OBČINA PIRAN

Skupščina občine Piran je na podlagi 185. člena Ustave SR Slovenije na seji zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora dne 6. marca 1978 po poprejšnji javni razpravi v socialistični zvezi delovnega ljudstva sprejela spremembe in dopolnitve statuta občine Piran tako, da se prečiščeno besedilo statuta občine Piran glasi:

**STATUT
OBČINE PIRAN**

kot skupni dogovor delovnih ljudi in občanov v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih oblikah samoupravnega povezovanja in združevanja v občini.

TEMELJNA NAČELA

I.

Samoupravljanje, ki temelji na ustavno opredeljenem družbenoekonomskem in političnem sistemu, je za delovne ljudi in občane občine Piran neodtujljiva pravica in dolžnost.

Nihče ne sme in ne more delovnim ljudem in občanom kratiti svoboščin, pravic in dolžnosti, ki jih zagotavlja Ustava Socialistične federativne republike Jugoslavije, Ustava Socialistične republike Slovenije in ta statut.

Delovni ljudje in občani uresničujejo in varujejo te svoboščine, pravice in dolžnosti neposredno, v Socialistični zvezi delovnega ljudstva, v Zvezi sindikatov, v Zvezi socialistične mladine, društvih in združenjih, v katerih idejna, vodilna in politična sila je Zveza komunistov. Tu se dogovarjajo za politično in akcijsko enotnost socialističnih sil v uresničevanju družbenega razvoja.

II.

Delovni ljudje in občani negujejo, razvijajo in poglobljajo vrednote narodnoosvobodilnega boja, ljudske revolucije in socialistične izgradnje ter s tem ustvarjajo idejnopolitične pogoje za vsestranski razvoj socialistične samoupravne družbe.

Delovni ljudje in občani neposredno in v samoupravnih organih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, društvih in združenjih ter državnih organih so s svojo dejavnostjo dolžni:

— širiti in krepiti materialno osnovo družbe in življenja posameznikov, s tem da razvijajo proizvodjalne sile, večajo produktivnost dela in nenehno razvijajo socialistične samoupravne odnose;

— ustvarjati pogoje, v katerih se bodo odpravljale razlike med umskim in fizičnim delom in v katerih bo postajalo človekovo delo čedalje popolnejši izraz ustvarjalnosti in človekove osebnosti;

— širiti in razvijati vse oblike samoupravljanja, ki bodo temeljile na zavesti o skupnih interesih, na socialistični morali in svobodni dejavnosti človeka;

— krepiti in razvijati bratstvo in enotnost narodov in narodnosti Jugoslavije;

— ustvarjati take pogoje, da se bodo lahko delovni ljudje in občani italijanske narodnosti vselej in povsod enakopravno z drugimi občani neposredno vključevali v samoupravno odločanje, gojili in razvijali svoje posebne pravice;

— prispevati k uresničevanju človekovih svoboščin in pravic, k humanizaciji družbenega okolja in človekove osebnosti, h krepitvi solidarnosti in človečnosti med ljudmi ter k spoštovanju človekovega dostojanstva;

— razvijati vsestransko sodelovanje z vsemi narodi v skladu z načeli neuvrščene politike naše države in solidarnosti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

III.

Delovni ljudje in občani občine Piran neposredno in v samoupravnih organih in organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, društvih in združenjih in v občinski skupščini organizirajo in izvajajo priprave za splošni ljudski odpor ter organizirajo družbeno samozashčito in s tem zagotavljajo osnovne pogoje varovanja svobode, neodvisnosti in suverenosti narodov in narodnosti Jugoslavije ter samoupravne socialistične družbe.

IV.

Delovni ljudje in občani v občini odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah ter v drugih oblikah samoupravnega združevanja, v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, društvih ter združenjih, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter po svojih delegatih v občinski skupščini in v drugih organih samoupravljanja.

Delavci neposredno in enakopravno uresničujejo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice in odločajo o drugih vprašanih svojega družbenoekonomskega položaja v temeljni organizaciji združenega dela.

Delavci v združenem delu tudi zunaj temeljne organizacije združenega dela, v okviru družbenopolitičnih skupnosti prek delegatskega si-

stema neposredno odločajo in enakopravno uresničujejo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice o svojem položaju v družbi in o zadovoljevanju splošnih družbenih, osebnih in skupnih potreb.

V krajevni skupnosti delovni ljudje in občani odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov in o solidarnem zadovoljevanju skupnih potreb na področju urejanja naselij, prebivar¹², komunalnih dejavnosti, otroškega in socialnega varstva, izobraževanja, kulture, telesne kulture, zaščite potrošnikov, varstva in izboljševanja človekovega okolja, ljudske obrambe, družbene samozashčite in na drugih področjih življenja in dela. S samoupravnim sporazumevanjem in na drug način se povezujejo za uresničevanje teh in drugih interesov z organizacijami združenega dela, samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi na območju krajevne skupnosti in zunaj nje.

V.

Za organizirano zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb na področju vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, telesne kulture, socialnega varstva in skrbstva, zdravstva, varstva človekovega okolja, komunalnega in stanovanjskega gospodarstva ustanavljajo delavci in drugi delovni ljudje neposredno in po svojih organizacijah združenega dela ter po drugih organizacijah in skupnostih z delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, samoupravne interesne skupnosti. V samoupravnih interesnih skupnostih skupno, enakopravno in sporazumno odločajo o opravljanju teh dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko njihovega razvoja, združujejo sredstva za njihovo financiranje in opravljajo druge zadeve, ki izvirajo iz odnosov na področjih, za katere so ustanovljene.

Delavci in drugi delovni ljudje, ki skupaj z delavci organizacij združenega dela, katere jim nudijo storitve, ustanovijo samoupravno interesno skupnost, urejajo z njimi na načelih enakopravnosti medsebojna razmerja, pravice, obveznosti in odgovornosti s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi, z njenim statutom in pogodbo. Z ureditvijo teh razmerij, pravic, obveznosti in odgovornosti mora biti delavcem in drugim delovnim ljudem, ki dajejo sredstva za uresničevanje ciljev samoupravne interesne skupnosti, zagotovljena pravica, da odločajo o teh sredstvih, delavcem v organizacijah združenega dela, ki nudijo storitve, pa pravica, da v svobodni menjavi dela uresničujejo enak družbenoekonomski položaj kot delavci v drugih organizacijah združenega dela.

VI.

Delavci in drugi delovni ljudje ter občani, samoupravno povezani in organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v delovnih skupnostih, v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, v društvih in združenjih in v krajevnih skupnostih, uresničujejo svoje pravice in dolžnosti tudi v občinski skupščini. Temeljno izhodišče za organiziranje in delovanje delegatskega skupščinskega sistema je, da se v občinski skupščini zagotovi zastopanost vseh avtentičnih interesov delavcev, delovnih ljudi in občanov.

VII.

Zveza komunistov v občini, kot del Zveze komunistov Jugoslavije in Slovenije, je s svojim usmerjevalnim idejnim in političnim delom, v pogojih socialistične demokracije in družbenega samoupravljanja, glavni pobudnik in nosilec politike za varstvo in za nadaljnji razvoj pridobitev socialistične revolucije in socialističnih samoupravnih odnosov, posebno pa za krepitev socialistične družbene in demokratične zavesti.

Zveza komunistov v občini kot vodilna idejna in politična sila uresničuje politično in akcijsko enotnost ter solidarnost delovnih ljudi in občanov pri nenehni krepitvi obrambne moči domovine in pripravljenost za preprečevanje in odpravljanje posledic naravnih in drugih hudih nesreč ter drugih izrednih razmer, razvija bratstvo, enotnost in druge revolucionarne pridobitve narodov in narodnosti Jugoslavije, utrjuje zavest o možnosti uspešne obrambe pred vsakim napadalcem ter spodbuja aktivnost svojih članov in delovnih ljudi za obrambo države.

V Socialistični zvezi delovnega ljudstva občine delovni ljudje in občani, družbenopolitične in družbene organizacije, društva ter združenja in vse organizirane socialistične sile na čelu z Zvezo komunistov uresničujejo politično in akcijsko enotnost socialističnih sil pri usmerjanju družbenega razvoja na temeljih oblasti in samoupravljanja delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. V ta namen zlasti:

— obravnavajo družbena vprašanja in dajejo politične pobude na vseh področjih družbenega življenja, usklajujejo mnenja, zavzemajo politična stališča glede reševanja teh vprašanj in predlagajo možne rešitve;

— določajo program politične aktivnosti, družbena merila za volitve delegacij in delegatov, zagotavljajo demokratično predlaganje in določanje kandidatov za člane delegacij in za opravljanje drugih javnih in družbenih funkcij;

— obravnavajo splošna vprašanja kadrovske politike in vzgoje kadrov;

— spremljajo delo organov oblasti in samoupravljanja ter nosilcev javnih funkcij in drugih družbenih funkcij ter izražajo svoje mnenje in ocene;

— ustvarjajo pogoje za vsestransko udeležbo mladine in njenih organizacij v družbenem in političnem življenju.

Zveza socialistične mladine aktivno sodeluje v vseh tokovih družbenega življenja in dela ter revolucionarne socialistične vzgoje.

Druge družbene organizacije, društva in združenja v občini delujejo pri uresničevanju ciljev revolucije, samoupravnega razvoja naše družbe v okviru svojih programov dela.

Zveza združenj borcev narodnoosvobodilne vojne kot družbenopolitična organizacija aktivnih borcev NOB deluje v okviru enotne fronte organiziranih socialističnih sil. Zavzema se za večje in intenzivnejše angažiranje vseh borcev iz narodnoosvobodilne borbe in njihovih organizacij, skupaj z mladimi generacijami v borbi delavskega razreda in delovnih ljudi za utrjevanje in nadaljnje bogatenje pridobitev socialistične revolucije in socialistične samoupravne graditve.

Delavci, prostovoljno organizirani v sindikatu, se zavzemajo za tak družbenoekonomski položaj in za tako svojo vlogo v družbi in političnem sistemu, ki ustreza interesom in težnjam delavskega razreda, še zlasti pa za uresničevanje samoupravnih in drugih pravic in interesov delavcev, za samoupravno usklajevanje posamičnih in skupnih interesov s splošnimi interesi, za usposabljanje delavcev za opravljanje samoupravnih in drugih družbenih funkcij, za demokratično določanje kandidatov za člane delegacij, za najširšo udeležbo delavcev pri izvrševanju funkcije oblasti in pri opravljanju družbenih zadev, za zagotavljanje socialne varnosti ter za razvijanje in krepitev njihove solidarnosti. Pri uresničevanju teh ciljev daje sindikat pobudo za sprejemanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov ter sodeluje pri samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju.

Občina je dolžna v okviru svojih pravic in dolžnosti zagotavljati Socialistični zvezi delovnega ljudstva in drugim organiziranim socialističnim silam v občini materialne in druge pogoje za uresničevanje njihovih funkcij, določenih z ustavo in tem statutom. Družbene organizacije, društva in združenja se financirajo praviloma iz svojih sredstev in v okviru samoupravnih interesnih skupnosti.

VIII.

Občinska skupščina uresničuje sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami v občini tudi s sodelovanjem predstavnikov družbenopolitičnih organizacij v družbenih svetih, na sejah njenih zborov, organov in delovnih teles, in predstavnikov skupščine v organih in oblikah dela družbenopolitičnih organizacij, z izmenjavo informativnih in dokumentacijskih gradiv, z organiziranjem skupnih sestankov, z usklajevanjem programov dela in akcij in v drugih oblikah medsebojnega sodelovanja.

IX.

V družbenih svetih, ki so kot družbena telesa sestavni del delegatskega sistema, delovni ljudje in občani, združeni v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v družbenopolitičnih organizacijah zaradi uresničevanja z ustavo določenih pravic, obvez in odgovornosti, uresničujejo družbenopolitično koordinacijo pri oblikovanju in izvajanju politike, pripravi odlokov in drugih predpisov ter splošnih aktov občinske skupščine in tako prispevajo k razvijanju sistema socialističnih samoupravnih odnosov in političnega sistema samoupravne demokracije.

X.

Vsestransko, pravočasno in popolno obveščanje delovnih ljudi in občanov o politiki in gospodarskih vprašanjih, o delovanju organov in organizacij in o drugih splošnih skupnih vprašanjih je pogoj samou-

pravnega odločanja, uveljavljanja nadzorstva ter ustvarjanja aktivnega javnega mnenja in zato ena izmed temeljnih pravic delovnih ljudi in občanov.

V družbenem sistemu informiranja se vsi tisti, ki sodelujejo v procesih obveščanja v delegatskem sistemu, samoupravno sporazumevajo o najustreznejših načinih informiranja delovnih ljudi in občanov ter pri tem uporabljajo predvsem obstoječa sredstva informiranja. Pri tem morajo dajati prednost predhodnim primerjalnim informacijam v zgodnjih fazah procesa odločanja, na podlagi katerih se delovni ljudje in občani lahko pravočasno odločajo in zavzemajo stališča.

Za zagotovitev ustreznega obveščanja delovnih ljudi in občanov so posebej odgovorni tudi:

— zbor krajevnih skupnosti in zbor združenega dela, ki enakopravno sprejemata odloke in druge akte, ki se nanašajo na splošna vprašanja informiranja v občini in na splošne pogoje obveščanja;

— družbenopolitični zbor, ki sprejema stališča o zadevah, ki se nanašajo na splošna vprašanja informiranja in na splošne pogoje javnega obveščanja;

— delovni ljudje, organizirani v Socialistični zvezi delovnega ljudstva, ki ob uresničevanju politične in akcijske enotnosti socialističnih sil pri usmerjanju družbenega razvoja občine zagotavljajo obveščanje delovnih ljudi in vplivajo na uresničevanje vloge sredstev javnega obveščanja;

— organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in drugi organi in organizacije, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena in ki so dolžne seznanjati delovne ljudi in občane s svojimi delovnimi programi, akti samoupravljanja in z rezultati svojega dela.

XI.

Občina Piran je ustanovljena na južnem delu slovenske obale z zaočkroženo geografsko in gospodarsko celoto, z mestom Piran, ki ima številne zgodovinske in kulturne posebnosti.

Na področju gospodarstva je zlasti močno razvit turizem in pomorsko gospodarstvo.

Na narodnostno mešanem območju občine živijo pripadniki italijanske narodnosti.

Zaradi skupno ugotovljenih potreb po zagotavljanju enakega družbenoekonomskega položaja delovnih ljudi in občanov slovenske obale se delavci, delovni ljudje in občani občine Piran z delavci, delovnimi ljudmi in občani občine Izola in občine Koper združujejo v obalno skupnost kot posebno družbenopolitično skupnost, v kateri usklajujejo in uresničujejo določene skupno dogovorjene potrebe in interese ter zagotavljajo usklajen razvoj gospodarskih in družbenih dejavnosti.

Zaradi izmenjave mnenj in izkušenj pri razvijanju medsebojnih samoupravnih socialističnih družbenih odnosov ter zaradi pospeševanja usklajenega gospodarskega in družbenega razvoja se občina Piran povezuje z drugimi občinami v regiji in SR Sloveniji in z njimi skupno zagotavlja najugodnejše pogoje za zadovoljevanje potreb delovnih ljudi in občanov.

Občina Piran sodeluje z drugimi občinami v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji, pospešuje vse oblike medsebojnega sodelovanja ter s tem prispeva k utrjevanju bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije, skovanega v narodnoosvobodilni vojni in socialistični revoluciji.

Sodelovanje slovenskih in italijanskih partizanov v narodnoosvobodilni vojni na območju Furlanije in Julijske krajine je skovalo trajne prijateljske vezi med borci, ki jih delovni ljudje in občani občine Piran negujejo in razvijajo z dogovorjenimi oblikami sodelovanja z občani zamejskih občin in tudi na ta način prispevajo k uresničevanju osimskih sporazumov med Socialistično federativno Republiko Jugoslavijo in republiko Italijo.

XII.

Ta temeljna načela so podlaga in smer za razlago tega statuta.

Iz temeljnih načel morajo izhajati vsi akti, ki določajo politiko razvoja v občini.

I. OBČINA PIRAN

1. člen

Občina Piran je samoupravna in temeljna družbenopolitična skupnost, ki temelji na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

V občini delovni ljudje in občani ustvarjajo in zagotavljajo pogoje za svoje življenje in delo, usmerjajo družbeni razvoj, uresničujejo in usklajujejo svoje interese, zadovoljujejo skupne potrebe, izvršujejo funkcije oblasti in opravljajo druge družbene zadeve.

2. člen

Območje občine Piran je določeno z zakonom. Zakon določa pogoje in postopek za spremembo meja občine.

3. člen

Občina Piran je pravna oseba.

Sedež občine je v Piranu, Tartinijev trg št. 2.

Občino predstavlja predsednik občinske skupščine, zastopa pa jo predsednik izvršnega sveta.

Občina ima svoj pečat, ki je okrogle oblike. Na pečatu sta grb in ime Socialistične republike Slovenije in občine, napisana v slovenskem in italijanskem jeziku.

4. člen

Občina ima grb. Grb ima obliko štita, ki se končuje zgoraj s tremi stolpi, ki ponazarjajo piransko obzidje. Grb vsebuje elemente starega piranskega grba, in sicer: petelinjo nogo v rumeni barvi z belo okvirnico. Z diagonalno črto je razdeljen na dve polovici, od katerih je leva temnordeče barve istrske zemlje, desna pa je barva morja. V zgornjem levem kotu rdečega polja je peterokraka zvezda, v desnem spodnjem kotu morskega polja pa je simbol Triglava z vrhom in valovi. Grb je obrobljen s pasom rumene barve.

5. člen

Praznik občine je 15. oktober v spomin na ustanovitev prve pomorske čete v sestavu IX. korpusa NOV v oktobru 1944. leta.

6. člen

Za posebne zasluge v družbenopolitičnem in družbenoekonomskem razvoju skupščina občine Piran podeljuje priznanja in nagrade občanom, organizacijam združenega dela, krajevnim skupnostim ter drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim.

Skupščina občine Piran podeljuje tudi domicile enotam NOV in proglša častne občane občine.

7. člen

Občina Piran je skupno z občinama Izola in Koper združena v obalno skupnost kot posebno družbenopolitično skupnost.

V obalni skupnosti delovni ljudje in občani občine Piran skupno z delovnimi ljudmi in občani občin Izola in Koper uresničujejo skupne interese ter izvršujejo pravice in dolžnosti skupnega pomena, ki so v skladu z ustavo in dogovorom med občinami, določene v tem statutu in v statutu obalne skupnosti.

8. člen

Na narodnostno mešanem območju občine, na katerem živijo pripadniki italijanske narodnosti in ki obsega naselja Piran, Portorož, Lucija, Strunjan, Seča, Sečovlje, Parecag in Dragonja (dvojezično območje), je v javnem in družbenem življenju italijanski jezik enakopraven s slovenskim jezikom.

II. URESNIČEVANJE SAMOUPRAVLJANJA V OBČINI

9. člen

Delovni ljudje in občani uresničujejo oblast in upravljajo druge družbene zadeve z odločanjem na zborih, z referendumom in drugimi oblikami osebnega izjavljanja v temeljnih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, v samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, po delegatih v organih upravljanja teh organizacij in skupnosti, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem, po delegacijah in delegatih v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti, kot tudi z usmerjanjem in nadzorstvom dela organov, odgovornih skupščinam.

10. člen

Delovni ljudje in občani se organizirajo na samoupravni podlagi v organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti in odločajo, katere skupne interese, pravice in dolžnosti v njih uresničujejo.

1. Samoupravljanje v združenem delu

11. člen

Delavci, samoupravno organizirani v organizacijah združenega dela oziroma v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ali drugih oblikah združevanja dela in sredstev, upravljajo družbene zadeve, usklajujejo skupne interese ter na način, določen v samoupravnih sporazumih in statutih, odločajo:

— z osebnim izjavljanjem o neodtujljivih pravicah z referendumom, na svojih zborih, s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami in drugimi oblikami osebnega izjavljanja, ki jih določa zakon, samoupravni sporazum in ta statut;

— po delegacijah in delegatih v organih upravljanja v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v drugih oblikah združevanja dela in sredstev;

— po delegatih v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti v skladu s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi teh skupnosti;

— po delegatih v občinski skupščini v skladu s tem statutom;

— po delegatih v organih upravljanja krajevnih skupnosti in v skladu s statutom krajevne skupnosti.

12. člen

V organizaciji združenega dela, ki na podlagi zakona ali odloka občinske skupščine opravlja dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega pomena, sodelujejo pri odločanju o zadevah, za katere tako določa zakon, odlok ali samoupravni splošni akt organizacije združenega dela, delegati uporabnikov, ustanovitelja, organov občine, krajevne skupnosti in drugih zainteresiranih organizacij in skupnosti.

2. Samoupravljanje v samoupravnih interesnih skupnostih

13. člen

Delavci, delovni ljudje in občani, samoupravno organizirani v samoupravnih interesnih skupnostih, sodelujejo pri upravljanju družbenih zadev, odločajo o vprašanih skupnega pomena ter uresničujejo samoupravne pravice:

— v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti;

— soodločajo o zadevah iz pristojnosti občinske skupščine, ki jih določa ta statut;

— s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem.

14. člen

Samoupravne interesne skupnosti upravlja skupščina.

Skupščino sestavljajo delegati, ki jih volijo in odpokličejo delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti.

Skupščino samoupravne interesne skupnosti, ki jo ustanovijo delovni ljudje ter njihove organizacije in skupnosti za zadovoljevanje svojih potreb in interesov in delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti na področju, za katero je skupnost ustanovljena, sestavljajo:

— zbor uporabnikov, ki ga sestavljajo delegati delavcev v združenem delu ter delegati delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih;

— zbor izvajalcev, ki ga sestavljajo delegati delavcev organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost na področju, za katero je ustanovljena interesna skupnost.

Samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti določa sestavo skupščine in način delegiranja delegatov v skupščino skupnosti.

15. člen

Delavci v združenem delu ter delavci, delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih delegirajo delegate v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti iz svojih izvoljenih delegacij.

Samoupravni splošni akti organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti in statut krajevne skupnosti določajo v skladu z zakonom način oblikovanja in sestavo splošne oziroma posebnih delegacij za delegiranje delegatov v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, razmerja delegacij do organov upravljanja temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti ter druga vprašanja, pomembna za delo delegacij in njihovo povezovanje z delavci oziroma delovnimi ljudmi in občani, ki so jih izvolili.

3. Samoupravljanje v krajevni skupnosti

16. člen

Delovni ljudje in občani v naseljih, več naseljih ali delu občine imajo pravico in dolžnost, da se samoupravno organizirajo v krajevni skupnosti in v njej ter v sodelovanju z drugimi samoupravnimi skupnostmi in organizacijami neposredno zadovoljujejo svoje osebne in splošne potrebe in interese.

Delovni ljudje in občani, organizirani v krajevni skupnosti, se s samoupravnim sporazumevanjem in na druge načine povezujejo s temeljnimi organizacijami združenega dela, samoupravnimi interesnimi skupnostmi, krajevnimi skupnostmi in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, ki so zainteresirane za sodelovanje in so dolžne sodelovati pri zadovoljevanju določenih skupnih interesov, potreb in opravljanju nalog.

V krajevni skupnosti se povezujejo tudi delovni ljudje in občani, združeni v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah ter društvih, v katerih uresničujejo posamične in skupne interese.

Delovni ljudje in občani, organizirani v krajevni skupnosti, sodelujejo pri upravljanju družbenih zadev in odločajo o vprašanih skupnega pomena v občini, obalni skupnosti in širših družbenopolitičnih skupnostih.

17. člen

Svoje skupne potrebe in interese delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti zadovoljujejo in uresničujejo na svojih zborih, v krajevnih organizacijah socialistične zveze delovnega ljudstva in drugih družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, v društvih, v skupnostih potrošnikov in uporabnikov določenih dobrin in storitev, na zborih stanovalcev hiše, hišnih svetih, soseskah, na zborih stanovalcev v krajevni skupnosti, na zborih delegatov v krajevni skupnosti, z referendumom, s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori, po delegatih v organizacijah združenega dela, ki opravljajo dejavnost ali zadeve posebnega družbenega pomena, po delegacijah in delegatih v samoupravnih interesnih skupnostih, po delegacijah in delegatih v občinski skupščini ter po delegatih v širših družbenopolitičnih skupnostih. Izvrševanje določenih skupnih potreb in interesov pa poverjajo organom in delovnim telesom krajevne skupnosti.

18. člen

Krajevna skupnost se ustanovi v naselju, več naseljih ali delu občine, kjer so podani pogoji, ki zagotavljajo možnosti za neposredno samoupravno uresničevanje skupnih interesov delovnih ljudi in občanov.

Delovni ljudje in občani posameznega naselja, več naselij ali dela občine ustanovijo krajevno skupnost, razdružijo večje krajevne skupnosti v dve ali več novih krajevnih skupnosti ali del krajevne skupnosti priključijo k drugi krajevni skupnosti na podlagi razprave, sprejetih stališč in dogovora v organizacijah Socialistične zveze delovnega ljudstva.

19. člen

Pobudo za ustanovitev, razdružitvev krajevne skupnosti, izdvojitvev dela krajevne skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti lahko dajejo:

- zbor delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti;
- zbor delegatov krajevne skupnosti;
- krajevna organizacija Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Pobudo za razdružitvev krajevne skupnosti, izdvojitvev dela krajevne skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti k drugim krajevnim skupnostim morajo podati delovni ljudje in občani z območja vsake krajevne skupnosti, ki se želi razdružiti ali združiti. Pobudo za priključitev k drugi krajevni skupnosti pa morajo podpreti tudi delovni ljudje

in občani iz tiste krajevne skupnosti, h kateri se namerava priključiti del območja krajevne skupnosti.

Krajevne organizacije socialistične zveze delovnega ljudstva morajo o pobudi za ustanovitev, združitvev ali razdružitvev krajevne skupnosti, izdvojitvev dela krajevne skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti, k drugi krajevni skupnosti, organizirati na teh območjih javno razpravo.

20. člen

O ustanovitvi, združitvi ali razdružitvi krajevne skupnosti, izdvojitvi dela krajevne skupnosti ali priključitvi dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti odločajo delovni ljudje in občani z referendumom.

21. člen

Krajevna skupnost je pravna oseba.

Krajevna skupnost ima svoj statut.

Osnutek statuta pripravi svet krajevne skupnosti in ga predloži zboru delegatov krajevne skupnosti, le-ta pa krajevni organizaciji socialistične zveze delovnega ljudstva, ki o njem organizira in vodi javno razpravo.

Krajevne skupnosti na narodnostno mešanem območju morajo v svojih statutih določiti način uresničevanja posebnih pravic pripadnikov italijanske narodnosti.

Na podlagi pripomb in predlogov, danih v javni razpravi, pripravi svet krajevne skupnosti predlog statuta.

Statut sprejme zbor delegatov krajevne skupnosti. Statut krajevne skupnosti je sprejet, če je zanj glasovalo najmanj dve tretjini vseh članov zbora delegatov krajevne skupnosti.

22. člen

Zaradi ustvarjanja in zagotavljanja materialnih in drugih pogojev za življenje in delo se lahko delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti neposredno povezujejo v skupnosti krajevnih skupnosti, v katerih na samoupravni podlagi ugotavljajo, usklajujejo in uresničujejo interese skupnega pomena.

23. člen

Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti sprejemajo srednjeročne plane razvoja krajevne skupnosti, s katerimi določijo tudi način združevanja in uporabe sredstev in dela za uresničevanje posameznih skupnih nalog.

24. člen

Za zadovoljevanje in uresničevanje določenih skupnih potreb, interesov in nalog delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori na podlagi programa in plana razvoja krajevne skupnosti ter v skladu s statutom krajevne skupnosti in občine združujejo svoja sredstva:

— z delom dohodka, ki ga za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevni skupnosti namenijo delavci temeljnih organizacij združenega dela z območja krajevne skupnosti in temeljnih organizacij združenega dela, katerih delavci živijo na območju te krajevne skupnosti;

— s sredstvi, ki se na podlagi družbenega plana občine, programov in planov samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela določijo za uresničevanje programa krajevne skupnosti in za zadovoljevanje komunalnih, socialnih in drugih potreb delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti;

— z delom davkov, taks in drugih dajatev, ki jih občina odstopi krajevni skupnosti za uresničevanje njenih nalog v skladu s plani in programi razvoja krajevne skupnosti in občine;

— s sredstvi iz proračuna občine za funkcionalno dejavnost krajevne skupnosti in delovanje delegatskega sistema;

— s prostovoljno združenimi sredstvi družbenopolitičnih in družbenih organizacij, združenj in društev v krajevni skupnosti;

— s samoprispevkom;

— z drugimi sredstvi.

Merila in kriterije za udeležbo posamezne krajevne skupnosti na dohodku iz proračuna določa občinska skupščina.

25. člen

Krajevna skupnost razpolaga s svojimi sredstvi samostojno in jih razporeja s finančnim načrtom v skladu s svojim programom in planom.

Namenska sredstva se razporejajo za namene, za katere so bila zbrana.

4. Samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje

26. člen

Z družbenimi dogovori delavci in delovni ljudje zagotavljajo in usklajujejo samoupravno urejanje družbenoekonomskih in drugih odnosov, ki so širšega skupnega pomena za udeležence dogovora ali splošnega družbenega pomena.

Družbene dogovore sklenejo občinska skupščina oziroma po poblastilu izvršni svet in zainteresirane organizacije združenega dela, zbornice in druga splošna združenja, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti, sindikati in druge družbenopolitične ter družbene organizacije.

27. člen

Družbeni dogovor zavezuje udeležence, ki so ga sklenili ali k njemu pristopili.

Udeleženec družbenega dogovora je družbenopolitično odgovoren, če se ne ravna po obveznostih iz tega dogovora.

28. člen

Družbeni dogovor neha veljati z dnem, ki ga soglasno določijo vsi udeleženci.

29. člen

S samoupravnimi sporazumi se urejajo in usklajujejo družbenoekonomski in drugi samoupravni odnosi ter interesi v družbeni reprodukciji in v drugih oblikah uresničevanja družbenoekonomskega položaja delavcev ter drugih delovnih ljudi in njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Samoupravni sporazum sklenejo med seboj delavci v temeljnih organizacijah združenega dela oziroma v delovni skupnosti, organizacije združenega dela, banke in druge finančne organizacije, skupnosti premoženjskega in osebnega zavarovanja, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, gospodarska zbornica in druga splošna združenja samoupravnih organizacij in skupnosti ter sindikat.

S samoupravnim sporazumom se določajo ukrepi za njegovo izvajanje, materialna in družbena odgovornost udeležencev v samoupravnem sporazumu ter način in pogoji za njegovo spremembo.

30. člen

Udeleženci samoupravnega sporazuma so lahko poleg sindikata tudi druge družbenopolitične organizacije, kadar kot udeleženci sporazuma prevzemajo materialne obveznosti.

31. člen

Občinska skupščina, njeni organi in organizacije so lahko udeleženci samoupravnega sporazuma, kadar združujejo sredstva, s katerimi razpolagajo po načelu enakopravnosti med seboj ali s temeljnimi organizacijami ali z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.

32. člen

Udeleženci so lahko tudi kmetje, obrtniki in druge osebe, ki samostojno opravljajo poklicno dejavnost, če združujejo svoje delo in sredstva z delom delavcev in sredstvi družbene reprodukcije v temeljni organizaciji združenega dela, oziroma če združujejo svoje delo in sredstva v druge oblike združevanja dela in sredstev.

33. člen

Pobudo za sklenitev samoupravnega sporazuma dajejo delavci oziroma drugi delovni ljudje neposredno ali po svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih, kakor tudi po sindikatu, drugi družbenopolitični organizaciji, občinski skupščini ali gospodarski zbornici.

34. člen

Če občinska skupščina predpiše, da so posamezne samoupravne organizacije dolžne izvesti postopek za samoupravno sporazumevanje, lahko da predlog za sklenitev samoupravnega sporazuma vsaka samoupravna organizacija ali skupnost, na katero se ta obveznost nanaša.

Če v predpisanem roku nobena od samoupravnih organizacij ali skupnosti ne da predloga za sklenitev samoupravnega sporazuma, ga lahko da sindikat ali občinska skupščina oziroma izvršni svet.

35. člen

Pravice, obveznosti in odgovornosti udeležencev samoupravnega sporazuma nastanejo z dnem njegove sklenitve, če ni v samoupravnem sporazumu določeno drugače.

36. člen

O predlogu samoupravnega sporazuma oziroma družbenega dogovora morajo razpravljati delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela oziroma v drugih organizacijah združenega dela, v samoupravnih interesnih skupnostih ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih s področja, na katerem se sprejema.

Javno razpravo opravijo na način in po postopku, ki je določen s statutom teh organizacij in skupnosti.

37. člen

V samoupravnem sporazumu in družbenem dogovoru se predvidi arbitraža ali drug način za reševanje sporov, ki nastanejo pri izvajanju samoupravnega sporazuma oziroma družbenega dogovora.

38. člen

Sprejete družbene dogovore in samoupravne sporazume, kjer je udeleženec občinska skupščina ali njen organ, se objavi v Uradnih objavah.

5. Skupščinski sistem v občini

39. člen

Zaradi neposrednega uresničevanja svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti in zaradi organizirane udeležbe pri opravljanju funkcije občinske skupščine oblikujejo delovni ljudje v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v družbenopolitičnih organizacijah svoje delegacije.

40. člen

V temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih oblikujejo delegacije:

1. delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih, ki opravljajo dela skupnega pomena za več temeljnih organizacij združenega dela;

2. delovni ljudje, ki delajo v kmetijstvu, obrtnih in podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastniško pravico, skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in druge z zakonom določene oblike združevanja;

3. delovni ljudje v delovnih skupnostih državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kot tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi oboroženih sil SFRJ, na način, določen z ustavo in zakonom;

4. delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih.

Pri oblikovanju delegacij v organizacijah združenega dela na področju izobraževanja sodelujejo študenti in učenci srednjih šol pod pogoji in na način, ki jih določa zakon.

Delegacije oblikujejo tudi delovni ljudje, ki trajno delajo v delu temeljne organizacije združenega dela, ki ni na območju občine, na katerem je sedež te organizacije.

V temeljni organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti z majhnim številom delovnih ljudi opravljajo funkcijo delegacije vsi delovni ljudje.

V družbenopolitičnih organizacijah opravljajo funkcijo delegacij njihova izvoljena telesa, določena z njihovimi statuti oziroma drugimi sklepi.

Dve ali več delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kakor tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi oboroženih sil SFRJ, lahko v skladu z zakonom oziroma odlokom občinske skupščine oblikujejo skupno delegacijo.

41. člen

Če se med mandatnim obdobjem občinske skupščine ustanovi na območju občine nova temeljna samoupravna organizacija ali skupnost, se vključi njena delegacija v opravljanje funkcij občinske skupščine v skladu z zakonom in odlokom občinske skupščine.

42. člen

Člane delegacije volijo delovni ljudje v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih izmed sebe neposredno s tajnim glasovanjem.

Temeljne samoupravne organizacije in skupnosti določajo v svojih statutih v skladu z zakonom število članov in sestavo delegacije in način izvolitve in odpoklica delegacije.

Sestava delegacije mora zagotoviti zastopanost delavcev vseh delovnega procesa in ustrezati socialni strukturi temeljne samoupravne organizacije oziroma skupnosti.

Na narodnostno mešanem območju občine, kjer živijo pripadniki italijanske narodnosti, mora biti v delegacijah ustrezno zastopana ta narodnost.

Člani delegacije se volijo za štiri leta.

43. člen

V zbor krajevnih skupnosti delegirajo delegate delegacije krajevnih skupnosti v skladu z zakonom in tem statutom.

Delegat v zbor združenega dela delegirajo delegacije oziroma konference delegacij temeljnih in drugih organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

44. člen

Dve ali več delegacij temeljnih samoupravnih organizacij oziroma skupnosti, povezanih z delom in drugimi skupnimi interesi v združenem delu ali z interesi v občini, ki jim glede na merila, določena z odlokom občinske skupščine, ne pripada samostojno delegatsko mesto v zboru združenega dela, se združujejo v konferenco delegacij zaradi delegiranja skupnega delegata v zbor združenega dela, obravnavanja vprašanj in pristojnosti občinske skupščine, določanja skupnih stališč in smernic za delegate in zaradi uresničevanja drugih svojih pravic in dolžnosti v zvezi z opravljanjem funkcij občinske skupščine.

45. člen

Temeljne samoupravne organizacije in skupnosti oblikujejo s sporazumi konference delegacij v skladu s tem statutom in odlokom občinske skupščine.

S sporazumom o oblikovanju konference temeljne samoupravne organizacije in skupnosti uredijo način in postopek oblikovanja konference, način delegiranja delegatov v konferenco, pravice in dolžnosti konference ter razmerja med konferenco in delegacijami temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti, način pošiljanja delegatov v zbor združenega dela občinske skupščine, način sprejemanja stališč in smernic, materialne pogoje za delo konference, izvrševanje strokovnih in administrativno-tehničnih nalog za konferenco, sedež konference in druga vprašanja, pomembna za delo konference.

46. člen

Kriterije in merila za oblikovanje delegacij in konferenc delegacij ter število delegatov, ki jih delegacije in konference delegacij pošiljajo v

zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti, določi občinska skupščina tako, da je zagotovljena ustrezna zastopanost vseh področij združenega dela oziroma posameznih območij.

47. člen

Zbori občinske skupščine predstavljajo konferenco delegacij za delegiranje delegatov v zbor skupščine obalne skupnosti Koper.

Občinska skupščina v skladu s tem statutom določi način delegiranja delegatov v zbor skupščine obalne skupnosti Koper in način njihovega povezovanja z zbori in drugimi organi občinske skupščine ter delegacijami samoupravnih organizacij in skupnosti.

48. člen

Občinska skupščina predstavlja konferenco delegacij za delegiranje delegatov v zbor občin in zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije.

Občinska skupščina v skladu z ustavo, zakonom in tem statutom z odlokom določi način delegiranja delegatov v zbor občin in zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije, način njihovega povezovanja z zbori in drugimi organi občinske skupščine ter delegacijami samoupravnih organizacij in in skupnosti.

Če ima občina v zboru združenega dela Skupščine SR Slovenije skupnega delegata ali skupne delegate z drugo občino ali drugimi občini, se vprašanja in prejšnjega odstavka uredijo z dogovorom med skupščinami prizadetih občin.

49. člen

Delegacija ali konferenca delegacij sodeluje z delegacijami oziroma konferencami delegacij drugih samoupravnih organizacij in skupnosti zaradi samoupravnega oblikovanja skupnih rešitev o pomembnejših vprašanjih iz pristojnosti občinske skupnosti in sporazumnega reševanja drugih vprašanj skupnega interesa.

50. člen

Vsaka delegacija ali konferenca delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti delegira iz svojega sestava, glede na vprašanja, ki se obravnavajo v občinski skupščini, svoje delegate tako, da bodo najbolje zastopali interese njene organizacije oziroma skupnosti in interese celotne družbe.

Delegacija oziroma konferenca delegacij lahko določi delegate za posamezno sejo zbora občinske skupščine ali za določeno zadevo, ki je na dnevnem redu seje zbora občinske skupščine.

51. člen

Pri zavzemanju stališč o vprašanjih, o katerih se odloča v skupščini, ravnajo delegati v skladu s smernicami svojih samoupravnih organizacij in skupnosti in temeljnimi stališči in s smernicami delegacij oziroma družbenopolitičnih organizacij, ki so jih delegirale, kakor tudi v skladu s skupnimi in splošnimi družbenimi interesi in potrebami, vendar so samostojni pri opredeljevanju in glasovanju.

52. člen

Delegat je dolžan o delu občinske skupščine in skupščin drugih družbenopolitičnih skupnosti in o svojem delu obveščati delegacije in temeljne samoupravne organizacije in skupnosti oziroma družbenopolitične organizacije, ki so ga delegirale, in jim je odgovoren za svoje delo.

Samoupravne organizacije in skupnosti s svojimi splošnimi samoupravnimi akti podrobneje določijo pravice, dolžnosti in odgovornosti delegatov in delegacij, razmerja med delegati, delegacijami in pristojnimi samoupravnimi ter strokovnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, način in obliko medsebojnega obveščanja in druga pomembna vprašanja, s katerimi se zagotavljajo pogoji za delovanje delegatov in delegacij.

53. člen

Vsak delegat ima pravico dajati zboru, katerega član je, predloge odlokov in drugih aktov in sprožiti vsako vprašanje z delovnega področja zbora, ob upoštevanju pravic in dolžnosti delegacij.

54. člen

Delegat ima na zasedanjih zbora pravico predlagati zboru, katerega člen je, naj obravnava vprašanje, ki se nanaša na delo izvršnega sveta, na izvrševanje zakonov in drugih predpisov ali na delo upravnih organov.

Delegat ima na zasedanju zbora pravico zahtevati od izvršnega sveta ali od predstojnika ustreznega upravnega organa odgovor na vprašanja, ki se tičejo njihovega dela ali zadev iz njihove pristojnosti.

55. člen

Da bi lahko izvrševal svoje dolžnosti, ima delegat pravico zahtevati od upravnih organov ter od organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti z območja občine podatke, ki so mu potrebni za njegovo delo v občinski skupščini.

56. člen

Delegat v skupščini uživa imuniteto.

Delegat ne more biti klican na kazensko odgovornost, ne priprt ali kaznovan za mnenje, ki ga je izrazil, ali za glas, ki ga je dal v zboru, katerega član je, in v skupščini.

Delegat ne more biti priprt brez dovoljenja zbora, katerega član je, prav tako se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto, ne more začeti kazenski postopek brez dovoljenja zbora.

Brez dovoljenja zbora, katerega član je, sme biti delegat priprt samo, če je zaloten pri kaznivem dejanju, za katerega je predpisana kazen zapora nad pet let. V takem primeru mora državni organ, ki je delegatu vzel prostost, to sporočiti predsedniku zbora. Ta predloži primer zboru, da odloči, ali naj se postopek nadaljuje oziroma ali naj ostane odločba o odvzemu prostosti v veljavi.

Zbor sme vzpostaviti imuniteto tudi delegatu, ki se nanjo ni skliceval, če je to potrebno za opravljanje njegove funkcije.

Če zbor ni zbran, odloči mandatno-imunitetna komisija ustreznega zbora proti poznejši potrditvi zbora o tem, ali dovoljuje odvzem prostosti oziroma nadaljevanje kazenskega postopka in o vzpostavitvi imunitete delegatu.

Kadar skupščina samoupravne interesne skupnosti soodloča s skupščino družbenopolitične skupnosti, uživajo člani te skupščine imuniteto v skladu z drugim odstavkom tega člena.

6. Oblike osebnega izjavljanja v občini

a) Referendum

57. člen

Delovni ljudje in občani v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, kakor tudi v občini, z referendumom odločajo neposredno o vprašanjih, ki imajo splošen pomen za delavce ter delovne ljudi in občane v teh organizacijah in skupnostih.

S statuti organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti določajo vprašanja, o katerih se v teh organizacijah in skupnostih obvezno odloča z referendumom, organe in postopek za izvedbo referenduma v skladu z zakonom.

58. člen

Občinska skupščina obvezno razpiše referendum za uvedbo samopriskevka z zakonom določenih primerih. Referendum se lahko razpiše tudi, kadar tako sklene občinska skupščina, da se delavci v združenem delu oziroma delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih v naprej izrečejo o predlogu odloka ali drugega akta, da potrdijo že sprejeti odlok ali drug akti ali da neposredno odločajo o posameznem vprašanju, ki ima splošen pomen.

Odločitev, sprejeta na referendumu, je obvezna.

59. člen

Občinska skupščina mora razpisati referendum, kadar to za odločitev o določenih vprašanjih zahteva najmanj tretjina zborov delovnih ljudi in občanov v občini, najmanj tretjina krajevnih skupnosti z območja občine ali organizacija sindikatov v občini oziroma socialistične zveze delovnega ljudstva v občini.

60. člen

Krajevna skupnost mora razpisati referendum o posameznem vprašanju, kadar to zahtevajo vsi zbori delovnih ljudi in občanov z območja krajevne skupnosti ali Socialistična zveza delovnega ljudstva v krajevnih skupnosti.

61. člen

Pobudo za razpis referenduma v občini lahko dajo:

— temeljna organizacija združenega dela ali druga organizacija združenega dela, krajevna skupnost, družbenopolitična organizacija, samoupravna interesna skupnost in družbene organizacije.

Zbor občinske skupščine, v katerega delovno področje spada vprašanje, za katero je dana pobuda za razpis referenduma, mora v roku 60 dni obravnavati pobudo, o njej odločati ter o svojem sklepu obvestiti pobudnika.

62. člen

Občinska skupščina razpiše referendum s sklepom, ki ga objavi v Uradnih objavah. V sklepu se določijo predmet referenduma, dan izvedbe referenduma in območje, za katero se referendum razpisuje.

Odločitev delovnih ljudi in občanov na referendumu je za občinsko skupščino obvezna. Eno leto po referendumu občinska skupščina ne more sprejeti odloka ali drugega akta, ki bi bil v nasprotju z izidom referenduma.

Izid referenduma se objavi enako kot razpis referenduma.

63. člen

Referendum v občini izvede komisija za izvedbo referenduma, ki jo imenuje občinska skupščina.

b) Zbori delavcev in zbori delovnih ljudi in občanov

64. člen

Delavci, delovni ljudje in občani na svojih zborih v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih:

— obravnavajo vprašanja, ki so pomembna za te organizacije in skupnosti, kakor tudi vprašanja, ki so širšega družbenega pomena, in dajejo pobude, predloge in mnenja za reševanje teh vprašanj;

— obravnavajo poročila svojih organov samoupravljanja;

— obravnavajo poročila in predloge delegacij in delegatov v občinski skupščini, skupščini obalne skupnosti, skupščinah širših družbenopolitičnih skupnosti in skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti ter o njih odločajo oziroma dajejo mnenja, predloge in smernice ter zavzemajo stališča;

— predlagajo občinski skupščini in skupščini obalne skupnosti ter njenim organom ukrepe za izvrševanje zadev iz njune pristojnosti;

— samostojno odločajo o zadevah, ki jih določa statut organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije ali skupnosti oziroma krajevne skupnosti.

65. člen

Zbori delavcev ter delovnih ljudi in občanov imajo pravico in dolžnost, razpravljati o vseh vprašanjih, za katera je v tem statutu določeno, da jih občinska skupščina daje v javno razpravo.

66. člen

Statuti organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti oziroma krajevnih skupnosti določajo način sklica in postopek za delo zborov delavcev ter delovnih ljudi in občanov.

Zbori delavcev ter delovnih ljudi in občanov se lahko sklicujejo po interesnih področjih.

c) Javna razprava

67. člen

Z javno razpravo o najvažnejših vprašanjih, pomembnih za politični, gospodarski, družbeni, kulturni in socialni razvoj, se zagotavlja neposredna in aktivna udeležba delavcev v združenem delu, delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih ter uresničevanje njihovega odločujočega vpliva v postopku priprav in sprejemanja odločitev o vprašanjih, ki imajo skupen pomen.

68. člen

V javni razpravi sodelujejo:

- delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela, drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah, družbenih organizacijah in društvih;
- občinska skupščina in njeni organi, kakor tudi druge zainteresirane samoupravne organizacije in skupnosti ter delovni ljudje in občani kot posamezniki.

69. člen

Občinska skupščina mora dati pred sprejetjem v javno razpravo osnutke:

- statuta občine;
- družbenih planov;
- urbanističnih redov in zazidalnih načrtov;
- predpisov, ki nalagajo delovnim ljudem in občanom nove materialne obveznosti;
- razpisa občinskega posojila;
- drugih predpisov, za katere to določa zakon.

70. člen

Občinska skupščina lahko sklene, da posamezna vprašanja iz svoje pristojnosti da v javno razpravo delavcem v organizacijah združenega dela ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter delovnim ljudem in občanom v krajevnih skupnostih, da jih delegacije in konference delegacij ter njihovi volivci obravnavajo po načelu dvofaznega postopka.

71. člen

Predlagatelj oziroma organ, ki odloča o vprašanju, ki je dano v javno razpravo, je dolžan:

- osnutek akta ali gradiva javno objaviti oziroma zagotoviti, da se delovni ljudje in občani z njim pravočasno seznanijo;
- predlog obrazložiti in navesti družbene, ekonomske in druge razloge za njegov sprejem;
- določiti primeren rok za javno razpravo;
- zagotoviti zbiranje vseh mnenj z javne razprave;
- zagotoviti obdelavo mnenj, stališč in predlogov;
- skrbeti, da se akt pred zaključkom javne razprave ne začne spreminjati;
- ob sprejemu akta obravnavati mnenja, stališča in predloge iz javne razprave in se do njih opredeliti;
- obvestiti udeležence javne razprave o stališčih, ki jih je zavzel do predlogov iz javne razprave.

III. PRAVICE IN DOLŽNOSTI OBČINE

72. člen

Delovni ljudje in občani v občini opravljajo funkcije oblasti in uresničujejo vse druge skupne interese, razen tistih, ki jih v skladu z ustavo uresničujejo v širših družbenopolitičnih skupnostih.

Delovni ljudje in občani v občini zlasti: ustvarjajo in razvijajo materialne in druge pogoje za življenje in delo; spremljajo, usmerjajo in usklajujejo gospodarski in družbeni razvoj; določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujejo svoje materialne, socialne, kulturne, telesnokulturne in druge skupne potrebe; urejajo medsebojne odnose; zagotavljajo in organizirajo opravljanje zadev skupnega pomena za delovne ljudi in občane ter splošnega družbenega pomena in v ta namen ustanovljajo skupne organe družbenega samoupravljanja ter organe oblasti; zagotavljajo neposredno izvrševanje zakonov, če to po zakonu ni v pristojnosti drugih družbenopolitičnih skupnosti; zagotavljajo uresničevanje in varstvo ustavnih svoboščin, pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov; zagotavljajo uresničevanje suverenih pravic občanov italijanske narodnosti; zagotavljajo uresničevanje enakopravnosti narodov in narodnosti; varujejo zakonitost ter organizirajo in opravljajo družbeno nadzorstvo; zagotavljajo javni red in mir, varstvo ljudi in premoženja, medsebojno poravnavanje sporov ter organizirajo in uresničujejo družbeno samozaščito; urejajo in organizirajo ljudsko obrambo, izvajajo in usklajujejo priprave za splošni ljudski odpor ter urejajo druga vprašanja s teh področij;

— skrbijo za urejanje naselij in drugega prostora; skrbijo za varstvo in vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov in spominskih obeležij;

— skrbijo za urejanje in smotrno izkoriščanje zemljišč in stvari v splošni rabi;

— spremljajo in preučujejo pogoje za nadaljnji razvoj turizma, pospešujejo dejavnosti, ki so pomembne za ta razvoj, podpirajo medsebojno sodelovanje turističnih organizacij, smotrno izkoriščajo naravna bogastva in kulturno-zgodovinske spomenike za namene turizma in skrbijo za materialne in druge pogoje, ki so pomembni za nadaljnji razvoj turističnega gospodarstva;

— z ustanavljanjem in organiziranjem komunalnih organizacij in služb in z gradnjo komunalnih naprav zagotavljajo zadovoljevanje življenjskih potreb delovnih ljudi in občanov na teh področjih;

— zagotavljajo in skrbijo za varstvo matere, otroka, družine, za varstvo občanov, ki niso zmožni skrbeti zase, skrbijo za varstvo vojaških, delovnih in drugih invalidov, borcev in žrtev fašističnega nasilja; skrbijo za zdravstveno varstvo ter socialno varnost delovnih ljudi;

— sprejemajo odločitve o urbanistični dokumentaciji in zagotavljajo smotrno izkoriščanje stavbnega zemljišča;

— razvijajo varstvo, vzgojo in izobraževanje mladine in izobraževanje odraslih, skrbijo za ustanavljanje, delovanje in razvoj kulturno-prosvetnih organizacij in društev;

— oblikujejo kadrovske politike in zagotavljajo njeno uresničevanje, usklajujejo politiko zaposlovanja in poklicnega usmerjanja mladine;

— uresničujejo sodelovanje z drugimi občinami in družbenopolitičnimi skupnostmi;

— sodelujejo z ustreznimi tujimi mednarodnimi organi in organizacijami ter lokalnimi skupnostmi tujih držav v okviru sprejete zunanje politike Socialistične federativne republike Jugoslavije in mednarodnih pogodb.

73. člen

Pravice in dolžnosti, ki se po ustavi in zakonu izvršujejo v občini, izvršujejo delovni ljudje in občani občine Piran v občini Piran in v obalni skupnosti kot posebni družbenopolitični skupnosti.

Delovni ljudje in občani občine Piran uresničujejo v obalni skupnosti tiste interese in izvršujejo tiste pravice in dolžnosti, ki jih obalni skupnosti poverijo občine na območju slovenske obale.

Statut obalne skupnosti kot skupni dogovor občin Izola, Koper in Piran, ki ga sprejme skupščina obalne skupnosti v soglasju s skupščinami obalnih občin, določa, katere skupne interese uresničujejo ter katere pravice in dolžnosti izvršujejo delovni ljudje in občani v obalni skupnosti.

1. Družbeno planiranje

74. člen

Delovni ljudje in občani občine, organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, z družbenim planiranjem zagotavljajo:

— skupno razvojno družbenoekonomsko politiko na podlagi samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, s katerimi se zagotavlja uresničevanje razvoja občine in njegovo usklajevanje z razvojem slovenske obale in širših družbenopolitičnih skupnosti ter pospeševanje in usklajevanje razvoja posameznih dejavnosti;

— ekonomsko in družbeno kontrolo nad celotno družbeno reprodukcijo ter nad pogoji, sredstvi in rezultati dela na vseh stopnjah in v vseh oblikah združenega dela;

— usklajevanje odnosov v razvoju gospodarstva in družbe ter materialnih proporcev v celotni družbeni reprodukciji in njenih posameznih delih, obvladovanje stihijskega delovanja trga in razvojnih neenakomernosti v delovnih pogojih in pridobivanju dohodka;

— najugodnejše pogoje za razvoj proizvodnih sil in produktivnosti dela, stalno izboljševanje materialnih in drugih življenjskih pogojev ter vsestranski razvoj osebnosti delovnega človeka kot svobodnega družbenega proizvajalca in ustvarjalca.

75. člen

Vsebina družbenega planiranja v občini so skupni interesi in cilji gospodarstva in družbenega razvoja, ki izhajajo iz ocenjenih možnosti in pogojev in so izraženi v družbenih dogovorih in samoupravnih spora-

zumih med delavci, organiziranimi v združenem delu, ter delovnimi ljudmi in občani v samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

76. člen

Družbeni plan občine, plani samoupravnih interesnih skupnosti in plani drugih dejavnosti, ki s svobodno menjavo dela pridobivajo dohodek iz združenega dela materialne proizvodnje, morajo biti v skladu z dohodkom, ki ga planirajo temeljne organizacije združenega dela materialne proizvodnje.

77. člen

Srednjeročni družbeni plan je temeljni plan ekonomskega in družbenega razvoja občine.

Srednjeročni družbeni plan občine se praviloma sprejema za obdobje petih let.

Občina ima lahko tudi dolgoročni družbeni plan.

Dolgoročni družbeni plan se praviloma sprejema za obdobje, daljše od petih let.

78. člen

V skladu z načelom sočasnega in kontinuiranega planiranja morajo vsi nosilci družbenega planiranja v občini v obdobju, v katerem se uresničuje srednjeročni plan, nenehno, najmanj pa enkrat na leto analizirati, kako se ta uresniči, da bi v skladu s cilji in nalogami srednjeročnega plana določili konkretne naloge za prihodnje plansko leto ter sprejeli ustrezne smernice in ukrepe, s katerimi je treba nastopati v prihodnjem letnem obdobju.

79. člen

Plan samoupravne organizacije oziroma samoupravne skupnosti se sprejme na podlagi enega ali več poprej sklenjenih samoupravnih sporazumov o temeljih plana samoupravne organizacije oziroma skupnosti, plan občine pa na podlagi enega ali več poprej sklenjenih dogovorov o temeljih plana občine.

80. člen

Organi upravljanja organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter organi občine morajo pravočasno organizirati in usmeriti pripravljane samoupravne sporazume in dogovorov o temeljih plana.

Strokovne službe in upravni organi občine so odgovorni za pravilnost in strokovno utemeljenost podatkov in realnost ocen in predlogov.

81. člen

Temeljna organizacija združenega dela v skladu z zakonom samostojno pripravlja in sprejema svoj plan ter pripravlja elemente za samoupravne sporazume o temeljih plana delovne organizacije, sestavljene organizacije, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti.

Temeljna organizacija združenega dela pripravlja tudi elemente za dogovor o osnovah planov občine.

82. člen

Samoupravne sporazume o temeljih planov delovne organizacije, sestavljene organizacije, samoupravne interesne skupnosti sklepajo za temeljno organizacijo združenega dela njen delavski svet, za drugo samoupravno organizacijo in skupnost pa njen organ upravljanja.

83. člen

Temeljne in druge organizacije združenega dela na področju izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva, socialnega varstva, informacijske dejavnosti ter drugih družbenih dejavnosti ter temeljne organizacije združenega dela, ki opravljajo gospodarske dejavnosti, za katere je v zakonu ali odloku občinske skupščine oziroma skupščine obalne skupnosti določeno, da opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena, sklepajo samoupravne sporazume in sprejemajo plan pod pogoji in na način, s katerim se zagotavlja uresničevanje posebnega družbenega interesa.

84. člen

Samoupravne sporazume o temeljih plana samoupravne interesne skupnosti sklepajo samoupravne organizacije in skupnosti, ki so ustanovile samoupravno interesno skupnost, in vse organizacije združenega dela ter delovne skupnosti, ki združujejo delo in sredstva, da bi prek samoupravne interesne skupnosti uresničevale skupne potrebe in interese, tako kot je določeno v statutu te skupnosti.

85. člen

Pri sklepanju samoupravnih sporazumov o osnovah plana samoupravne interesne skupnosti sodelujejo tudi pristojni organi občine, če je samoupravna interesna skupnost ustanovljena za opravljanje dejavnosti oziroma zadev, za katere je z zakonom ali na zakonu temelječim odlokom občinske skupščine oziroma skupščine obalne skupnosti določeno, da so posebnega družbenega pomena.

86. člen

Samoupravne sporazume o temeljih plana krajevnih skupnosti sklepajo temeljne organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki imajo pravico in dolžnost, da v njej uresničujejo določene interese svojih delavcev oziroma članov samoupravne interesne skupnosti ter delovni ljudje in občani na način, ki ga določa statut krajevne skupnosti.

87. člen

Družbeni plan občine sprejema občinska skupščina na podlagi poprej sklenjenih sporazumov in dogovorov o temeljih plana.

Občinska skupščina sprejme na predlog izvršnega sveta odlok o pravi družbenega plana občine.

Za pripravo družbenega plana občine skrbi izvršni svet, ki je odgovoren, da se pravočasno določi delovni program priprave družbenega plana in opravijo vsa dejanja, ki so nujna za pripravo in pravočasno predložitev osnutka oziroma predloga družbenega plana.

88. člen

Dogovarjanje o temeljih družbenega plana občine izvajajo organi samoupravnih organizacij oziroma skupnosti in organi občine. O poteku dogovarjanja o temeljih družbenega plana in o drugih vprašanjih v zvezi s pripravo družbenega plana obvešča skupščino izvršni svet.

89. člen

Dogovore o temeljih družbenega plana občine sklepajo v skladu z zakonom in tem statutom, po predhodni javni obravnavi med delavci v združenem delu ter delovnimi ljudmi in občani v krajevnih skupnostih, izvršni svet občinske skupščine v imenu občine Piran ter pristojni organi organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

90. člen

Z družbenim planom občine se urejajo materialni in drugi odnosi pri uresničevanju ekonomskih, socialnih, stanovanjskih in drugih potreb delavcev in vseh delovnih ljudi, o katerih le-ti odločajo v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, v občini ter v samoupravnih interesnih skupnostih v občini in usmerjajo ter usklajujejo gospodarski in družbeni razvoj v občini.

Družbeni plan občine Piran vsebuje zlasti:

- temelje razvojne politike občine;
- možnosti in ukrepe za zagotavljanje pogojev ekonomskega razvoja ter temeljne usmeritve za razvoj posameznih gospodarskih dejavnosti;
- temeljna razmerja v delitvi dohodka na splošno, skupno in osebno porabo;
- možnosti in ukrepe za zagotavljanje pogojev gospodarskega in socialnega razvoja kot celote, za zaposlovanje ter za nenehno izboljševanje delovnih in življenjskih pogojev delavnih ljudi in občanov;
- možnosti in ukrepe za razvoj izobraževanja, otroškega varstva, zdravstva in drugih oblik socialne zaščite delovnih ljudi in občanov;
- možnosti in ukrepe za razvoj komunalnih dejavnosti, stanovanjske izgradnje, prostorskega urejanja ter gospodarnega izkoriščanja zemljišč in dobrin v splošni rabi;

- možnosti in ukrepe za varstvo dobrin splošnega pomena in vrednot človekovega okolja;
- možnosti in ukrepe za razvijanje obrambne sposobnosti, varnosti in družbene samozaščite v občini;
- možnosti in ukrepe za razvijanje drugih dejavnosti pomembnih za življenje in delo delovnih ljudi in občanov.

Družbeni plan občine vsebuje tudi obveznosti, ki jih je občina prevzela z dogovori o temeljnih srednjeročnih planov širših družbenopolitičnih skupnosti ter z dogovori, sklenjenimi v okviru medobčinskega in regijskega sodelovanja.

Družbeni plan občine vsebuje tudi obveznosti, ki za občino ter za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini izvirajo iz zakonov, drugih predpisov in splošnih aktov, ki jih je v mejah svojih, v ustavi določenih pravic in dolžnosti, sprejela občinska skupščina.

91. člen

Osnutek družbenega plana občine pripravi izvršni svet in ga predloži v obravnavo občinski skupščini.

Ob predložitvi družbenega plana občine mora izvršni svet obvestiti občinsko skupščino o vprašanih, ki so bistvenega pomena za določitev skupnih interesov in ciljev, ki jih je treba uresničiti v planskem obdobju, pa o njih do predložitve osnutka ni bilo mogoče doseči dogovora s posameznimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.

92. člen

Na podlagi dogovorov o temeljnih družbenega plana občine in na podlagi usklajenih stališč z javne razprave o osnutku družbenega plana občine med delavci v združenem delu ter delovnimi ljudmi in občani v krajevnih skupnostih določi izvršni svet predlog družbenega plana občine in ga predloži občinski skupščini v sprejem.

Če do roka, ki je bil določen za predložitev predloga družbenega plana občine, ni bil dosežen dogovor, predlaga izvršni svet občinski skupščini, da sprejme ukrepe, za katere je pooblaščen z ustavo in zakonom.

93. člen

Če organizacija združenega dela pri sprejemanju plana ali pri izvajanju ukrepov za njegovo uresničevanje ne spoštuje sprejetih obveznosti in samoupravnih sporazumov in dogovorov o temeljnih plana občine in s tem bistveno ogroža uresničitev določenih skupnih interesov in ciljev, trdnost gospodarstva ali enakopravnost delavcev pri pridobivanju dohodka, ukrepa občinska skupščina na predlog izvršnega sveta.

94. člen

Izvršni svet je dolžan spremljati uresničevanje sprejetega družbenega plana in skupščini v roku, ki ga sama določi, najmanj pa enkrat letno, predložiti poročilo o uresničevanju srednjeročnega plana v preteklem obdobju skupaj s svojo oceno možnosti za razvoj v naslednjem letu ter s predlogi ukrepov, ki so potrebni za uresničevanje plana v tekočem letu.

Na podlagi analize o uresničevanju družbenega plana občine ter ocenjenih možnosti za njegovo uresničevanje predlaga izvršni svet občinski skupščini smernice za uresničevanje družbenega plana v posameznem letu.

Če izvršni svet ugotovi, da družbenega plana ne bo mogoče uresničiti, predlaga občinski skupščini spremembe in dopolnitve družbenega plana.

Družbeni plan občine se spremeni po postopku, ki je z zakonom in tem statutom določen za sprejemanje družbenega plana občine.

2. Gospodarstvo in družbene dejavnosti

95. člen

Občinska skupščina spremlja, usmerja in usklajuje razvoj gospodarskih in drugih družbenih dejavnosti, spremlja in analizira poslovanje organizacij združenega dela, jih vzpodbuja in podpira pri ukrepih za povečanje proizvodnje in produktivnosti dela, pri uvajanju sodobne tehnologije in boljše organizacije dela.

Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela so dolžni na podlagi sprejetih sporazumov in dogovorov o temeljnih planov

skrbeti za hitrejši razvoj gospodarskih in družbenih dejavnosti v občini tudi z združevanjem dela in sredstev.

96. člen

Občinska skupščina vzpodbuja vse oblike združevanja dela in sredstev družbene reprodukcije organizacij združenega dela, sodelovanja pri urejanju medsebojnih razmerij ter usklajevanja proizvodnje in drugih dejavnosti v samoupravno dogovorjeni družbeni delitvi dela, vzpostavljanja razmerij med organizacijami združenega dela materialne proizvodnje in organizacijami združenega dela, ki opravljajo družbene dejavnosti, vzpodbuja samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje ter ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti, v katerih si delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani v procesu celotnega družbenega dela združujejo sredstva, uresničujejo socialno varnost in druge skupne interese in cilje.

97. člen

Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela v občini, ki se ukvarjajo s prometom blaga in storitvami na debelo oziroma z izvoznimi in uvoznimi posli ali drugimi zunanjetrovinskimi posli, ter proizvajalne in druge organizacije združenega dela, s katerimi te trajno poslujejo, uredijo medsebojne odnose v tem sodelovanju s samoupravnim sporazumom v skladu z zakonom.

Delovni ljudje in občani sodelujejo z organizacijami združenega dela, ki se ukvarjajo s prometom blaga in storitev na drobno, kot potrošniki, organizirani v krajevnih skupnostih ter drugih samoupravnih skupnostih in organizacijah potrošnikov.

Delovni ljudje in občani vzpodbujajo razvoj storitvenih dejavnosti, sodelujejo pri oblikovanju politike in načrtovanju razvoja malega gospodarstva in tistih storitvenih dejavnosti v občini, ki zagotavljajo pogoje za normalno življenje in delo.

Občinska skupščina in njeni organi pospešujejo razvoj malega gospodarstva z družbenimi plani, s svojimi predpisi in drugimi ukrepi.

98. člen

Delavci, delovni ljudje in občani neposredno in po svojih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter občinski skupščini in njenih organih zagotavljajo pogoje za opravljanje tistih gospodarskih in družbenih dejavnosti, ki so nujno potrebne za njihovo življenje in delo.

Občinska skupščina določi z odlokom, ki temelji na zakonu, katere dejavnosti organizacij združenega dela, ki opravljajo gospodarske in druge družbene dejavnosti, so posebnega družbenega pomena in uredi način uresničevanja posebnega družbenega pomena ter v skladu z njim način uresničevanja samoupravnih pravic delavcev.

99. člen

Na področju komunalnih dejavnosti, energetike, vodnega gospodarstva, prometa in zvez in drugih dejavnosti materialne proizvodnje, v katerih delovanje tržnih zakonitosti ni podlaga za usklajevanje dela in potreb in za vrednotenje delovnih uspehov, če je trajno opravljanje teh dejavnosti nujno za zadovoljevanje potreb določenih uporabnikov, se lahko ustanovijo samoupravne interesne skupnosti, v katerih se uresničujejo skupni interesi, določeni s samoupravnim sporazumom.

V teh samoupravnih interesnih skupnostih se delovni ljudje kot uporabniki proizvodov in storitev združujejo z delavci, ki opravljajo te dejavnosti, in zadovoljujejo v njih svoje osebne in skupne potrebe, združujejo sredstva in določajo namen njihove uporabe, opredeljujejo pogoje in način opravljanja teh dejavnosti, sprejemajo in uresničujejo programe dela in razvoja, vplivajo na oblikovanje cen in sodelujejo pri določanju politike cen, uresničujejo druge skupne interese ter medsebojno urejajo druga razmerja, pravice, obveznosti in odgovornosti.

100. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujejo svoje osebne in skupne potrebe na področju komunalnih dejavnosti.

Delovni ljudje in občani prek krajevnih skupnosti ter delavci organizacij združenega dela kot uporabniki komunalnih storitev, skupaj z de-

lavci komunalnih organizacij združenega dela, s samoupravnim sporazumom ustanovijo komunalno skupnost.

V komunalni skupnosti odločajo delovni ljudje in občani o planih komunalnih dejavnosti, o združevanju in uporabi sredstev za komunalne dejavnosti, o pogojih in načinu opravljanja komunalnih dejavnosti ter o uresničevanju drugih skupnih interesov na področju komunalnih dejavnosti.

101. člen

Delavci, delovni ljudje in občani določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese ter zadovoljujejo skupne in osebne potrebe pri preskrbi z osnovnimi prehrabnenimi dobrinami in storitvami tako, da:

— neposredno in po svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori ali na drug v skladu z zakonom določen način uveljavljajo poseben družbeni interes in določajo način njegovega uresničevanja;

— kot uporabniki dobrin in storitev neposredno in po svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih lahko skupaj z delavci v organizacijah združenega dela, ki proizvajajo, predelujejo in prodajajo dobrine oziroma opravljajo storitve, ustanovijo samoupravno interesno skupnost, v kateri uresničujejo s samoupravnim sporazumom določene skupne interese;

— z družbenimi plani zagotavljajo pogoje za organizirano in kontinuirano preskrbo z dobrinami in storitvami;

— se kot uporabniki določenih dobrin in storitev organizirajo v skupnosti potrošnikov, v katerih določajo in usklajujejo svoje zahteve in potrebe po dobrinah in storitvah ter dajejo predloge in predlagajo ukrepe za izboljšanje preskrbe.

Občinska skupščina lahko v skladu z zakonom, z odlokom določi, da so določene dejavnosti ali zadeve organizacij združenega dela, ki proizvajajo, predelujejo ali prodajajo osnovne prehrabne dobrine in druge za življenje in delo neobhodno potrebne dobrine oziroma opravljajo za življenje in delo neobhodne potrebne storitve, posebnega družbenega pomena in določi način uresničevanja splošnega družbenega pomena pri opravljanju teh dejavnosti.

102. člen

Delovni ljudje in občani v občini samostojno rešujejo svoje stanovanjske potrebe ter z družbenimi dogovori, samoupravnimi sporazumi in pogodbami po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo in združujejo sredstva za ta namen ter urejajo medsebojna razmerja, pravice in obveznosti.

Delovni ljudje in občani v občini v okviru samoupravne stanovanjske skupnosti zagotavljajo prenavo dotrajanih stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov oziroma predelov mesta.

Svoje interese pri načrtovanju, graditvi, prenovi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji in pri združevanju sredstev za te namene uresničujejo delovni ljudje in občani v občini samostojno na zborih stanovalcev, v hišnih svetih, soseskah in samoupravni stanovanjski skupnosti.

Delovni ljudje in občani s samoupravnim sporazumom določajo, katere osebne in skupne potrebe in interese pri graditvi, prenovi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji uresničujejo po načelu vzajemnosti in solidarnosti v občinski ter katere v širši samoupravni interesni skupnosti oziroma zvezi teh skupnosti.

Občinska skupščina z odlokom na podlagi zakona lahko predpiše obveznost organizacij združenega dela in drugih zavezancev, da iz dohodka izločijo in združujejo sredstva za graditev stanovanj in za pomoč delovnim ljudem z nižjimi dohodki pri graditvi, prenovi in uporabi stanovanj ali sprejme druge ukrepe v skladu z zakonom.

Delavci, delovni ljudje in občani v občini načrtujejo in zagotavljajo razvoj stanovanjske graditve ter povezujejo vse dejavnike, ki sodelujejo pri izgradnji stanovanj.

Delavci, delovni ljudje in občani v občini posvečajo posebno skrb stanovanjskim potrebam delovnih ljudi in občanov, ki so po ustavi in zakonu deležni posebne družbene pomoči.

103. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujejo svoje potrebe na področju vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva, socialnega varstva in telesne kulture.

Za organizirano zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb po storitvah dejavnosti iz prejšnjega odstavka delavci in drugi delovni ljudje neposredno in po svojih organizacijah združenega dela in drugih organizacijah in skupnostih z delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, po načelih vzajemnosti in solidarnosti ustanovljajo samoupravne interesne skupnosti.

V samoupravnih interesnih skupnostih delovni ljudje uresničujejo svobodno menjavo dela, enakopravno in sporazumno odločajo o opravljanju družbenih dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko razvoja, obseg pravic in način njihovega uresničevanja, združujejo sredstva za opravljanje teh dejavnosti, opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese pri opravljanju teh dejavnosti.

Delovni ljudje kot neposredni koristniki storitev družbenih dejavnosti in delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, s samoupravnim sporazumom določijo, katere skupne potrebe in interese uresničujejo v občinskih in katere v širši samoupravni interesni skupnosti oziroma zvezah in skupnostih teh skupnosti.

104. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini skrbijo, da se vzgojnoizobraževalna dejavnost uresničuje v enotnem vzgojnoizobraževalnem sistemu, oblikujejo skupno politiko na področju vzgoje in izobraževanja, združujejo sredstva in delo za opravljanje vzgojnoizobraževalnih dejavnosti, vzajemno in solidarno izenačujejo materialne možnosti za vzgojo in izobraževanje in skrbijo za stalno rast izobrazbene ravni delavcev in delovnih ljudi, za napredek, za razširitev materialne osnove vzgoje in izobraževanja ter za izobraževanje in izpopolnjevanje učiteljev in drugih strokovnih delavcev za vzgojo in izobraževanje, ustanovljajo osnovne šole in zagotavljajo pogoje za njihovo delo ter uresničujejo druge skupne interese na področju vzgoje in izobraževanja.

105. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini oblikujejo skupne interese po raziskovalni dejavnosti, usmerjajo raziskovalne pobude, dajejo pobude za načrtovanje družbenega razvoja občine, sodelujejo pri oblikovanju politike in programov raziskovalne dejavnosti v republiki, skrbijo za informiranost o raziskovalnem delu, pomembnem za razvoj občine, pospešujejo uporabo raziskovalnih rezultatov v praksi in uresničujejo druge skupne interese po raziskovalni dejavnosti.

106. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini skrbijo za organizirano in samoupravno zagotavljanje vsestranskih možnosti za kulturno življenje, za oblikovanje politike razvoja kulturnih dejavnosti, za razvijanje in zadovoljevanje kulturnih potreb ter za pospeševanje vseh oblik kulturnih dejavnosti, ustvarjanje, posredovanje in varstvo kulturnih vrednot ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju kulture.

107. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini uresničujejo pravico do zdravstvenega varstva, združujejo delo in sredstva za zagotavljanje zdravstvenega varstva, z delovnimi ljudmi in občani v okviru regije določajo in usklajujejo vrste in obseg pravic iz zdravstvenega zavarovanja, politiko razvoja in pospeševanja zdravstvene dejavnosti ter teritorialne razporejenosti zdravstvenih organizacij, opravljajo druge zadeve ter uresničujejo druge skupne interese na področju zdravstvenega varstva.

Delavci, delovni ljudje in občani v občini posvečajo posebno skrb preventivnemu zdravstvenemu varstvu, odstranjevanju obolenj in invalidnosti ter zagotavljanju za življenje in delo primernih higienskih razmer.

Občina zagotavlja plačilo za storitve zdravstvenega varstva občanom, ki po veljavnih predpisih niso zdravstveno zavarovani in sami niso sposobni kriti teh stroškov.

108. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini skrbijo za razvoj telesno-kulturne dejavnosti ter za zdrav telesni razvoj delovnega človeka in občana, oblikujejo politiko razvoja telesne kulture in rekreacije, pospešujejo telesnokulturne dejavnosti v vzgojnovarstvenih zavodih, šolah,

organizacijah združenega dela ter ustanavljanje množičnih telesnokulturnih organizacij in vključevanje delovnih ljudi in občanov v njihovo dejavnost, vzdrževanje telesnovzgojnih objektov ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju telesne kulture.

109. člen

Za uresničevanje ciljev družbenega varstva otrok delavci, delovni ljudje in občani v občini po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo ugodne pogoje za ustanovitev in življenje družine, za uresničevanje materinstva, telesni in duševni razvoj ter vzgojo in socialno varnost vseh otrok ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju družbenega varstva otrok.

110. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini skrbijo za razvoj socialnega skrbstva, za organizirano nudenje raznih oblik družbene pomoči delovnim ljudem in občanom, ki so te skrbi potrebni, za odpravljanje vzrokov za nastanek socialnih problemov, sprejemajo program razvoja socialnih zavodov in jih ustanavljajo ter skrbijo za njihov razvoj in delovanje, opravljajo druge zadeve ter uresničujejo druge skupne interese na področju socialnega skrbstva.

3. Varstvo borcev NOV

111. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini posvečajo posebno družbeno skrb udeležencem narodnoosvobodilne vojne, vojaškim invalidom, članom družin padlih borcev narodnoosvobodilne vojne, španskim borcem, predvojnimi revolucionarjem, odlikovancem z redom Karađorđeve zvezde z meči, z redom belega orla z meči in zlato medaljo Obilića, borcem za severno mejo v letih 1918—1919 in slovenskim vojnimi dobrovoljcem iz vojn 1912—1918. Skrbijo tudi za varstvo žrtev fašističnega nasilja, civilnih žrtev vojne in vojnega materiala ter družinskih članov, katerih hranilec je v obvezni vojaški službi.

V skladu s predpisi občinske skupščine, družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi delovni ljudje in občani zagotavljajo potrebna sredstva za priznavalnine in druge oblike družbene pomoči udeležencem narodnoosvobodilne vojne in njihovim ožjim družinskim članom, borcem za severno mejo v letih 1918—1919 in slovenskim vojnimi dobrovoljcem iz vojn 1912—1918, za katere se ugotovi, da potrebujejo družbeno pomoč.

Delovni ljudje in občani zagotavljajo tudi druge oblike varstva, predvsem pa:

- zagotavljajo zdravstveno varstvo udeležencem narodnoosvobodilne vojne in njihovim družinskim članom, ki niso zavarovani po drugih predpisih;

- prispevajo k stroškom zdravljenja v naravnih zdraviliščih in objektih za rekreacijo;

- skrbijo za rehabilitacijo invalidov in zaposlovanje udeležencev narodnoosvobodilne vojne;

- prispevajo sredstva za oskrbo v domovih počitka udeležencev narodnoosvobodilne vojne, če sami ali njihovi ožji družinski člani nimajo zadostnih sredstev za plačevanje oskrbnine;

- zagotavljajo reševanje stanovanjskih vprašanj udeležencev narodnoosvobodilne vojne ter ožjih članov njihovih družin.

4. Urejanje prostora

112. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini v skladu z dogovorjeno politiko na obalnem območju določajo program in politiko urbanizacije, prostorskega urejanja, smotrne izrabe stavbnih zemljišč in jo uresničujejo z urbanističnimi programi, urbanističnimi načrti in zazidalnimi načrti. Posebno pozornost posvečajo razvoju stanovanjske graditve ter razvoju tistih gospodarskih in drugih družbenih dejavnosti, ki so opredeljene z družbenim planom občine. Posebno pozornost posvečajo tudi zagotavljanju potrebnih zelenih površin in objektov za oddih in rekreacijo.

Delavci, delovni ljudje in občani upravljajo in razpolagajo s stavbnim zemljiščem v družbeni lastnini v samoupravni interesni skupnosti.

5. Varstvo človekovega okolja

113. člen

Delavci, delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter občinska skupščina imajo pravico in dolžnost zagotavljati pogoje za ohranitev in izboljšanje naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja z namenom, da zagotavljajo osnovne pogoje za življenje in delo ter preprečujejo zdravju škodljive posledice, ki nastajajo v proizvodnji, porabi in prometu.

114. člen

Občinska skupščina z družbenimi plani, prostorskimi plani in svojimi predpisi zagotavlja in določa smotrno izrabo prostora in pri tem posveča posebno skrb ohranitvi naravnih vrednot človekovega okolja, nepremičnin in drugih stvari posebnega kulturnega in zgodovinskega pomena ter drugih z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja.

Občinska skupščina in njeni organi posvečajo posebno skrb varstvu morja, ohranitvi obstoječih parkovnih površin in zelenic ter površin, namenjenih za rekreacijo.

115. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini samostojno ali skupaj z delavci, delovnimi ljudmi in občani drugih občin ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti, v katerih združujejo sredstva, zagotavljajo pogoje za varstvo človekovega okolja ter usklajujejo in uresničujejo druge skupne potrebe in interese pri sprejemanju in izvajanju ukrepov za varstvo in izboljševanje naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja.

6. Kadrovska politika in zaposlovanje

116. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih so nosilci kadrovske politike v občini in usmerjajo kadrovanje v skladu z načelom demokratične samoupravne kadrovske politike.

117. člen

Pri uresničevanju ciljev in načel kadrovske politike delavci, delovni ljudje in občani zlasti:

- sprejemajo letne, srednjeročne in dolgoročne kadrovske programe;

- sprejemajo programe strokovnega, idejnopolitičnega, družbenoekonomskega in splošnega izobraževanja kadrov;

- določajo strukturo kadrov, ki je potrebna za dolgoročni razvoj temeljnih in drugih organizacij združenega dela;

- določajo in razporejajo sredstva za izobraževanje kadrov;

- določajo merila in pogoje za izbiro kadrov za opravljanje odgovornih delovnih nalog;

- skrbijo, da so na družbene, samoupravne in poslovne funkcije izbrani delavci z zahtevanimi sposobnostmi, znanjem, družbenopolitičnimi in moralnoetičnimi kvalitetami;

- spremljajo uresničevanje kadrovske politike.

118. člen

Delavci, delovni ljudje in občani, organizirani v družbenopolitičnih organizacijah, posebno še v Socialistični zvezi delovnega ljudstva in sindikatih, oblikujejo, usmerjajo in spremljajo uresničevanje kadrovske politike, predvsem pa usklajujejo stališča in kriterije za kandidiranje delovnih ljudi za odgovorne delovne naloge v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter za nosilce družbenih funkcij.

119. člen

Zaradi uspešnejšega uresničevanja temeljnih načel in ciljev kadrovske politike delovni ljudje in občani v občini z združenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi urejajo in usklajujejo družbenoekonomska in druga razmerja pri oblikovanju, uresničevanju in izvajanju kadrovske politike.

120. člen

Delavci, ki v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih upravljajo družbena sredstva in z njimi razpolagajo, ter delovni ljudje in občani v občini, ustvarjajo pogoje za uresničevanje pravice do dela.

121. člen

Delavci, delovni ljudje in občani oblikujejo in izvajajo politiko zaposlovanja v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v samoupravni interesni skupnosti za zaposlovanje ter v občinski skupščini.

Delavci, delovni ljudje in občani v občini oblikujejo politiko zaposlovanja z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi ter z družbenimi plani.

Pri oblikovanju in izvajanju politike zaposlovanja delovni ljudje in občani posvečajo posebno skrb zaposlovanju žena, mladine in oseb z zmanjšano delovno sposobnostjo.

122. člen

Delavci v združenem delu in delavci, katerih dopolnilno delo uporabljajo delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom z delovnimi sredstvi, ki so lastnina občanov oziroma delavci, katerih dopolnilno delo uporabljajo druge osebe, se združujejo v samoupravno interesno skupnost za zaposlovanje, v kateri si delavci po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo stalno strokovno pomoč, potrebno za uresničevanje pravice do dela, oziroma za zagotavljanje in varovanje zaposlitve ter zavarovanja za primer brezposelnosti v skladu z zakonom in splošnimi akti skupnosti.

7. Sredstva za skupne in splošne družbene potrebe

123. člen

Delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani, ki na področjih družbenih dejavnosti po načelih vzajemnosti in solidarnosti uresničujejo svoje osebne in skupne potrebe in interese ter delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost na teh področjih, organizirani v samoupravnih interesnih skupnostih, uresničujejo svobodno menjavo dela, združujejo delo in sredstva ter s samoupravnim sporazumevanjem in z drugimi oblikami družbenega samoupravljanja na podlagi ustave in zakona v skladu z materialnimi možnostmi odločajo o vsebini, obsegu in načinu opravljanja teh dejavnosti ter o obsegu in načinu združevanja sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov.

Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb razporejajo delavci iz dohodka temeljne organizacije združenega dela, v kateri delajo, in iz svojih osebnih dohodkov, drugi delovni ljudje pa iz svojega dohodka in drugih prihodkov.

124. člen

Za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb razporejajo delavci del dohodka temeljne organizacije združenega dela, za zadovoljevanje teh potreb pa delavci iz svojih osebnih dohodkov, občani pa iz svojih osebnih dohodkov, drugih prihodkov ter od premoženja plačujejo davke, takse in druge davščine, ki se zbirajo v proračunu občine.

125. člen

Zaradi izenačevanja pogojev gospodarjenja in skladnega razvoja občine usklajujejo delovni ljudje v občini, samoupravnih interesnih skupnostih in krajevnih skupnostih obveznosti temeljnih organizacij združenega dela ter delovnih ljudi in občanov z obveznostmi temeljnih organizacij združenega dela ter delovnih ljudi in občanov v obalni skupnosti in širših družbenopolitičnih skupnostih.

Delavci, delovni ljudje in občani v občini sestavljajo splošno bilanco sredstev, iz katere so razvidne obveznosti do vseh oblik splošne in skupne porabe ter to bilanco usklajujejo z bilanco sredstev v obalni skupnosti in širših družbenopolitičnih skupnostih.

126. člen

V okviru z zakonom določenega sistema, virov in vrst davkov, taks in drugih davščin delovni ljudje in občani samostojno določajo višino

davkov, taks in drugih davščin ter z njimi samostojno razpolagajo ter usklajujejo višino davkov, taks in drugih davščin z delavci, delovnimi ljudmi in občani drugih občin.

127. člen

Delavci, delovni ljudje in občani občine Piran združujejo sredstva z delavci, delovnimi ljudmi in občani drugih občin na obalnem območju za financiranje splošnih družbenih potreb obalne skupnosti.

Višina sredstev iz prejšnjega odstavka se določi v skladu z obsegom uresničevanja interesov ter izvrševanja pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov v obalni skupnosti z družbenim dogovorom, ki ga v imenu občine Piran sklene občinska skupščina.

128. člen

Občinska skupščina lahko za zadovoljevanje splošnih potreb v občini razpiše javno posojilo. Javno posojilo se razpiše z odlokom, ki določi namen posojila, njegovo višino in druge posojilne pogoje.

Vpisniki javnega posojila so lahko organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti ter delovni ljudje in občani.

129. člen

Občinska skupščina s proračunom občine vsako leto posebej določi obseg, višino in namen sredstev za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb v občini.

Razpored sredstev za posamezne namene mora biti usklajen s predvidenimi potrebami in predvideno višino sredstev za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb.

Predlog proračuna določi izvršni svet. Izvršni svet je odgovoren tudi za izvrševanje proračuna občine.

130. člen

Da bi delavci, delovni ljudje in občani lahko odločali o obveznostih za zadovoljevanje skupnih potreb, se predlogi za določanje teh obveznosti praviloma istočasno in enkrat na leto dajejo v razpravo in sprejem delavcem v temeljnih organizacijah združenega dela in občanom v krajevnih skupnostih, da se o njih izrečejo. Za odločitev mora biti delavcem v temeljnih organizacijah združenega dela in občanom v krajevnih skupnostih na voljo najmanj 30 dni.

131. člen

Organi in organizacije, ki so jim sredstva za delo zagotovljena iz občinskega proračuna, so dolžni občini predložiti svoj program dela in potrebne utemeljitve o vrsti, obsegu in vsebini nalog, o pogojih dela in drugih okoliščinah, ki so pomembne za določanje višine sredstev.

8. Družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine

132. člen

Družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine uresničujejo v občini:

- občinska skupščina in njeni odgovorni organi;
- temeljno sodišče;
- samoupravna sodišča;
- organi javne varnosti;
- organ za kaznovanje prekrškov;
- temeljno javno tožilstvo;
- družbeni pravobranilec samoupravljanja;
- javni pravobranilec.

Oblike in način uresničevanja družbenega varstva samoupravnih pravic in družbeno lastnino določajo ustava, zakon in ustrezni samoupravni splošni akti.

133. člen

Občinska skupščina spremlja in obravnava delo organov, ki uresničujejo družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine, sprejema ukrepe in zagotavlja pogoje za čim uspešnejše delo teh organov.

134. člen

Občinska skupščina nastopa pri uresničevanju družbenega varstva z začasnimi ukrepi, če nastanejo v organizaciji združenega dela bistvene motnje v samoupravnih odnosih, ali so huje prizadeti družbeni interesi, ali če organizacija združenega dela ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti.

Občinska skupščina lahko nastopi zoper organizacijo združenega dela z naslednjimi začasnimi ukrepi družbenega varstva:

- odstavi poslovodni organ;
- razpusti delavski svet;
- razpusti izvršilni organ;
- odstavi posamezne delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi;
- začasno omeji uresničevanje določenih samoupravnih pravic delavcev;
- imenuje začasni organ v organizaciji združenega dela in odredi še druge z zakonom določene ukrepe.

135. člen

Začasne ukrepe družbenega varstva sprejme občinska skupščina tudi proti organu upravljanja, izvršilnemu organu in poslovodnemu organu v delovni skupnosti organizacije združenega dela, banki, zavarovalni skupnosti, zadrugi, samoupravni interesni skupnosti in drugi samoupravni organizaciji in skupnosti, če zakon ne določa drugače.

O začasnih ukrepih odloča občinska skupščina na predlog družbenega pravobranilca samoupravljanja in izvršnega sveta.

136. člen

Občinska skupščina lahko v skladu z zakonom zadrži izvršitev sklepov, drugih aktov in dejanj, s katerimi bi bile rušene samoupravne pravice delovnih ljudi in prizadeta družbena lastnina.

Če občinska skupščina zadrži izvršitev takih aktov ali dejanj, mora začeti postopek pred pristojnim sodiščem.

137. člen

Temeljno sodišče kot organ državne oblasti opravlja sodno funkcijo rednega sodišča v mejah svoje pristojnosti, določene z ustavo in zakonom.

Temeljno sodišče kot organ državne oblasti spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegovih funkcij in daje občinski skupščini ter državnim organom in samoupravnim organizacijam in skupnostim predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Temeljno sodišče ima pravico in dolžnost obveščati občinsko skupščino o uporabi zakonov in o svojem delu.

138. člen

Samoupravna sodišča kot samostojni družbeni organi rešujejo spore iz družbenoekonomskih in drugih samoupravnih odnosov, ki so določeni z ustavo in zakonom, kot tudi spore, ki jim jih poverijo delovni ljudje v organizacijah združenega dela, v samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih iz njihovih medsebojnih razmerij, ki jih samostojno urejajo ali ki izvirajo iz pravic, s katerimi prosto razpolagajo, če ni z zakonom določeno, da določene vrste sporov rešujejo redna sodišča.

Občani lahko sporazumno poverijo reševanje posameznih sporov o pravicah, s katerimi prosto razpolagajo, poravnalnemu svetu, rzsodiščem ali drugim samoupravnim sodiščem, če ni z zakonom drugače določeno.

Samoupravna sodišča se ustanavljajo s splošnim aktom ali s sporazumom strank v skladu z ustavo in zakonom, za določene vrste sporov pa z zakonom. Akt o ustanovitvi samoupravnega sodišča določi v skladu z zakonom pristojnost, sestavo in organizacijo sodišča ter postopek pred tem sodiščem.

Samoupravna sodišča se ustanavljajo kot sodišča združenega dela, arbitraže, rzsodišča, poravnalni sveti in kot druga samoupravna sodišča.

139. člen

Sodišče združenega dela spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegove funkcije, in daje organizacijam združenega dela, drugim samoupravnim organizacijam in

skupnostim, državnim organom ter skupščinam občinskih samoupravnih interesnih skupnosti in občinski skupščini predloge za uresničevanje samoupravnega položaja samoupravnih organizacij in skupnosti, za uresničevanje samoupravnih pravic delovnih ljudi ter druge predloge za zagotavljanje ustavnosti in zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

140. člen

Temeljno javno tožilstvo je samostojen državni organ, ki preganja storilce kaznivih dejanj in drugih z zakonom določenih dejanj, ki so kazniva, uporablja z zakonom določene ukrepe za varstvo interesov družbene skupnosti, vlaga pravna sredstva za varstvo ustavnosti in zakonitosti ter opravlja druge z zakonom določene zadeve.

Temeljno javno tožilstvo opravlja svoje naloge na podlagi ustave in zakona ter v skladu s politiko občine, ki je izražena v splošnih aktih občinske skupščine.

Temeljno javno tožilstvo spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegovih funkcij ter daje občinski skupščini, družbenim in drugim organom, samoupravnih organizacijam in skupnostim predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Temeljno javno tožilstvo ima pravico in dolžnost, da obvešča občinsko skupščino v okviru svojega delovnega področja o uporabi zakonov in splošnih aktov ter o svojem delu.

141. člen

Postaja milice v Portorožu je organ občine za neposredno opravljanje nalog s področja javne varnosti na območju občine Piran.

Postajo milice ustanovi ali odpravi skupščina občine Piran v soglasju z republiškim sekretariatom za notranje zadeve.

Komandir postaje milice je odgovoren za svoje delo in delo postaje milice občinski skupščini in republiškem sekretariatu za notranje zadeve. Komandir postaje milice poroča občinski skupščini o vprašanih s področja organizacije in dela postaje milice.

142. člen

Organ za kaznovanje prekrškov vodi na prvi stopnji postopek o prekrških, spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki imajo pomen za uresničevanje njegove funkcije, ter obvešča občinsko skupščino o uporabi predpisov o prekrških in o vprašanih, ki se pojavljajo pri njegovem delu.

Na zahtevo občinske skupščine je dolžan poročati o svojem delu.

Nadzorstvo nad izvrševanjem predpisov o javnem redu in miru in o komunalni urejenosti izvršuje tudi komunalni redar.

143. člen

Družbeni pravobranilec samoupravljanja kot samostojni organ družbene skupnosti ukrepa in vlaga pravna sredstva ter izvršuje druge z zakonom določene pravice in dolžnosti, da se uresničuje družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine v občini.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja začne pred občinsko skupščino, ustavnim sodiščem in drugimi sodišči postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine, kot tudi postopek, da se razveljavijo ali odpravijo sklepi in drugi akti, s katerimi se kršijo samoupravne pravice oziroma je prizadeta družbena lastnina.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja začne postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine na lastno pobudo ali na pobudo delavcev organizacij združenega dela in družbenopolitičnih organizacij, državnih organov in občanov.

Državni organi in organi samoupravnih organizacij in skupnosti so dolžni dati družbenemu pravobranilcu samoupravljanja na njegovo zahtevo podatke in informacije, ki so pomembne za opravljanje njegove funkcije.

144. člen

Javni pravobranilec zastopa občino, njene organe, organizacije in sklade, ki so pravne osebe, ter krajevne skupnosti pred sodišči in drugimi organi glede njihovih premoženjskih pravic in koristi ter izvršuje druge pravice in dolžnosti, določene z zakonom.

Javni pravobranilec spremlja in proučuje družbene odnose, ki so pomembni za uresničevanje njegove funkcije ter daje organom in or-

gizacijam iz prejšnjega odstavka in družbenopolitičnim organizacijam v občini predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Javni pravobranilec je za svoje delo odgovoren občinski skupščini, kateri je dolžan poročati o svojem delu ter jo obveščati o pojavih, ki imajo poseben pomen za javno varnost družbenega premoženja.

145. člen

Sredstva in druge pogoje za delo temeljnega sodišča, sodišča združenega dela, temeljnega javnega tožilstva, organov javne varnosti, organa za kaznovanje prekrškov, družbenega pravobranilca samoupravljanja in javnega pravobranilca zagotavlja občina skupaj in po dogovoru z občinami, za območje katerih so ti organi ustanovljeni, v višini in na način, ki ga občine sporazumno določijo.

Sporazumno z drugimi občinami določi občina tudi način uresničevanja drugih pravic in obveznosti, ki jih ima po zakonu do organov iz prejšnjega odstavka.

146. člen

Občina ustvarja pogoje, da je za občane, organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti organizirano odvetništvo kot družbena služba ter druge oblike pravne pomoči.

9. Nadzorstvo nad zakonitostjo

147. člen

Občinska skupščina in pristojni upravni organi opravljajo nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela za območje občine in samoupravnih interesnih skupnosti, ustanovljenih za območje občine, če ni z zakonom določeno, da ga opravlja organ druge družbenopolitične skupnosti.

Z nadzorstvom nad zakonitostjo dela po prvem odstavku tega člena je mišljeno tudi nadzorstvo glede usklajenosti samoupravnih splošnih aktov organizacije združenega dela z ustavo in zakonom, kakor tudi z drugimi samoupravnimi splošnimi akti, s katerimi morajo biti v skladu.

Pri nadzorstvu nad zakonitostjo dela ima organ iz prvega odstavka tega člena pravice in dolžnosti, ki jih določa zakon.

148. člen

Občinska skupščina ima pravico in dolžnost z odločbo deloma ali v celoti zadržati izvršitev vsakega samoupravnega splošnega akta organizacije združenega dela, ki je v nasprotju z zakonom oziroma samoupravnim splošnim aktom, s katerim mora biti v skladu.

Občinska skupščina z odločbo v skladu z zakonom zadrži izvršitev sklepa, drugega akta ali dejanja organizacije združenega dela, s katerim se kršijo samoupravne pravice delavcev ali je prizadeta družbena lastnina.

149. člen

Če občinska skupščina zadrži izvršitev samoupravnega splošnega akta oziroma sklepa delavskega sveta ali drugega organa organizacije združenega dela, za katerega meni, da ni v skladu z ustavo, oziroma da je v nasprotju z zakonom, začne v osmih dneh po izdaji odločbe, s katero ga je zadržala, pred ustavnim sodiščem postopek za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti zadržanega akta.

Če občinska skupščina zadrži izvršitev akta iz prejšnjega odstavka tega člena, za katerega meni, da ni v skladu z drugim samoupravnim splošnim aktom, s katerim bi moral biti v skladu, mora začeti v osmih dneh od izdaje odločbe, s katero ga je zadržala, postopek za oceno skladnosti pred sodiščem združenega dela.

150. člen

Če občinska skupščina v roku iz prejšnjega člena tega odstavka ne začne postopek za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti pred sodiščem združenega dela, neha veljati odločba, s katero je zadržala izvršitev, in se sme zadržani samoupravni splošni akt uporabljati.

151. člen

Organizacija združenega dela je dolžna občinski skupščini na njeno zahtevo posredovati obvestila in podatke, ki so ji potrebni pri opravljanju nadzorstva nad zakonitostjo dela.

152. člen

Določbe tega stuta o nadzorstvu nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela se uporabljajo tudi za druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini, če zakon ne določa drugače.

IV. LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

1. Ljudska obramba

153. člen

Občina Piran v skladu z ustavo in zakonom ter v skladu s temeljnimi sistema ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite, obrambnimi in drugimi načrti ter pripravljalnimi ukrepi širših družbenopolitičnih skupnosti ureja in organizira ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito na svojem območju, organizira in vodi teritorialno obrambo, milico in narodno zaščito, civilno zaščito in druge obrambne priprave, ob napadu na državo pa organizira in vodi splošni ljudski odpor.

Občina ureja in organizira ljudsko obrambo na svojem območju in določa svoje obrambne načrte v skladu z ustavo, zakonom, s statutom občine ter z obrambnimi načrti širših družbenopolitičnih skupnosti.

154. člen

V krajevnih skupnostih občani in delovni ljudje, organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih in družbenih organizacijah ter društvi uresničujejo politiko ljudske obrambe in se neposredno organizirajo, pripravljajo in usposablajo za oboroženi boj in za druge oblike odpora, za varstvo in reševanje ogroženega prebivalstva in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah, za preskrbo oboroženih sil in prebivalstva ter za opravljanje drugih nalog, ki so določene z zakonom, s statutom in z obrambnim načrtom krajevne skupnosti in občine, v vojni pa organizirajo in vodijo splošni ljudski odpor in skrbijo, da se v oboroženi boj in druge oblike odpora ter v izvajanje drugih nalog splošne ljudske obrambe vključijo vse zmogljivosti krajevnih skupnosti.

155. člen

Temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti sprejmejo obrambne načrte in izvršujejo druge pravice in dolžnosti na področju ljudske obrambe v skladu z zakonom in obrambnimi načrti, smernicami in sklepi občine in drugih pristojnih širših družbenopolitičnih skupnosti, organizirajo in izvajajo priprave za delo v vojni ter za zaščito in reševanje delovnih ljudi in materialnih dobrin v vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah; v vojni pa organizirajo proizvodnjo in storitve oziroma izvajajo druge dejavnosti po svojem obrambnem načrtu in zagotavljajo, da se v delo za potrebe splošne ljudske obrambe vključijo vse njihove materialne in druge zmogljivosti, napadalcu pa onemogoči njihova uporaba in izkoriščanje.

156. člen

Pravice in dolžnosti občine na področju ljudske obrambe izvršujejo v mejah svoje pristojnosti občinska skupščina, svet občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito, izvršni svet občinske skupščine, upravni organ za ljudsko obrambo in drugi občinski upravni organi, med vojno pa tudi predstavo občinske skupščine.

V krajevni skupnosti je za ljudsko obrambo odgovoren svet krajevne skupnosti, v temeljni in drugi organizaciji združenega dela, samoupravni interesni skupnosti ali drugi samoupravni organizaciji in skupnosti pa delavski svet ali drug ustrezen organ upravljanja. Svet krajevne skupnosti in delavski svet oziroma drug organ upravljanja, odgovoren za ljudsko obrambo, ustanovi za neposredno izvrševanje nalog s področja ljudske obrambe odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

V vaseh oziroma naseljih, soseskah in ulicah opravljajo naloge s področja ljudske obrambe vaški oziroma ulični odbori, podobori in komisije za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ki jih imenuje

odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito krajevne skupnosti.

V delovnih organizacijah, ki imajo v svoji sestavi več temeljnih organizacij združenega dela, in v sestavljenih delovnih organizacijah, se za izvajanje s sporazumom določenih skupnih nalog s področja ljudske obrambe lahko ustanovi odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito na delegatski ali drugi s samoupravnim sporazumom določeni osnovi.

Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v temeljni organizaciji združenega dela, samoupravni interesni skupnosti ter drugi samoupravni organizaciji in skupnosti lahko imenuje pododbore ali komisije za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito po dejavnostih, notranjih delovnih enotah, samostojnih obratih in podobno ter določa njihove naloge, ki izhajajo iz skupnih razvojnih in obrambnih načrtov.

V samoupravnih organizacijah in skupnostih, v katerih ni odbora, pododbor ali komisije za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, opravlja naloge s področja ljudske obrambe delavski svet oziroma drug ustrezen organ upravljanja.

157. člen

Občinska skupščina obravnava vprašanja, ki so splošnega pomena za razvoj in krepitev ljudske obrambe v občini. V skladu z enotnim sistemom ljudske obrambe v federaciji in republiki sprejema odloke in druge akte s področja ljudske obrambe ter usmerja obrambne priprave na območju občine.

O zadevah s področja ljudske obrambe vsi zbori občinske skupščine odločajo enakopravno.

Občinska skupščina sodeluje z občinskimi skupščinami drugih občin, zlasti sosednjih in obalnih občin, pri izvrševanju nalog s področja ljudske obrambe ter usklajuje z njimi svoje delo.

V ta namen lahko občinska skupščina z drugimi občinskimi skupščinami ustanavlja skupne organe, organizacije in službe ter združuje sredstva za njihovo financiranje.

158. člen

Kadar se med vojno občinska skupščina ne more sestati, odloča o vseh vprašanjih iz njene pristojnosti predsedstvo občinske skupščine.

Predsedstvo občinske skupščine organizira in vodi splošni ljudski odpor na območju občine v skladu z obrambnim načrtom občine ter s stvarnimi vojnimi razmerami oziroma potrebami in v skladu z odločitvami širših družbenopolitičnih skupnosti. V ta namen izdaja odloke, odredbe, sklepe in druge akte, s katerimi ureja zadeve, ki so pomembne za uspešno bojevanje, za zaščito prebivalstva in materialnih dobrin ter za delo in življenje v vojnih razmerah.

Predsedstvo občinske skupščine lahko pooblasti krajevne skupnosti za izvrševanje določenih upravnih opravil, zlasti na področju preskrbe oboroženih sil z neborbenimi sredstvi ter preskrbe, nastanitve in zaščite prebivalstva.

Predsedstvo občinske skupščine predloži sprejete splošne akte v potrditev občinski skupščini, brž ko se ta lahko sestane.

159. člen

Kadar se predsedstvo občinske skupščine zaradi vojnih razmer ne more sestati, lahko predsednik predsedstva občinske skupščine sprejema posamezne ukrepe, s katerimi zagotavlja izvajanje obrambnih nalog in vodenje splošnega ljudskega odpora.

Predsednik mora predložiti v potrditev sprejete sklepe iz prejšnjega odstavka predsedstvu občinske skupščine, brž ko se to lahko sestane.

160. člen

Predsedstvo občinske skupščine sestavljajo predsednik, podpredsednik in člani, katerih število določi občinska skupščina hkrati z imenovanjem.

Odsotnega predsednika nadomešča z vsemi pooblastili podpredsednik.

Predsednik občinske skupščine je predsednik predsedstva občinske skupščine. Člani predsedstva so po svojem položaju: predsednik izvršnega sveta občinske skupščine, sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov, predsednik občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva, predsednik občinskega odbora Zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojne, predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov in predsednik občinske konference Zveze socialistične mladine.

161. člen

V hudih vojnih razmerah, če se občinska skupščina ne more sestati, predsedstvo občinske skupščine samo spreminja svojo organizacijo in kadrovske sestavo.

Predsedstvo občinske skupščine predloži spremembo o svoji organizaciji in kadrovske sestavi v potrditev občinski skupščini, brž ko se ta lahko sestane.

162. člen

Za vodenje, usmerjanje, usklajevanje in povezovanje obrambnih priprav v občini se ustanovi svet občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

Svet občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito vodi, usmerja in usklajuje priprave za ljudsko obrambo delovnih ljudi in občanov, temeljnih in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti za delovanje v vojnih razmerah; skrbi za uresničevanje načel splošnega ljudskega odpora, predvsem pa, da se vsi organi, organizacije in skupnosti tekoče in pri svoji redni dejavnosti v miru pripravljajo na splošni ljudski odpor in ukrepajo, kar je potrebno za življenje in delo v vojnih razmerah.

163. člen

Svet občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito imenuje in razrešuje občinska skupščina. Svet ima predsednika, podpredsednika in člane, katerih število določi občinska skupščina hkrati z imenovanjem.

Predsednik sveta občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito je predsednik občinske skupščine.

Člani sveta so po položaju: predsednik izvršnega sveta občinske skupščine, sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov, predsednik občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva, predsednik občinskega odbora Zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojne, predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov, predsednik občinske konference Zveze socialistične mladine, predsednik občinskega odbora Zveze rezervnih vojaških starešin, predstojnik občinskega upravnega organa za ljudsko obrambo, komandant teritorialne obrambe občine, poveljnik občinskega štaba za civilno zaščito in predstojniki, navedeni v 188. členu tega statuta.

164. člen

Svet občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito opravlja v mejah pristojnosti na področju ljudske obrambe zlasti naslednje naloge:

1. sprejema obrambni načrt občine;
2. določa načrt organizacije, razvoja in opremljanja teritorialne obrambe v občini;
3. skrbi za organiziranje in pripravlanje občinskega štaba za teritorialno obrambo ter ustanavlja enote in zavode teritorialne obrambe;
4. usklajuje organizacijo, načrte in priprave na področju ljudske obrambe v občini z načrti in pripravami pokrajinskega odbora in sosednjih občin glede vprašanj, ki so pomembna za enotnost in učinkovitost sistema ljudske obrambe;
5. usmerja in usklajuje obrambne priprave krajevnih skupnosti, temeljnih in drugih organizacij združenega dela s področja gospodarstva in družbenih dejavnosti, obrambne priprave samoupravnih interesnih skupnosti, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih in družbenih organizacij;
6. pripravlja vojno organizacijo in kadrovske sestavo izvršnega sveta občinske skupščine in upravnih organov v vojni;
7. organizira in skrbi za pripravlanje in delovanje občinskega štaba za civilno zaščito ter usmerja samozaščito delovnih ljudi in občanov ter priprave drugih štabov in enot civilne zaščite;
8. določa organizacijo službe za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje;
9. določa organizacijo vojnih zvez v občini in splošni režim rabe in uporabe zvez za primer neposredne vojne nevarnosti in v vojni;
10. zagotavlja ustrezno razporejanje občanov in materialnih sredstev za izpolnitev oziroma dopolnitev oboroženih sil in za druge potrebe ljudske obrambe;
11. usmerja vzgojo prebivalstva, zlasti mladine, pripadnikov teritorialne obrambe, civilne zaščite, enote za zveze in službe za opazovanje,

javljanje, obveščanje in alarmiranje, rezervnih vojaških starešin ter usposabljanje obveznikov delovne obveznosti za delo po vojnem razporedu;

12. določa prednostne naloge za izvajanje obrambnih priprav iz sredstev občinskega proračuna;

13. daje soglasje za napotitev kandidatov v šole za rezervne oficirje in za sprejem na študij v vojaške šole;

14. daje soglasje za zaposlitev delavcev v občinskem upravnem organu za ljudsko obrambo;

15. predlaga pristojnemu organu napotitev aktivnih vojaških oseb na delo v občinski štab za teritorialno obrambo ali v upravni organ za ljudsko obrambo;

16. obravnava predloge predpisov občinske skupščine s področja ljudske obrambe in daje svoja mnenja k tem predlogom;

17. usmerja in spremlja izvajanje varnostnih in zaščitnih ukrepov na področju ljudske obrambe v skladu z zahtevami in potrebami družbene samozaščite.

Občinski štab za teritorialno obrambo, občinski štab za civilno zaščito, organi občinske skupščine, krajevne skupnosti, temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti so odgovorne svetu občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito za izvrševanje nalog ljudske obrambe in mu morajo dajati podatke, obvestila in analize, ki jih potrebuje za svoje delo.

Svet občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito usmerja in usklajuje pripravljane in delovanje organov, organizacij in skupnosti iz prejšnjega odstavka za odpravljanje nevarnosti, za reševanje in preprečevanje širjenja posledic naravnih in drugih hudih nesreč ter drugih izrednih razmer.

165. člen

Teritorialna obramba je najširša oblika pripravljanja in organiziranja delovnih ljudi in občanov, njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti občine Piran za oborožen odpor ter za odpravljanje in preprečevanje širjenja posledic naravnih in drugih hudih nesreč.

Teritorialna obramba je del ljudske obrambe v Socialistični republiki Sloveniji in oboroženih sil Socialistične federativne republike Jugoslavije.

166. člen

Teritorialna obramba občine Piran je sestavljena iz štabov, enot in zavodov teritorialne obrambe, ki jih ustanovijo občina ter krajevne skupnosti, temeljne in druge organizacije združenega dela skladno z obrambnim načrtom občine in z odobritvijo sveta občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

Občinski štab za teritorialno obrambo deluje v miru in v vojni.

Enote in zavodi ter štabi za teritorialno obrambo v krajevnih skupnostih se organizirajo in pripravljajo v miru, aktivirajo pa ob neposredni vojni nevarnosti, v vojni in ob drugih hudih nesrečah, kakor tudi zaradi izvajanja vojaških vaj.

Štabi, poveljstva enot in uprave zavodov teritorialne obrambe v povezavi z družbenopolitičnimi in družbenimi organizacijami ter društvo in vzgojnoizobraževalnimi organizacijami skrbijo za vzgojo kadrov ter za nenehno širjenje in krepitev idejnopolitičnega dela v teritorialni obrambi.

Za moralopolitično stanje v enoti teritorialne obrambe je odgovoren komandant, ki ji poveljuje; idejnopolitično delo pa vodi politični komisar.

167. člen

Občinski štab za teritorialno obrambo vodi štabe, enote in zavode teritorialne obrambe na območju občine, kolikor zanje ni pristojen višji štab za teritorialno obrambo.

Občinski štab za teritorialno obrambo ustanovi občinska skupščina.

Štab za teritorialno obrambo v krajevni skupnosti vodi enote in zavode teritorialne obrambe na območju krajevne skupnosti.

Štab za teritorialno obrambo v krajevni skupnosti ustanovi svet krajevne skupnosti po poprejšnjem soglasju sveta občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

168. člen

Komandanta teritorialne obrambe občine imenuje in razrešuje komandant teritorialne obrambe Slovenije na predlog sveta občinske

skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito, po poprejšnjem mnenju pokrajinskega odbora.

Komandanta teritorialne obrambe v krajevni skupnosti imenuje in razrešuje komandant teritorialne obrambe občine na predlog sveta krajevne skupnosti ter s soglasjem sveta občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

Starešine enote (zavoda) teritorialne obrambe v temeljni in drugi organizaciji združenega dela imenuje in razrešuje komandant teritorialne obrambe občine na predlog delavskega sveta ter s soglasjem sveta občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

169. člen

Za organiziranje in pripravljenost enot in zavodov teritorialne obrambe so odgovorni:

— komandant teritorialne obrambe občine — svetu občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito ter komandantu teritorialne obrambe pokrajine;

— komandant teritorialne obrambe v krajevni skupnosti — komandantu teritorialne obrambe občine ter v miru odboru za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni pa svetu krajevne skupnosti;

— starešina enote (zavoda) teritorialne obrambe v temeljni in drugi organizaciji združenega dela — delavskemu svetu te organizacije in odboru za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ter starešini nadrejenega štaba.

Za bojno pripravljenost in uporabo enot in zavodov teritorialne obrambe so odgovorni:

— komandant teritorialne obrambe občine — komandantu teritorialne obrambe pokrajine;

— komandant teritorialne obrambe v krajevni skupnosti in starešina enote (zavoda) teritorialne obrambe v temeljni in drugi organizaciji združenega dela — komandantu teritorialne obrambe občine.

Komandant teritorialne obrambe občine je odgovoren za uresničevanje nalog teritorialne obrambe, ki so določene z obrambnim načrtom občine, svetu občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito, v vojni pa predsedstvu občinske skupščine.

170. člen

Občinski štab za teritorialno obrambo:

1. skrbi za mobilizacijsko in bojno pripravljenost teritorialne obrambe v občini;

2. predlaga mobilizacijski razvoj enot in zavodov teritorialne obrambe;

3. pripravlja načrt za uporabo enot in zavodov teritorialne obrambe, proučuje okolje in možnosti za delovanje enot teritorialne obrambe ter oblike, način oziroma taktiko njihovega boja v različnih vojnih razmerah;

4. predlaga ustanavljanje in kadrovsko izpopolnitev občinskih enot in zavodov teritorialne obrambe;

5. organizira in vodi usposabljanje enot, zavodov in pripadnikov teritorialne obrambe v soglasju s pristojnim pokrajinskim štabom;

6. usklajuje delovanje in uporabo enot in zavodov teritorialne obrambe s pristojnimi poveljstvi jugoslovanske ljudske armade in milice;

7. izvaja naloge v zvezi z oborožitvijo, opremljanjem, prehrano in zdravstvenim varstvom enot in zavodov teritorialne obrambe;

8. skrbi za načrtno nabavo, hrambo, vzdrževanje, evidenco in nadzor nad predmeti oborožitve in opreme;

9. daje navodila in pomaga krajevnim skupnostim ter temeljnim in drugim organizacijam združenega dela glede pripravljavanja in oskrbovanja njihovih enot oziroma zavodov teritorialne obrambe;

10. skrbi za varnostno vzgojo in izvajanje varnostnih ukrepov v štabu, enotah in zavodih teritorialne obrambe;

11. sodeluje z občinskim upravnim organom za ljudsko obrambo in z drugimi občinskimi organi in organizacijami zaradi izvajanja skupnih nalog;

12. opravlja druge zadeve ali naloge, ki so določene s predpisom, ali mu jih naloži nadrejeni štab za teritorialno obrambo oziroma svet občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

171. člen

Civilna zaščita je del ljudske obrambe in družbene samozaščite ter najvišja oblika priprav in udeležbe delovnih ljudi in občanov za zaščito

in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah.

Za organiziranje in izvrševanje nalog civilne zaščite so odgovorne: občina, krajevne skupnosti, temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki v ta namen skrbijo za pripravljanje in usposabljanje delovnih ljudi in občanov za samozaščito, odreja ukrepe civilne zaščite ter organizirajo štabe in enote civilne zaščite.

V izvrševanje nalog civilne zaščite se posebno intenzivno vključujejo organi, temeljne in druge organizacije združenega dela in druge organizacije, katerih redna dejavnost je namenjena zaščiti in reševanju prebivalstva in materialnih dobrin.

Družbenopolitične in družbene organizacije ter strokovna društva občanov se vključujejo v izvajanje nalog civilne zaščite v skladu z naravo svoje dejavnosti.

Hišni sveti in stanovanjske skupnosti skrbijo za civilno zaščito v stanovanjskih stavbah, katere upravljajo.

172. člen

Civilna zaščita temelji na samozaščiti delovnih ljudi in občanov ter njihovi pripravljenosti, da po načelu vzajemnosti in solidarnosti pomagajo drug drugemu ter varujejo in rešujejo svoje in družbene materialne dobrine in druge vrednote.

Zahtevnejše zaščite in reševalne akcije ter ukrepe civilne zaščite opravljajo enote civilne zaščite.

Delovanje delovnih ljudi in občanov in enot civilne zaščite pri zaščiti in reševanju prebivalstva in materialnih dobrin usmerjajo štabi za civilno zaščito.

173. člen

Učinkovitost delovanja civilne zaščite ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah se zagotavlja:

- z množičnim pripravljanjem in usposabljanjem vseh delovnih ljudi in občanov za samozaščito;
- z vključevanjem vseh obstoječih materialnih in tehničnih zmogljivosti družbe v zaščito in reševanje;
- z opremljanjem in pripravljanjem štabov in enot civilne zaščite za hitro izvajanje zaščitnih in reševalnih akcij ter ukrepov povsod, kjer je potrebno;
- s preskrbo prebivalstva s sredstvi za osebno zaščito ter vseh organizacij in skupnosti s sredstvi za kolektivno zaščito.

174. člen

V primeru hudih posledic vojne akcije, naravne ali druge hude nesreče ali drugih izrednih razmer lahko predsednik izvršnega sveta občinske skupščine odredi, da morajo pri zaščiti, reševanju in odpravljanju posledic sodelovati:

- vsi za delo sposobni občani — z delom;
- vsi občani — z opremo, stroji in vozili, s katerimi razpolagajo;
- vse temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti ter družbene organizacije — s svojimi reševalnimi enotami, z delavci, s strokovnjaki, z opremo in drugimi sredstvi, s katerimi razpolagajo.

Z navedeno odredbo predsednika izvršnega sveta občinske skupščine se določi tudi obseg in trajanje obveznosti.

175. člen

Enote civilne zaščite so posebno organizirane ter tehnično in strokovno usposobljen del civilne zaščite, namenjen zaščiti in reševanju ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah.

Enote civilne zaščite so lahko splošne, specializirane in združene.

Enote civilne zaščite se ustanovijo v skladu z načrti civilne zaščite občine. Ustanovi jih izvršni svet skupščine občine Piran oziroma svet krajevnih skupnosti, v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih pa delavski svet oziroma drug ustrezen organ upravljanja. V stanovanjskih hišah ustanovijo enote civilne zaščite štabi za civilno zaščito krajevnih skupnosti v skladu z načrtom civilne zaščite krajevnih skupnosti.

176. člen

Občina Piran ima svoje enote civilne zaščite.

Občinska skupščina določa na predlog občinskega štaba za civilno zaščito ter v skladu z republiškim in občinskim načrtom civilne zaščite, katere temeljne in druge organizacije združenega dela morajo ustanoviti enote civilne zaščite za skupne potrebe. Hkrati določijo njihovo minimalno sestavo.

Vrste, velikost in število enot civilne zaščite se določijo na podlagi ocene ogroženosti občine, krajevne skupnosti in organizacije združenega dela pred vojnimi akcijami ter naravnimi in drugimi hudimi nesrečami.

177. člen

Za organizirano usmerjanje in pripravljanje delovnih ljudi in občanov za samozaščito, za vodenje in usposabljanje enot civilne zaščite ter za odredjanje in usmerjanje zaščitnih in reševalnih ukrepov ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah se ustanovijo štabi za civilno zaščito. Občinski štab za civilno zaščito deluje v okviru sveta občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito, štabi za civilno zaščito v krajevnih skupnostih ter v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela pa v okviru odborov za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito kot njihov strokovni operativni organ.

Štabi za civilno zaščito so: občinski štab za civilno zaščito, štabi za civilno zaščito krajevnih skupnosti ter štabi za civilno zaščito temeljnih in drugih organizacij združenega dela.

Štabi za civilno zaščito se lahko ustanovijo tudi v naseljih, stanovanjskih in drugih stavbah ter v državnih organih.

V krajevnih skupnostih, v naseljih, v stanovanjskih in drugih stavbah, v temeljnih organizacijah združenega dela, v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter državnih organih, ki imajo samo splošno enoto civilne zaščite, opravlja naloge štaba za civilno zaščito poveljnik te enote.

178. člen

Štab za civilno zaščito ima poveljnika štaba, načelnika štaba ter člane štaba, katerih število se določi ob njihovem imenovanju. Poveljnik štaba, načelnik štaba ter člani štaba imajo namestnike oziroma pomočnike.

Štab dela v plenumu, ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah pa v operativni sestavi, ki ustreza naravi posledic oziroma naravi zaščitnih in reševalnih akcij.

179. člen

Občinski štab za civilno zaščito imenuje izvršni svet občinske skupščine. Občinski štab za civilno zaščito je za svoje delo odgovoren svetu občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito, v strokovnem pogledu pa tudi republiškem štabu za civilno zaščito.

Štab za civilno zaščito krajevnih skupnosti imenuje svet krajevnih skupnosti. Štab za civilno zaščito krajevnih skupnosti je za svoje delo odgovoren odboru za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito krajevnih skupnosti, ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni pa svetu krajevnih skupnosti.

V strokovnem pogledu je štab za civilno zaščito krajevnih skupnosti odgovoren občinskemu štabu za civilno zaščito.

Štabe za civilno zaščito v naseljih in v stanovanjskih stavbah imenuje štab za civilno zaščito krajevnih skupnosti. Štabi za civilno zaščito v naseljih in v stanovanjskih stavbah so za svoje delo odgovorni odboru za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito krajevnih skupnosti, ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni pa svetu krajevnih skupnosti.

Štab za civilno zaščito krajevnih skupnosti usklajuje, ob reševalnih akcijah pa tudi vodi delo vseh štabov za civilno zaščito na območju krajevnih skupnosti in sodeluje s štabi za civilno zaščito sosednjih krajevnih skupnosti.

Štab za civilno zaščito temeljne oziroma druge organizacije združenega dela imenuje njen delavski svet oziroma drug ustrezen organ upravljanja. Za svoje delo je štab za civilno zaščito temeljne oziroma druge organizacije združenega dela odgovoren delavskemu svetu oziroma drugemu ustreznemu organu upravljanja te organizacije in odboru za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

V državnih organih imenuje štab za civilno zaščito predstojnik organa, kateremu je štab tudi odgovoren za svoje delo.

180. člen

Občinski štab za civilno zaščito opravlja zlasti naslednje naloge:

1. ocenjuje ogroženost območja občine pred vojnimi akcijami ter naravnimi in drugimi hudimi nesrečami;
2. izdelava občinski načrt civilne zaščite in daje predloge izvršnemu svetu občinske skupščine za organiziranje civilne zaščite in izvajanje njenih ukrepov;
3. usklajuje delo štabov za civilno zaščito v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, kakor tudi organov in organizacij na območju občine, ki izvajajo varstvo pred posledicami vojnih akcij, naravnih in drugih hudih nesreč ter drugih izrednih razmer;
4. organizira in neposredno vodi akcije za pomoč, zaščito in reševanje ob vojnih akcijah, naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah;
5. skrbi za izvajanje ukrepov civilne zaščite, katerih namen je preprečiti oziroma ublažiti naravne in druge hude nesreče ter njihove posledice in posledice vojnih akcij;
6. skrbi za pripravljanje in usposabljanje prebivalstva za samozaščito ob vojnih akcijah ter ob naravnih in drugih hudih nesrečah;
7. organizira in vodi pouk ter vaje štabov in enot civilne zaščite in skrbi za njihovo usposobljenost za učinkovito izvajanje zaščitnih in reševalnih ukrepov;
8. obvešča prebivalstvo o nevarnostih in obsegu posledic vojnih akcij, naravnih in drugih hudih nesreč ter drugih izrednih razmer in daje javnim občilom uradna obvestila o tem;
9. poroča republiškem in pokrajinskemu štabu za civilno zaščito o izvedenih zaščitnih in reševalnih ukrepih.

181. člen

Za odkrivanje nevarnosti pred vsemi vrstami vojnih akcij in nevarnosti naravnih in drugih hudih nesreč ter za alarmiranje se v občini Piran ustanovi služba za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje, lahko pa jo ustanovijo tudi temeljne in druge organizacije združenega dela in krajevne skupnosti.

Za organiziranje, pripravljanje in delovanje službe za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje je odgovoren svet občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito oziroma odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

Služba za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje se vključuje v enotno službo za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje v Socialistični republiki Sloveniji.

182. člen

Za delovanje službe za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje se ustanovi občinski center za obveščanje in alarmiranje. Taki centri se lahko ustanovijo tudi v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih.

V sestavi občinskega centra za obveščanje in alarmiranje, po potrebi pa tudi v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, v katerih so centri za obveščanje in alarmiranje, se ustanovijo vizualne opazovalnice. Število opazovalnic je odvisno od ogroženosti občine, krajevne skupnosti oziroma organizacije združenega dela.

183. člen

Obveščanje in alarmiranje prebivalstva ob nevarnostih se lahko opravlja s sirenam, z obvestili prek radiodifuznih in razglasnih postaj, z zvočniki in z drugimi ustreznimi slušnimi, vidnimi in elektronskimi sredstvi.

2. Družbena samozaščita

184. člen

Delovni ljudje in občani uresničujejo družbeno samozaščito kot svojo pravico in dolžnost v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih in drugih družbenih organizacijah in društvih ter v občini zlasti s tem, da:

— preprečujejo in odpravljajo vzroke ogrožanja socialistične samoupravne ustavne ureditve ter ustanovnih pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov;

— v svojih samoupravnih odločitvah, materialnih, kadrovskih, socialnih, poslovnih in drugih vodijo račune o varnostnih interesih ožje in širše družbenopolitične skupnosti, sistema kot celote, delovnega človeka in njegovega osebnega ter družbenega imetja;

— se borijo zoper gospodarski kriminal, zlorabe v gospodarstvu, korupcijo, nelojalno konkurenco, zlorabe poslovne morale, protipravno prisvajanje družbenega premoženja in nevestno gospodarsko poslovanje;

— varujejo samoupravne pravice delovnih ljudi in občanov ter se borijo zoper zlorabe in izkoriščanje;

— s svojim obnašanjem utrjujejo javni red, splošno in prometno varnost delovnih ljudi in občanov ter odpravljajo vzroke, ki bi vnašali negotovost ali vznemirjenost;

— sodelujejo pri izvajanju preventivnih ukrepov proti naravnim nesrečam, epidemijam in širjenju kužnih bolezni;

— skrbijo za varstvo naravnega okolja, komunalnega reda in urejenosti naselij ter se borijo proti onesnaževanju okolja;

— v okviru narodne zaščite uresničujejo naloge, ki jim jih določa republiški zakon o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah.

185. člen

Delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih, organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v statutih, pravilnikih in načrtih samozaščitnih varnostnih ukrepov (varnostnih načrtih) določajo oblike in način uresničevanja družbene samozaščite ter pravice, dolžnosti in odgovornosti delovnih ljudi, občanov in delavcev, sveta krajevne skupnosti, delavskega sveta in drugih organov upravljanja, individualnih poslovodnih organov in organov, pristojnih za družbeno samozaščito.

Za izvajanje nalog s področja družbene samozaščite, ki so določene v aktih iz prejšnjega odstavka, skrbijo odbori, pododbori in komisije za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

Za uresničevanje določenih skupnih interesov na področju družbene samozaščite lahko organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, družbenopolitične in druge družbene organizacije ter društva medsebojno sodelujejo in se povezujejo. S samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori ustanavljajo organe, določajo njihove naloge in združujejo sredstva.

Delovni ljudje in občani v temeljni organizaciji združenega dela in v krajevni skupnosti organizirajo narodno zaščito za varovanje pogojev dela, družbene lastnine in objektov skupnega pomena, za varovanje reda in svojega premoženja ter za zagotavljanje mirnega in varnega življenja, ki v neposredni vojni nevarnosti in v vojni izvajajo tudi določene naloge v okviru splošne ljudske obrambe.

Organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, pri katerih iz posebnih razlogov obstajajo potrebe za trajno organizirano varstvo določenih dobrin, lahko za te potrebe organizirajo še posebno službo zavarovanja.

186. člen

Skupščina občine Piran obravnava vprašanja, ki so splošnega pomena za krepitev in razvoj družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev v občini, sprejema ukrepe za učinkovito delovanje vseh nosilcev družbene samozaščite in varnosti ter sprejema odloka in druge akte s tega področja.

Za uresničevanje in izvajanje nalog, ki jih ima v okviru svojih pravic in dolžnosti na področju družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev občinska skupščina, skrbi svet občinske skupščine in ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

187. člen

Svet občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito ima na področju družbene samozaščite in varnosti zlasti naslednje naloge:

— spremlja, ocenjuje in analizira varnostne razmere oziroma stanje na področju družbene samozaščite v občini na podlagi ocen in predlogov družbenopolitičnih organizacij, postaje milice in občinskega upravnega organa, pristojnega za notranje zadeve;

— daje občinski skupščini in drugim dejavnikom pobude in predlaga akte oziroma ukrepe za učinkovito uresničevanje družbene samozaščite in varnosti v občini;

- obravnava predloge aktov občinske skupščine, ki so pomembni za družbeno samozaščito;
- s samoupravnimi sporazumi zagotavlja usklajenost varnostnih načrtov temeljnih in drugih organizacij združenega dela in načrte samozaščitnih varnostnih ukrepov krajevnih skupnosti na območju občine;
- poroča o svojem delu in stanju družbene samozaščite občinski skupščini;
- sodeluje s koordinacijskimi in drugimi organi družbenopolitičnih organizacij za to področje;
- daje mnenja in predloge k poročilom organov za notranje zadeve;
- spremlja delo enot narodne zaščite v občini;
- daje soglasje k imenovanju načelnikov narodne zaščite v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela;
- sodeluje z odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v krajevnih skupnostih in zlasti v tistih organizacijah združenega dela na območju občine, ki so širšega družbenega pomena;
- sodeluje z drugimi občinami pri urejanju in usklajevanju vprašanj, ki zadevajo družbeno samozaščito na širšem območju;
- opravlja druge naloge s področja družbene samozaščite, ki mu jih določi občinska skupščina.

188. člen

V svetu občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito so poleg članov, ki so določeni v 163. členu tega statuta, po položaju tudi član izvršnega sveta občinske skupščine, odgovoren za področje družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev, komandir postaje milice in pooblaščen delavec službe državne varnosti.

3. Financiranje ljudske obrambe in družbene samozaščite

189. člen

Občina Piran zagotavlja sredstva za financiranje programov ljudske obrambe iz svoje pristojnosti v proračunu in v posebnem skladu, v katerem organizacije združenega dela, na podlagi samoupravnega sporazuma in ovrednotenih programov, združujejo sredstva za financiranje splošnih in skupnih nalog ljudske obrambe na območju občine, ki so širšega pomena.

Iz navedenih virov se financirajo vse potrebe ljudske obrambe iz pristojnosti ter obveznosti občine, razen tistih, za katere so z zakonom določeni posebni viri in načini financiranja, kot na primer sredstva za graditev, opremljanje in vzdrževanje javnih zaklonišč, ki se plačujejo na poseben račun občine.

S sredstvi sklada za združevanje sredstev in financiranje nalog ljudske obrambe upravlja odbor, ki ga imenuje svet občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

190. člen

Temeljne organizacije združenega dela, v katerih delavci ustvarjajo dohodek po načelih gospodarskega poslovanja, zagotavljajo sredstva za uresničevanje svojih in skupnih programov ljudske obrambe iz dohodka temeljne organizacije združenega dela v skladu z doseženim dohodkom.

Temeljne organizacije združenega dela s področja družbenih dejavnosti zagotavljajo sredstva za uresničevanje svojih in skupnih programov ljudske obrambe na način, kot zagotavljajo sredstva za svojo temeljno dejavnost.

Samoupravne interesne skupnosti zagotavljajo sredstva za uresničevanje svojih in skupnih programov ljudske obrambe na način, kot zagotavljajo sredstva za svojo temeljno dejavnost.

Družbenopolitične in družbene organizacije ter društva zagotavljajo sredstva za uresničevanje svojih in skupnih programov ljudske obrambe tako, kot zagotavljajo sredstva za svojo redno dejavnost.

Sredstva za uresničevanje programov ljudske obrambe v krajevnih skupnostih zagotavljajo delovni ljudje in občani na podlagi samoupravnega sporazumevanja iz dohodka tistih temeljnih organizacij združenega dela, ki imajo v krajevni skupnosti sedež ali opravljajo v njej del svoje dejavnosti oziroma v kateri so zaposleni občani krajevnih skupnosti. Ustrezen del sredstev pa se zagotavlja tudi iz občinskega proračuna.

191. člen

Občina zagotavlja potrebna sredstva tudi za razvoj in uveljavljanje družbene samozaščite ter za učinkovito uresničevanje nalog organov za notranje zadeve, določenih z zakonom.

Sredstva, potrebna za učinkovito uresničevanje družbene samozaščite, zagotavljajo tudi organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter krajevne skupnosti.

V. POLOŽAJ ITALIJANSKE NARODNOSTI IN NJENIH PRIPADNIKOV

192. člen

Italijanski narodnosti je zajamčena pravica, da svobodno uporablja svoj jezik, izraža in razvija svojo nacionalno kulturo ter v ta namen ustanavlja organizacije, uporablja svoje narodnostne simbole ter uresničuje druge z ustavo in s tem statutom določene pravice.

193. člen

Pravice in dolžnosti, ki so posebnega pomena za italijansko narodnost, uresničujejo pripadniki italijanske narodnosti v skladu z ustavo in s tem statutom s tem, da:

1. ustanovijo samoupravno interesno skupnost za prosveto in kulturo v okviru katere:

- a) dajejo pobude in skrbijo za razvijanje svoje narodne kulture;
- b) dajejo pobude in skrbijo za področje vzgoje, otroškega varstva in izobraževanja v svojem jeziku;
- c) dajejo pobude in skrbijo za razvoj narodnostnega tiska in drugih sredstev javnega obveščanja ter založništva;
- d) sodelujejo z narodnostnimi skupnostmi v drugih občinah, republikah in avtonomnih pokrajinah;
- e) razvijajo stike z matičnim narodom zaradi svojega kulturnega in jezikovnega razvoja;
- f) spremljajo in obravnavajo vsa druga vprašanja, ki so pomembna za obstoj in vsestranski razvoj narodnosti.

2. Skupaj z drugimi delovnimi ljudmi in občani na narodnostno-mešanem območju urejajo vprašanja, ki so temeljnega pomena za uveljavljanje njihovih ustavnih in statutarnih pravic.

194. člen

Skupščina samoupravne interesne skupnosti pripadnikov italijanske narodnosti za prosveto in kulturo odloča enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine oziroma s skupščinami ustreznih samoupravnih interesnih skupnosti o vprašanjih, ki jih določa ta statut, ter delegira svoje predstavnike v komisijo občinske skupščine za vprašanja italijanske narodnosti.

195. člen

Občani italijanske narodnosti se na narodnostno mešanem območju občine enakopravno in v svojem jeziku vključujejo v delo občinske skupščine in njenih organov, v javno in družbeno življenje, v samoupravne javne in druge funkcije in v svojem jeziku uveljavljajo zakonite pravice in pravne koristi.

196. člen

Državni organi, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, krajevne skupnosti in družbenopolitične in družbene organizacije, ki imajo svoj sedež na narodnostno mešanem območju, so dolžne na vlogo, ki jo občan z narodnostno mešanega območja vloži v italijanskem jeziku, odgovoriti v obeh jezikih, s takimi občani ter njihovimi organizacijami in društvi pa občeovati v italijanskem jeziku.

197. člen

Občanom italijanske narodnosti na narodnostno-mešanem območju je zagotovljeno osnovno šolanje v materinem jeziku.

V sodelovanju z drugimi občinami, kjer živijo občani italijanske narodnosti, občina skrbi za njihovo izobraževanje v srednjih splošnoizobraževalnih in strokovnih šolah ter drugih vzgojnoizobraževalnih organizacijah z italijanskim učnim jezikom.

198. člen

Vzgojnoizobraževalne organizacije za pripadnike italijanske narodnosti, v katerih se opravlja vzgojnoizobraževalno delo v italijanskem jeziku in ki so zagotovljene z zakonom, so: vzgojnovarstvene organizacije v Luciji, v Piranu in v Sečovljah, osnovna šola Piran z osnovnima šolama v Luciji in v Strunjanu kot podružnicama te šole in osnovna šola Sečovlje; gimnazija v Piranu.

199. člen

Občina skladno z zakonom ustanavlja vzgojnovarstvene organizacije za otroke italijanske narodnosti in po potrebi skrbi za ustanavljanje še drugih vzgojnoizobraževalnih organizacij z italijanskim učnim jezikom ter podpira šolanje občanov italijanske narodnosti na srednjih, višjih in visokih vzgojnoizobraževalnih organizacijah izven občine.

200. člen

V vseh šolah z italijanskim učnim jezikom na območju občine je slovenski jezik v vseh razredih obvezen učni predmet.

V vseh slovenskih šolah na narodnostno-mešanem območju občine je italijanski jezik v vseh razredih obvezen učni predmet.

201. člen

Občina materialno podpira samoupravno interesno skupnost za prosveto in kulturo in druge oblike kulturnega udejstvovanja, v katerih se združujejo in udeležujejo pripadniki italijanske narodnosti.

202. člen

Na narodnostno mešanem območju se vršita kazenski in upravnokazenski postopek v jeziku obtoženega, vsi drugi postopki, v katerih nastopa več strank obeh narodnosti, se vodijo v slovenskem oziroma italijanskem jeziku.

Upravni organi, sodišče in drugi organi, ki izdajajo uradne akte v zakonito določenih postopkih, morajo te akte izdajati občanom italijanske narodnosti v obeh jezikih.

V primeru iz prejšnjega odstavka se oba akta štejeta za izvirna.

203. člen

Občevanje državnih organov, organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti na območju občine z občani italijanske narodnosti, ki živijo na narodnostno-mešanem območju, in z njihovimi organizacijami ter društvi se opravlja v italijanskem jeziku.

204. člen

Državni organi, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki poslujejo s strankami, so dolžne upoštevati in uporabljati izvirne priimke in imena pripadnikov italijanske narodnosti.

205. člen

V državnih organih, organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih na narodnostno-mešanem območju, ki pri svojem delu prihajajo v službeni stik z občani, morajo biti sistemizirana in zasedena delovna mesta, na katerih je obvezno znanje slovenskega in italijanskega jezika.

206. člen

Zakonska zveza, ponovitvena poroka in svečana podelitev imena otroku med občanoma italijanske narodnosti se sklepa oziroma opravi v italijanskem jeziku.

Zakonska zveza, ponovitvena poroka in svečana podelitev imena otroku med občanoma obeh narodnosti se sklepa oziroma opravi v slovenskem in italijanskem jeziku, če se občana ne sporazumeta za en sam jezik.

207. člen

Na proslavah, zborovanjih in drugih javnih manifestacijah na narodnostno-mešanem območju, ki so namenjene vsem delovnim ljudem in

občanom, morajo priti do izraza delovni ljudje in občani obeh narodnosti in oba jezika.

Napovedovanja in druga obvestila na narodnostno-mešanem območju se morajo opraviti v obeh jezikih.

Organ, ki skliče zbor delovnih ljudi na narodnostno-mešanem območju, mora poskrbeti, da je gradivo za zbor delovnih ljudi pripravljeno v obeh jezikih.

208. člen

Obrazci, ki so namenjeni delovnim ljudem in občanom na narodnostno-mešanem območju, morajo biti dvojezični.

Uporaba dvojezičnih obrazcev je obvezna v vseh organih, samoupravnih organizacijah in skupnostih, pravosodnih organih, v matični službi, prijavno-odjavni službi, davčni službi, zdravstveni službi, službi varstva pri delu, socialnega varstva, v službi socialnega zavarovanja, na pošti, vodovodu, v stanovanjski skupnosti ter v službah organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, ki prihajajo v službeni stik z delovnimi ljudmi in občani italijanske narodnosti.

209. člen

Državni organi, krajevne skupnosti, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki izvršujejo javna pooblastila, ter družbenopolitične in družbene organizacije, ki imajo svoj sedež na narodnostno mešanem območju, uporabljajo v svojem poslovanju z delovnimi ljudmi in občani z narodnostno-mešanega območja v skladu s pozitivnimi predpisi dvojezične pečate.

210. člen

Javni napisi na narodnostno-mešanem območju so dvojezični.

Dvojezični morajo biti tudi razglasi na oglasnih deskah državnih organov in drugi javni razglasi ali naznanila krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij posebnega družbenega pomena in družbenopolitičnih organizacij.

211. člen

Odloki in drugi splošni akti občinske skupščine in njenih organov se objavljajo v obeh jezikih.

212. člen

Na narodnostno mešanem območju občine se na vseh mestih in ob vsaki priliki, ko se razobešajo državne zastave, enakopravno uporablja tudi zastava italijanske narodnosti, ki je zeleno-belo-rdeča z rdečo peterokrako zvezdo na sredi.

213. člen

V skladu z ustavo, z zakonskimi določili in z določbami tega statuta morajo s svojimi statuti oziroma z drugimi samoupravnimi akti urediti in določiti položaj, pravice, dolžnosti in ustrezno zastopstvo občanov in delavcev italijanske narodnosti ter v samoupravnih organih izvajanje dvojezičnosti nasploh tudi organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije ter skupnosti, ki delujejo na narodnostno-mešanem območju.

VI. OBČINSKA SKUPŠČINA

1. Položaj in pristojnosti

214. člen

Občinska skupščina je organ družbenega samoupravljanja in najvišji organ oblasti v okviru pravic in dolžnosti občine.

Občinska skupščina izvršuje svoje pravice in dolžnosti na podlagi tega statuta, ustave SR Slovenije in zakonov.

215. člen

Občinska skupščina v okviru pravic in dolžnosti občine določa politiko in odloča o temeljnih vprašanjih, ki so pomembna za politično, gospodarsko, socialno in kulturno življenje ter družbeni razvoj občine.

Občinska skupščina:

- odloča o spremembi statuta občine in daje soglasje k statutu obalne skupnosti;
- določa temeljna načela, cilje in smer politike družbenega razvoja občine;
- sprejema urbanistični načrt, družbeni plan občine, njegove spremembe in dopolnitve ter smernice in druge ukrepe za njegovo uresničevanje;
- sprejema odloke in druge splošne akte v skladu z zakonom ter daje njihovo obvezno razlago;
- sprejema proračun občine in potrjuje zaključni račun proračuna;
- spodbuja samoupravno sporazumevanje in sodeluje pri družbenem dogovarjanju ter v skladu z zakonom predpisuje posameznim samoupravnim organizacijam in skupnostim obveznost sklepanja samoupravnih sporazumov;
- obravnava vprašanja, ki so skupnega pomena za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini in usklajuje njihove odnose in interese;
- razpisuje občinski referendum;
- skrbi za izvajanje predpisov in drugih splošnih aktov ter obveznosti organov in organizacij v zvezi z njihovim izvrševanjem;
- odloča o razpisu javnega posojila;
- obravnava vprašanja s področja ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite;
- organizira in opravlja družbeno nadzorstvo na območju občine ter izvršuje nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti v občini;
- določa temeljno organizacijo upravnih organov, njihove pravice in dožnosti ter pooblastila;
- opravlja nadzorstvo nad delom izvršnega sveta, upravnih organov in skupščini odgovornih nosilcev samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij ter usmerja delo teh organov;
- uresničuje družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine ter obravnava mnenja in predloge organov, ki v občini poleg nje uresničujejo varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine;
- sprejemačasne ukrepe, če so v organizacijah združenega dela ali drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih bistvene motnje v samoupravnih odnosih, če so huje prizadeti družbeni interesi ali če organizacija oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti;
- ustanavlja organizacije združenega dela in druge organizacije;
- daje organizacijam združenega dela, krajevnim skupnostim, samoupravnim interesnim skupnostim in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim priporočila iz svoje pristojnosti; pri obravnavi vprašanj, ki so skupnega pomena za občino, lahko sprejema deklaracije in resolucije;
- voli in razrešuje predsednika, podpredsednika in člane izvršnega sveta občinske skupščine;
- imenuje in razrešuje predstojnike upravnih organov;
- imenuje in razrešuje sekretarja občinske skupščine;
- imenuje in razrešuje komandirja postaje milice;
- imenuje in razrešuje individualne poslovodne organe v skladu z zakonom;
- voli in razrešuje predsednika in sodnike temeljnega sodišča;
- voli in razrešuje predsednika in sodnike sodišča združenega dela;
- voli in razrešuje predstojnika — sodnika za prekrške;
- imenuje in razrešuje družbenega pravobranilca samoupravljanja in njegovega namestnika;
- imenuje in razrešuje javnega tožilca temeljnega javnega tožilstva in njegovega namestnika;
- imenuje in razrešuje javnega pravobranilca in njegovega namestnika;
- daje soglasje k imenovanju in razrešitvi drugih funkcionarjev v skladu z zakonom;
- opravlja druge zadeve, za katere je pristojna po ustavi, zakonu, tem statutu in drugih predpisih.

2. Sestava**216. člen**

- Občinsko skupščino sestavljajo:
 - zbor združenega dela kot zbor delegatov delovnih ljudi v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v občini;

— zbor krajevnih skupnosti kot zbor delegatov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih na območju občine in

— družbenopolitični zbor kot zbor delegatov delovnih ljudi in občanov, organiziranih družbenopolitične organizacije v občini.

Zbor združenega dela šteje 47 delegatov, zbor krajevnih skupnosti 25 delegatov, družbenopolitični zbor pa 20 delegatov.

217. člen

Število delegatov, ki jih delegirajo v zbor združenega dela delegacije in konference delegacij z gospodarskega, prosvetno-kulturnega, socialno-zdravstvenega področja in iz delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kot tudi aktivnih vojaških in civilnih oseb v službi v oboroženih silah SFRJ, določi glede na število delavcev v teh organizacijah in skupnostih občinska skupščina z odlokom.

Število delegatov, ki jih delegirajo v zbor krajevnih skupnosti delegacije krajevnih skupnosti, določi glede na število prebivalcev in upoštevajoč število delavcev, ki živijo v krajevni skupnosti, občinska skupščina z odlokom.

V družbenopolitični zbor delegirajo delegate delovni ljudje in občani, organizirani v Socialistični zvezi delovnega ljudstva ali v drugih organizacijah, združenih v Socialistično zvezo delovnega ljudstva. Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva oziroma njeno predsedstvo v razširjenem sestavu opravlja funkcijo delegacije za delegate družbenopolitičnega zbora in oblikuje stališča in smernice o pomembnejših vprašanjih nadaljnjega razvoja družbe in socialističnih samoupravnih odnosov, ko o njih razpravlja ta zbor.

3. Pristojnosti in delo zborov**218. člen**

Zbor združenega dela odloča oziroma sodeluje pri odločanju o vprašanjih, ki so pomembna za delavce in druge delovne ljudi v združenem delu.

Zbor krajevnih skupnosti odloča oziroma sodeluje pri odločanju o vprašanjih, ki so pomembna za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih oziroma občini.

Družbenopolitični zbor sodeluje pri odločanju o vprašanjih uresničevanja, razvoja in varstva z ustavo določenega socialističnega samoupravnega sistema.

219. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor obravnavajo in odločajo o določenih vprašanjih iz pristojnosti občinske skupščine enakopravno, zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti pa tudi samostojno.

O zadevah iz pristojnosti občinske skupščine, o katerih soodločajo na podlagi tega statuta skupščine samoupravnih interesnih skupnosti za območje občine, odločajo pristojni zbori občinske skupščine enakopravno s skupščino ustrezne samoupravne interesne skupnosti.

220. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor enakopravno na ločenih sejah:

Odločajo:

- o uvedbi postopka za spremembo statuta občine;
- o razpisu referenduma;
- o razpisu javnega posojila;
- o tem, katere skupne zadeve bodo delavci delovni ljudje in občani uresničevali in izvrševali v obalni skupnosti;
- o oblikovanju skupnih organov, organizacij in služb z drugimi občinami in o drugih oblikah sodelovanja z občinami na območju SFRJ, z lokalnimi skupnostmi drugih držav in z ustreznimi nacionalnimi ter mednarodnimi organi in organizacijami;
- o podelitvi domicila v občini, naziva častnega občana in občinskih priznanj.

Dajejo soglasje:

- k spremembi statuta obalne skupnosti;
- k samoupravnim sporazumom temeljnih in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti v skladu z zakonom, tem statutom ali drugim predpisom.

Sprejemajo:

- spremembe statuta občine;
- poslovnik občinske skupščine;
- družbeni plan občine;
- urbanistične rede in zazidalne načrte.

Sprejemajo odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na:

- družbenoekonomski razvoj občine, gospodarjenje s prostorom, družbeni plan občine ter akte o tekoči družbenoekonomski politiki;
- uresničevanje z družbenimi načrti začrtane politike in v skladu s tem usmerjanje delitve dohodka;
- zaposlovanje in socialno varnost delovnih ljudi in občanov;
- skrb za udeležence narodnoosvobodilne vojne;
- ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito v občini;
- pristojnost in delo izvršnega sveta občinske skupščine;
- pristojnost, organizacijo in delo sekretariata občinske skupščine;
- ustanavljanje in organizacijo občinskih upravnih organov in njihovih služb;
- razpis občinskega posojila ter uvedbo občinskega samopriskevka;
- občinski referendum;
- priznanja občine;
- ustanavljanje odborov, komisij in drugih delovnih teles vseh zborov skupščine.

Volijo in razrešujejo:

- predsednika in podpredsednika občinske skupščine;
- predsednika, podpredsednika in člane izvršnega sveta;
- predsednike in člane stalnih ali občasnih delovnih teles občinske skupščine;
- predsednika in sodnike temeljnega sodišča;
- predsednika in sodnike sodišča združenega dela;
- predstojnika — sodnika za prekrške.

Imenujejo in razrešujejo:

- družbenega pravobranilca samoupravljanja in njegovega namestnika;
- javnega pravobranilca in njegovega namestnika;
- javnega tožilca temeljnega javnega tožilstva in njegove namestnike;
- sekretarja občinske skupščine;
- komandirja postaje milice;
- predstojnike občinskih upravnih organov in drugih služb, če tako določa zakon ali predpis občinske skupščine.

Določajo delegate:

- za zbor občin Skupščine SR Slovenije;
- za skupščino obalne skupnosti;
- za druge družbene samoupravne organe, če tako določa zakon ali ta status.

221. člen

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti enakopravno na ločenih sejah:

- sprejemata proračun in zaključni račun proračuna občine ter opravljata nadzor nad izvrševanjem proračuna;
- sprejemata odloke in druge splošne akte, s katerimi se urejajo pravice in dolžnosti delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, če po tem statutu ni za to pristojen poseben zbor;
- sprejemata odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine;
- odločata o zadolžitvah, prevzemanju jamstva in o drugih premoženjsko pravnih razmerjih v občini;
- sprejemata odloke in druge splošne akte s področja davkov, taks in drugih davščin;
- odločata o ukrepih za varstvo vrednot človekovega okolja;
- odločata o ustanovitvi organizacij združenega dela posebnega družbenega pomena;
- dajeta soglasje k programu razvoja organizacij združenega dela, ki opravlja dejavnost posebnega družbenega pomena;
- opravljata družbeno nadzorstvo na območju občine ter izvršujeta nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti;
- sprejematačasne ukrepe, če so v organizacijah združenega dela ali drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih bistvene motnje v samoupravnih odnosih, če so huje prizadeti družbeni interesi

ali če organizacija oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti;

- odpravljata in razveljavljata predpise in splošne akte izvršnega sveta, če so ti v nasprotju z ustavo, zakonom ali drugimi predpisi;
- uresničujeta družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine ter obravnavata menenja in predloge organov, ki v občini poleg njih izvršujejo varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine;
- odločata o vseh vprašanjih, ki so pomembna za življenje in delo delavcev v združenem delu ter delovnih ljudi in občanov na področju prostorskega planiranja in urejanja prostora, izgradnje in urejanja naselij, stanovanjskega gospodarstva, komunalnih dejavnosti, gospodarjenja s stavbnimi zemljišči, javnega prometa in na drugih področjih, če posamezne zadeve niso v pristojnosti posameznega zbora;
- potrjujeja samoupravne sporazume o ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti in statute teh skupnosti, če tako določa zakon;
- sprejemata predpise o ugotavljanju javnega interesa pri opravljanju posameznih dejavnosti;
- odločata o začasni ureditvi posameznih vprašanj, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravne interesne skupnosti, če organi skupnosti o teh vprašanjih ne odločijo sami;
- odločata o vprašanjih opravljanja osebnega dela s sredstvi, ki so lastnina občanov;
- imenujeta individualne poslovodne organe organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena in jih po zakonu in drugih predpisih imenuje občinska skupščina;
- imenujeta člane organov samoupravnih organizacij in skupnosti, ki jih po zakonu in drugih predpisih imenuje občinska skupščina;
- opravljata druge zadeve iz pristojnosti občinske skupščine, ki jih po tem statutu ne opravljajo vsi zbori enakopravno oziroma za katere ni pristojen posamezen zbor.

222. člen

Družbenopolitični zbor sprejema stališča do posameznih vprašanj, o katerih odločata zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti, v kolikor z njima ne sodeluje pri enakopravnem odločanju, in se nanašajo na temeljne cilje in razmerja ter politiko razvoja na vseh področjih družbenoekonomskega življenja v občini, zlasti na:

- družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine;
- samostojno osebno delo s sredstvi, ki so lastnina občanov, odvetniško in drugo pravno pomoč;
- združevanje občanov;
- vprašanja verskih skupnosti;
- vprašanja informiranja v občini in na pogoje javnega obveščanja;
- zavzemanje stališč, ki se nanašajo na posebne pravice pripadnikov italijanske narodnosti;
- druge zadeve, ki se nanašajo na uresničevanje ustavnosti in zakonitosti ter varstvo svoboščin in pravic človeka in občana.

223. člen

Zbor združenega dela samostojno oziroma s sodelovanjem skupščine ustrezne samoupravne interesne skupnosti in v skladu s svojo pristojnostjo sprejema odloke in druge splošne akte ter ukrepe za urejanje zadev, ki se nanašajo na:

- stanje in razvoj posameznih gospodarskih področij;
- medsebojna razmerja v združenem delu in delovna razmerja;
- varstvo pri delu;
- samoupravne družbenoekonomske odnose in delitev dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela ter druga vprašanja, ki imajo splošen pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine;
- predloge in stališča zborov delovnih ljudi v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter jih obvešča o svojih stališčih, ukrepih in sklepih;
- samoupravno sporazumevanje na posameznih gospodarskih in družbenih področjih;
- obvezno združevanje organizacij združenega dela v poslovne skupnosti;
- usklajevanje posameznih in skupnih interesov delovnih ljudi na vseh področjih združenega dela in samostojnega osebnega dela s sredstvi, ki so last občanov;
- druge zadeve s področja samoupravnih pravic delavcev in njihovih dolžnosti, če te zadeve niso v pristojnosti drugega zbora.

Zbor združenega dela z odlokom določi v skladu z zakonom način delegiranja delegatov v zbor združenega dela skupščine obalne skup-

nosti in način njihovega povezovanja z zborom združenega dela ter delegacijami samoupravnih organizacij in skupnosti.

224. člen

Zbor združenega dela lahko sklene, da se za obravnavanje vprašanj ustreznih področij združenega dela samostojno sestajajo delegati v zboru delovnih skupnosti s področja:

- gospodarstva;
- vzgoje in izobraževanja ter kulture;
- zdravstva in socialnega varstva;
- državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev.

Samostojno zasedanje delegatov po prejšnjem odstavku sklicuje predsednik zbora združenega dela.

Predsednik zbora združenega dela mora sklicati samostojno zasedanje, če tako predlaga vsaj pet delegatov posameznega področja združenega dela.

225. člen

Odločitev o izločitvi dela dohodka temeljne organizacije združenega dela za skupne in splošne družbene potrebe ter o namenu in obsegu sredstev za te potrebe ne more biti sprejeta, če je ne sprejme zbor združenega dela.

226. člen

Zbor krajevnih skupnosti samostojno oziroma s sodelovanjem skupščine ustrezne samoupravne interesne skupnosti in v skladu s svojo pristojnostjo:

- sprejema odloke in druge splošne akte iz pristojnosti občinske skupščine, ki urejajo življenje in delo občanov v krajevnih skupnostih;
- obravnava in usklajuje programe razvoja krajevnih skupnosti v občini ter proučuje, usmerja in spodbuja delo krajevnih skupnosti;
- daje drugim zborom in skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti mnenja in stališča glede problematike krajevnih skupnosti in glede vprašanj, ki jih vsebujejo programi razvoja krajevnih skupnosti v občini;

— obravnava delovanje neposrednih oblik samoupravljanja v krajevnih skupnostih in daje priporočila za razvoj in delovanje teh oblik;

— obravnava vsa vprašanja in odnose, ki so pomembni za življenje delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in ki se nanašajo na področja sodelovanja med krajevnimi skupnostmi v občini, gospodarjenja in uporabe dobrin v splošni rabi ter uporabe stavbnega zemljišča ter o tem zavzema stališča, daje mnenja in predloge;

— obravnava vprašanja, ki se nanašajo na imena cest, ulic, trgov, poti, parkov na območju občine;

— obravnava vprašanja splošnega turističnega pomena;

— obravnava in zagotavlja uresničevanje ustavnih in v tem statutu določenih posebnih pravic pripadnikov italijanske narodnosti;

— obravnava vprašanja upravljanja in vzdrževanja lokalnih cest in urejanja prometa na njih;

— spodbuja sodelovanje med delegacijami krajevnih skupnosti zaradi uspešnega skupnega reševanja nalog iz pristojnosti zbora in sporazumnega reševanja drugih vprašanj skupnega pomena za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih, usklajuje delo v krajevnih skupnostih ter jim daje priporočila, predloge in mnenja;

— sproži postopek za samoupravno sporazumevanje krajevnih skupnosti;

— obravnava pripombe in predloge zborov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in jih obvešča o svojih ukrepih in sklepih;

— zadrži izvršitev splošnega akta najvišjega organa samoupravljanja v krajevni skupnosti do sklepa ustavnega sodišča ali sodišča združenega dela, če misli, da je akt v nasprotju z ustavo ali zakonom, in uvede postopek za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti tega akta;

— opravlja druge zadeve s področja samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov, če te zadeve niso v pristojnosti drugega zbora.

227. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti občine na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva enakopravno z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti:

— sprejemajo odloke in druge splošne akte iz pristojnosti občinske skupščine, ki se nanašajo na dejavnost, za katero je posamezna samoupravna interesna skupnost ustanovljena;

— določajo politiko na področju dejavnosti posamezne samoupravne interesne skupnosti;

— sprejemajo plane in programe razvoja in dejavnosti na področju posamezne samoupravne interesne skupnosti;

— določajo stopnjo prispevka članov v primerih, če samoupravni sporazumi o temeljih plena samoupravne interesne skupnosti oziroma drugi samoupravni sporazumi o združevanju sredstev niso sklenjeni, ali pa jih sklene le del članov;

— sklepe o vprašanjih s področja ustrezne dejavnosti, ki se na podlagi ustave in zakona urejajo z odloki in drugimi akti občinske skupščine.

228. člen

Skupščina samoupravne interesne skupnosti za prosveto in kulturo pripadnikov italijanske narodnosti enakopravno s pristojnimi občinskimi zbori oziroma z ustreznimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi obravnava in sprejema odloke ter druge splošne akte, ki se nanašajo:

- na razvoj nacionalne kulture pripadnikov italijanske narodnosti;
- na razvoj vzgoje in izobraževanja v italijanskem jeziku;
- na razvoj narodnostnega tiska in drugih sredstev javnega obveščanja ter založništva;
- na razvijanje stikov z matičnim narodom zaradi kulturnega in jezikovnega razvoja in na druga vprašanja s področja prosvete in kulture;
- na imenovanje naselij, ulic in trgov ter na uporabo krajevnih imen na narodnostno mešanem območju občine.

229. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor na skupni seji:

- volijo predsednika in člane predsedstva SR Slovenije;
- volijo in odpokličejo delegate za zbor občin Skupščine SR Slovenije;
- volijo delegate v zvezni zbor Skupščine SFRJ;
- odločajo o pobratenjih z drugimi občinami;
- razglasijo sklep o podelitvi priznanj občine;
- opravljajo druge zadeve, določene s tem statutom in poslovnikom občinske skupščine.

230. člen

Vsak zbor, oziroma samostojno zasedanje delegatov delovnih ljudi s področja gospodarstva, vzgoje in izobraževanja ter kulture, zdravstva in socialnega varstva ter delovnih ljudi v državnih organih, družbenopolitičnih organizacijah ter društvih, ki ne sodelujejo pri odločanju o posameznem vprašanju, ima pravico razpravljati o tem vprašanju, zavzemati stališča in dajati svoje predloge pristojnim zborom, če gre za vprašanja, ki imajo poseben pomen za izvrševanje njegovih nalog.

Pristojni zbori morajo pred odločitvijo razpravljati o stališčih in predlogih tega zbora.

231. člen

Vsak zbor lahko v okviru svojega delovnega področja zahteva od izvršnega sveta občinske skupščine poročila in mu postavlja vprašanja.

Vsak zbor lahko v okviru svojega delovnega področja zahteva poročila in pojasnila od predstojnikov upravnih organov.

Kadar skupščina samoupravne interesne skupnosti v skladu s tem statutom enakopravno odloča s pristojnimi zbori občinske skupščine, ima do izvršnega sveta in upravnih organov pravice zbora občinske skupščine.

232. člen

Zbori, ki enakopravno sodelujejo pri odločanju, lahko zasedajo in poslušajo obrazložitve pomembnejših gradiv skupaj, odločajo pa na ločenih sejah.

233. člen

Zbor veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina delegatov v zboru.

Zbor sprejema sklepe in druge akte z večino glasov navzočih delegatov, razen če se z zakonom ali s tem statutom ne zahteva posebna večina.

Glasovanje je javno. Če zbor v skladu s poslovníkom tako sklene, se glasuje tajno.

234. člen

Občinska skupščina ima svoj poslovnik, s katerim ureja način dela, postopek za sprejemanje predpisov in drugih aktov, način usklajevanja stališč, natančneje določa delovna področja zborov, soodločanje skupščin samoupravnih interesnih skupnosti s pristojnimi zbori, način usklajevanja njihovega dela in druge za delo občinske skupščine in njenih zborov pomembne zadeve.

4. Predsednik, podpredsednika skupščine in predsedniki zborov

235. člen

Občinska skupščina ima predsednika in dva podpredsednika. Funkcije predsednika in podpredsednikov so neprofesionalne; občinska skupščina lahko določi, da ima profesionalnega predsednika. Občinska skupščina izvoli predsednika in podpredsednika izmed delegatov zborov občinske skupščine na predlog občinske konference socialistične zveze delovnega ljudstva po poprej opravljenem kandidacijskem postopku.

Kandidati za predsednika in podpredsednika so izvoljeni, če so dobili najmanj dve tretjini glasov delegatov vsakega zbora.

Predsednik in podpredsednika se volijo za štiri leta in ne morejo biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljeni za to dolžnost.

236. člen

Vsak zbor občinske skupščine ima predsednika, ki ga izvoli zbor izmed delegatov zbora z večino glasov vseh delegatov zbora na predlog občinske konference socialistične zveze delovnega ljudstva.

Vsak zbor izvoli izmed delegatov zbora z večino glasov vseh delegatov zbora tudi namestnika predsednika zbora, ki nadomešča predsednika zbora, kadar je zadržan.

Funkcije, ki jih ta statut in poslovnik občinske skupščine določata za predsednika zbora, opravlja v skupščini samoupravne interesne skupnosti, ki sodeluje v delu občinske skupščine, njen predsednik.

237. člen

Delegacija, katere član je izvoljen za predsednika ali podpredsednika skupščine ali predsednika zbora, ima pravico pošiljati na zasedanje zbora drugega delegata, vendar pa delegat, ki je bil izvoljen za navedeno funkcijo, v tem primeru na seji zbora nima pravice glasovanja.

238. člen

Predsednik občinske skupščine predstavlja skupščino; sklicuje in vodi skupno sejo vseh zborov skupščine; skrbi, da se dela po skupščinskem poslovniku; podpisuje odloke in druge akte, ki jih sprejema več zborov občinske skupščine oziroma enakopravno pristojni zbori občinske skupščine in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti; opravlja druga zadeve, ki so mu dane s skupščinskim poslovnikom.

Če je predsednik skupščine zadržan, določi enega izmed podpredsednikov, da ga nadomešča.

Predsednik skupščine lahko v sporazumu s predsedniki zborov skliče sejo zborov, na kateri zbori skupaj obravnavajo zadeve, ki so skupnega pomena za zборе.

239. člen

Podpredsednika skupščine pomagata predsedniku pri delu in opravljata v dogovoru s njim posamezne zadeve z njegovega delovnega področja.

240. člen

Predsednik zbora sklicuje in vodi sejo zbora, skrbi, da zbor dela po poslovniku, podpisuje akte, ki jih samostojno sprejema zbor in opravlja druge zadeve, ki so določene s poslovnikom.

Predsednik zbora je dolžan sklicati sejo zbora, če to zahteva predsednik občinske skupščine, izvršni svet občinske skupščine ali najmanj petina delegatov zbora. Če predsednik zbora ne skliče sejo zbora, ki bi jo po tem statutu moral sklicati, jo lahko skliče skupina desetih delegatov ali predsednik občinske skupščine.

Če je predsednik zbora zadržan, ga nadomešča namestnik predsednika zbora.

241. člen

Predsednik skupščine skupno s podpredsednikom skupščine in predsedniki zborov:

— obravnava vprašanja usklajevanja in programiranja dela zborov in delovnih teles v skupščini in njihovega sodelovanja s skupščinami samoupravnih interesnih skupnosti;

— skrbi za sodelovanje skupščine občine Piran s skupščino obalne skupnosti, Skupščino Socialistične republike Slovenije in skupščinami drugih občin;

— skrbi za sodelovanje občinske skupščine z družbenopolitičnimi organizacijami v občini, organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi v občini;

— usklajuje delo zborov in predlaga rešitve, če se zbori ne morejo sporazumeti glede načina in rokov za obravnavo zadev, o katerih odločajo enakopravno, ali glede opravljanja drugih zadev, ki imajo skupen pomen za zборе;

— skrbi za izvajanje poslovnika skupščine, razlaga določbe poslovnika skupščine in zborov glede pristojnosti zborov in teles skupščine in zborov;

— spremlja delo delovnih teles skupščine in obravnava z njihovimi predsedniki zadeve v zvezi z delom teh teles;

— zahteva sredstva, ki naj bodo v proračunu občine zagotovljena za delo skupščine;

— predlaga zborom skupščine akte o organizaciji sekretariata skupščine;

— opravlja druge zadeve, določene s poslovnikom skupščine.

Pri obravnavanju posameznih zadev in pri opravljanju posameznih nalog iz prejšnjega odstavka lahko sodelujejo:

— predsednik izvršnega sveta občinske skupščine;

— predstavniki družbenopolitičnih organizacij v občini;

— sekretar občinske skupščine;

— drugi funkcionarji v skupščini ter njenih organih in telesih.

242. člen

Za opravljanje strokovnih ter organizacijsko-tehničnih nalog v zvezi z delom občinske skupščine, njenih zborov, teles in izvršnega sveta ter za sodelovanje z delegacijami in konferencami delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti ima občinska skupščina sekretariat skupščine.

Sekretariat skupščine vodi sekretar skupščine, ki ga imenuje občinska skupščina za štiri leta in je lahko po preteku te dobe ponovno imenovan. Sekretar skupščine je za svoje delo in za delo sekretariata skupščine odgovoren občinski skupščini.

Organizacijo in delovno področje sekretariata skupščine določi občinska skupščina z odlokom.

5. Delovna telesa skupščine in zborov

243. člen

Občinska skupščina in njeni zbori lahko ustanovijo komisije, odbore in druga stalna ali občasna delovna telesa.

Občinska skupščina ima naslednje stalne komisije:

— komisijo za družbeno nadzorstvo;

— komisijo za vlogo in pritožbe;

— komisijo za zadeve borcev in invalidov NOV;

— komisijo za vprašanja italijanske narodnosti;

— komisijo za volitve in imenovanja;

— komisijo za odlikovanja;

— komisijo za verska vprašanja;

— statutarno-pravno komisijo.

Komisijo za vprašanja italijanske narodnosti sestavlja enako število pripadnikov slovenskega naroda in pripadnikov italijanske narodnosti. Pripadnike italijanske narodnosti delegira samoupravna interesna skupnost za prosveto in kulturo pripadnikov italijanske narodnosti v občini.

Naloge, pooblastila, sestavo in način dela komisij določi občinska skupščina z odlokom.

244. člen

Druga delovna telesa ustanovi občinska skupščina oziroma njeni zbori z odlokom ali drugim aktom.

Akt o ustanovitvi delovnih teles določi njihove naloge, pooblastila, sestavo in način dela.

245. člen

Dva ali trije zbori lahko ustanovijo skupna delovna telesa.

Skupna delovna telesa lahko ustanovijo tudi zbori občinske skupščine in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti za zadeve, o katerih te skupščine enakopravno odločajo s pristojnimi zbori skupščine.

246. člen

Občinska skupščina ustanovi komisije za obravnavanje zadev, ki so skupnega pomena.

Zbori občinske skupščine lahko ustanovijo odbore za proučevanje sistemskih vprašanj, določenih skupnih vprašanj ali za proučevanje posameznih zadev.

247. člen

V delovnem telesu, ki ga ustanovi več zborov občinske skupščine, morajo biti zastopani delegati vseh zborov, ki so delovno telo ustanovili.

Člani posameznih komisij se lahko imenujejo tudi izmed znanstvenih, strokovnih in javnih delavcev, vendar število teh članov ne more biti večje od števila članov, imenovanih izmed delegatov zbora.

248. člen

Vsak zbor občinske skupščine ima komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja delegatov.

Sestavo, naloge in način dela komisij za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja določa poslovnik za delo skupščine oziroma zborov.

6. Družbeni sveti

249. člen

Zaradi zagotovitve stalnega sodelovanja občinske skupščine in njenih organov z družbenopolitičnimi organizacijami v občini se ustanovijo družbeni sveti.

Družbeni sveti zagotavljajo družbeno koordinacijo, dajejo politične iniciative za proučevanje posameznih vprašanj, vršijo družbeni vpliv na delo organov občine ter sodelujejo v pripravi splošnih aktov občinske skupščine in pri izvajanju politike ter opravljajo demokratično družbeno kontrolo nad delom izvršnega sveta.

Družbeni sveti se lahko ustanovijo tudi pri posameznih upravnih organih.

Pri delu družbenih svetov se zagotovi sodelovanje ustreznih znanstvenih in strokovnih delavcev.

Družbene svete ustanovi občinska skupščina z odlokom, v katerem določi področje dela, sestav in način dela družbenih svetov.

7. Izvršni svet

250. člen

Izvršni svet je izvršilni organ občinske skupščine.

Izvršni svet skrbi za izvajanje politike in za izvrševanje zakonov, predpisov in drugih splošnih aktov občinske skupščine, družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, ki jih sprejme in sklepa občinska skupščina in za izvrševanje družbenega plana občine.

Izvršni svet spremlja in obravnava družbenoekonomsko stanje in razvoj občine in je odgovoren občinski skupščini v okviru pravic in dolžnosti občine za stanje na vseh področjih družbenega življenja v občini ter za to, da se zagotovi celovitost, kontinuiteta in dogovorjeni cilji pri uresničevanju politike družbenega razvoja v občini.

Izvršni svet je odgovoren občinski skupščini tudi za delo občinskih upravnih organov, predvsem za to, da na svojem področju izvajajo oziroma zagotavljajo izvajanje politike, ki jo je določila občinska skupščina in skupščine širših družbenopolitičnih skupnosti ter za izvajanje zakonov in drugih predpisov ter drugih splošnih aktov občinske skupščine in organov širših družbenopolitičnih skupnosti.

Izvršni svet uresničuje svojo odgovornost z izvrševanjem pravic in dožnosti, ki jih ima po ustavi, tem statutu ter po zakonu in drugih predpisih.

251. člen

Pri uresničevanju svoje odgovornosti in v okviru svoje funkcije izvršni svet:

— izvaja politiko občinske skupščine in skrbi za izvrševanje te politike;

— skrbi, da se izvajajo zakoni in drugi predpisi, družbeni plani občine in širših družbenopolitičnih skupnosti; proračun občine, odloki in splošni akti občinske skupščine ter samoupravni splošni akti;

— predlaga občinski skupščini izdajo odlokov in drugih splošnih aktov ter določa predlog družbenega plana občine, občinskega proračuna in zaključnega računa;

— predlaga občinski skupščini urbanistične rede in zazidalne načrte;

— daje občinski skupščini mnenje o predlogih odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih skupščini pošiljajo pooblaščen predlagatelji;

— izvršuje občinski proračun;

— izdaja predpise za izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine in posameznih zborov;

— skrbi za izvajanje politike obrambe in za izvrševanje priprav za obrambo v občini oziroma mestu;

— skrbi za mobilizacijo in uporabo vseh sil in virov za oborožene sile, za izvajanje splošnega ljudskega odpora ter za varstvo in reševanje ogroženega prebivalstva in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah;

— določa predlog obrambnega načrta občine in skrbi, da upravni organi pripravljajo in dopolnjujejo načrte svoje dejavnosti za delo v vojni;

— usklajuje in usmerja delo upravnih organov in organizacij na področju ljudske obrambe; skrbi, da izvajajo politiko skupščine in izvršuje

jejo predpise ter nadzoruje delo teh organov in organizacij pri obrambnih pripravah;

— določa predlog dolgoročnega in srednjeročnega načrta razvoja na področju ljudske obrambe;

— predlaga finančna sredstva, ki so potrebna za izvrševanje obrambnega načrta, za priprave teritorialne obrambe, civilne zaščite in drugih obrambnih dejavnikov, za zagotovitev blagovnih rezerv in za financiranje določenih priprav v dejavnostih, ki so posebnega pomena za ljudsko obrambo;

— skrbi za izdelavo in izvajanje načrta ukrepov za pripravljenost izvršnega sveta ter upravnih in drugih državnih organov, temeljnih in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ob neposredni vojni nevarnosti;

— skrbi za izdelavo mobilizacijskih načrtov predsedstva občinske skupščine, izvršnega sveta in občinskih upravnih organov ter za njihovo pripravljenost za prehod iz mirodnega v vojno stanje;

— med vojno skrbi za izvajanje politike in odločitev predsedstva občinske skupščine pri vodenju splošnega ljudskega odpora, zlasti pa za mobilizacijo vseh človeških in materialnih zmogljivosti za oborožene sile in druge strukture splošnega ljudskega odpora;

— v mejah svoje pristojnosti sprejema in skrbi za izvajanje ukrepov za odpravljanje nevarnosti, reševanje in preprečevanje širjenja posledic naravnih in drugih hudih nesreč ter drugih izrednih razmer. Pri izvrševanju teh nalog najtesneje sodeluje s svetom občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito;

— usklajuje in usmerja delo občinskih upravnih organov, da bi se zagotovilo izvajanje politike in izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine;

— odloča o sporu o pristojnosti med posameznimi občinskimi upravnimi organi;

— predlaga programsko osnovo za delo občinske skupščine;

— predlaga ukrepe za izboljšanje organizacije in dela občinskih upravnih organov;

— daje mnenja k predlogom za ustanovitev medobčinskih upravnih organov in spremlja njihovo delo;

— ustanavlja odbore, komisije in druga stalna in občasna delovna telesa za opravljanje nalog in svoje pristojnosti;

— opravlja druge zadeve, določene z ustavo, zakonom in s tem statutom.

Izvršni svet v okviru svoje funkcije opravlja še druge naloge na podlagi predpisov občinske skupščine.

252. člen

Izvršni svet lahko sklepa družbene dogovore in samoupravne sporazume, s katerimi se izvaja v odlokih, v družbenem planu in na drug način izražena politika, ki jo je določila občinska skupščina in druge družbene dogovore, za katere ga pooblasti občinska skupščina.

253. člen

Pri izvrševanju svojih pravic in dolžnosti in v okviru svoje odgovornosti občinski skupščini za stanje na vseh področjih družbenega življenja v občini sodeluje izvršni svet z občinskimi družbenopolitičnimi organizacijami, krajevnimi skupnostmi in samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter s temeljnimi in drugimi organizacijami združenega dela.

254. člen

Izvršni svet sestavljajo predsednik, eden ali več podpredsednikov in določeno število članov.

Sestavo in število podpredsednikov in članov izvršnega sveta določi s svojim aktom občinska skupščina v skladu s tem statutom.

Predsednika in enega ali več podpredsednikov izvršnega sveta voli občinska skupščina na predlog občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva po poprej opravljenem kandidacijskem postopku.

Člane izvršnega sveta voli občinska skupščina na predlog kandidata za predsednika izvršnega sveta in na podlagi mnenja občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva.

V izvršnem svetu morajo biti zastopani tudi pripadniki italijanske narodnosti.

Predsednik, podpredsedniki in člani izvršnega sveta so izvoljeni, če so dobili najmanj dve tretjini glasov vseh delegatov vsakega zbora.

Predsednika in člane izvršnega sveta voli občinska skupščina za štiri leta in so lahko ponovno izvoljeni še za štiri leta.

Ob izvolitvi članov izvršnega sveta imenuje občinska skupščina na predlog predsednika sveta predstojnike občinskih upravnih organov.

Člani izvršnega sveta in drugi funkcionarji, ki vodijo občinske upravne organe, so lahko ponovno izvoljeni oziroma imenovani še za štiri leta, če to zahtevajo posebno upravičeni razlogi.

Občinska skupščina na predlog kandidata za predsednika izvršnega sveta in na podlagi mnenja občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva ter komisije za volitve in imenovanja odloči o tem, dali so razlogi za ponovno izvolitev oziroma imenovanje upravičeni.

Član izvršnega sveta ne more biti hkrati član delegacije.

Predsednik izvršnega sveta ima pravico predlagati občinski skupščini razrešitev posameznih članov sveta in izvolitev novih.

Člani izvršnega sveta ne morejo biti osebe, za katere poseben zakon odloči, da je funkcija, ki jo opravljajo v organizaciji združenega dela, drugi samoupravni organizaciji ali skupnosti, nezdružljiva s funkcijo člana izvršnega sveta.

255. člen

Predsednik izvršnega sveta vodi in usklajuje delo izvršnem svetu, predstavlja izvršni svet, sklicuje seje izvršnega sveta in jih vodi ter spremlja in skrbi za izvajanje sklepov.

Če je predsednik izvršnega sveta odsoten ali zadržan, ga nadomešča v vseh pravicah in dolžnostih podpredsednik izvršnega sveta, ki ga sam določi.

256. člen

Izvršni svet obravnava in odloča o vprašanjih iz svoje pristojnosti na sejah.

Izvršni svet sklepa veljavo, če je na seji navzoča večina vseh članov izvršnega sveta.

Izvršni svet odloča z večino glasov vseh članov.

257. člen

Izvršni svet poroča in obvešča občinsko skupščino oziroma posamezne zbornice občinske skupščine o stanju in problemih na vseh področjih družbenega življenja v občini. Izvršni svet jih obvešča tudi o izvrševanju zakonov, odlokov, drugih predpisov in splošnih aktov. Izvršni svet predlaga občinski skupščini oziroma posameznim zborom tudi oblikovanje politike do določenih vprašanj ter sprejem potrebnih odlokov in drugih splošnih aktov.

Izvršni svet mora občinski skupščini in posameznim zborom na njihovo zahtevo dati poročilo o izvajanju politike in o izvrševanju zakonov, odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine.

Člani izvršnega sveta in predstojniki upravnih organov izvršujejo sklepe izvršnega sveta in skrbijo, da se pravočasno, pravilno in učinkovito izvajajo.

258. člen

Člani izvršnega sveta in predstojniki upravnih organov se udeležujejo sej občinske skupščine in njenih zborov ter so dolžni na zahtevo dajati mnenja k osnutkom predpisov in mnenja o drugih vprašanjih s področja dela izvršnega sveta in občinskih upravnih organov.

259. člen

Člani izvršnega sveta so odgovorni za izvajanje smernic in stališč izvršnega sveta o vseh zadevah, ki jim jih poveri izvršni svet, kakor tudi za delo upravnih organov, za katere so odgovorni.

Člani izvršnega sveta so za izvajanje politike občinske skupščine ter smernic in stališč izvršnega sveta, ki jim jih poveri izvršni svet, odgovorni občinski skupščini in izvršnemu svetu.

Člani izvršnega sveta imajo pravico in dolžnost, da poročajo izvršnemu svetu o problematiki na delovnem področju, za katero so odgovorni, in da dajejo pobude in predloge za reševanje vprašanj iz pristojnosti izvršnega sveta.

260. člen

Pri izvrševanju svojih nalog ima izvršni svet pravico zahtevati od organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter državnih organov, da mu dajo podatke in pojasnila o vprašanjih z njihovega delovnega področja.

Organizacije in organi so mu podatke in pojasnila dolžni dajati.

261. člen

Vsak član izvršnega sveta ima pravico predlagati obravnavanje posameznih vprašanj iz pristojnosti izvršnega sveta, dati pobudo za pripravo predpisov in drugih splošnih aktov, za katerih predlaganje je pristojen izvršni svet, in predpisov, ki jih sam izdaja, dati pobudo za uveljavljanje novih rešitev pri urejanju socialističnih samoupravnih, družbenoekonomskih odnosov in drugih odnosov, ki so širšega skupnega in splošnega pomena, predlagati izvršnemu svetu, da določi načela sta-

lišča in smernice za delo občinskih upravnih organov ter se udeleževati obravnavanja in odločanja o vseh vprašanjih, o katerih odloča izvršni svet.

262. člen

Če izvršni svet meni, da ne bo mogel zagotoviti izvajanja določene politike ali izvrševanja odloka ali drugega splošnega akta občinske skupščine, katerega izdaja se predlaga, ali da ne more prevzeti odgovornosti za opravljanje svoje funkcije, če ne bo sprejet predlagani odlok ali drug splošni akt, katerega izdajo se predlaga, lahko postavi vprašanje zaupnice.

Vsak zbor občinske skupščine lahko na predlog najmanj desetih delegatov v zboru postavi vprašanje zaupnice izvršnemu svetu.

O vprašanjih zaupnice izvršnemu svetu obravnava in odloča občinska skupščina.

Če občinska skupščina izglasuje nezaupnico izvršnemu svetu, je ta dolžan odstopiti.

263. člen

Najmanj deset delegatov kateregakoli zbora občinske skupščine lahko na svojem zboru sproži zahtevo, naj se obravnavajo posamezna vprašanja v zvezi z delom izvršnega sveta.

264. člen

Izvršni svet lahko kolektivno odstopi.

Odstopi lahko tudi predsednik izvršnega sveta ali vsak njegov član.

Odstop predsednika ali večine članov izvršnega sveta ima za posledico odstop celotnega izvršnega sveta.

Izvršni svet, predsednik oziroma njegov član ima pravico, da svoj odstop obrazloži.

265. člen

Če odstopi predsednik izvršnega sveta, če izvršni svet kolektivno odstopi ali če mu je bila izglasovana nezaupnica, izvršuje izvršni svet svojo funkcijo do izpolnitve novega izvršnega sveta.

266. člen

Člani izvršnega sveta uživajo enako imuniteto kot delegati v občinski skupščini.

O imuniteti člana izvršnega sveta odloča izvršni svet.

267. člen

Občinska skupščina z odlokom podrobneje uredi organizacijo, naloge in način dela izvršnega sveta, njegova razmerja do občinske skupščine in njenih zborov ter teles, občinskih upravnih organov in organov samoupravnih interesnih skupnosti.

VII. OBČINSKI UPRAVNI ORGANI

268. člen

Zadeve državne uprave iz občinske pristojnosti opravljajo samostojni in drugi občinski upravni organi ter službe.

269. člen

Z odlokom občinske skupščine, izdelanim na podlagi zakona, se lahko poveri organizacijam združenega dela in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim, družbenim organizacijam, društvom in drugim organizacijam, da na področju svoje dejavnosti urejajo s svojimi akti določene odnose širšega pomena, da odločajo v posameznih zadevah o določenih pravicah in obveznostih in da izvršujejo druga javna pooblastila.

Z odlokom občinske skupščine, ki temelji na zakonu, se lahko določi način izvrševanja novih pooblastil, ki so poverjena posameznim organizacijam in skupnostim, ter pravice skupščine in drugih organov družbenopolitične skupnosti glede dajanja smernic tem organizacijam in skupnostim in opravljanja nadzora v zvezi z izvrševanjem javnih pooblastil.

270. člen

Občinski upravni organi v okviru svojega delovnega področja:

- izvajajo določeno politiko in izvršujejo zakone in splošne akte občinske skupščine in njenega izvršnega sveta;
- odgovarjajo za stanje na področjih, za katera so ustanovljeni;
- spremljajo stanje in razvoj na ustreznem področju in dajejo pobudo za reševanje vprašanj s teh področij;
- predlagajo izvršnemu svetu skupščine občine sprejemanje ukrepov, pripravljajo predpise in druge akte;
- odločajo o upravnih stvareh;

- opravljajo zadeve inšpekcije;
 - opravljajo druga strokovna dela za skupščino občine in njen izvršni svet;
 - opravljajo druge zadeve, določene z zakonom, statutom in drugimi predpisi skupščine občine ter druge strokovne zadeve za skupščino občine in izvršni svet.
- Upravni organ za ljudsko obrambo ima še posebne pristojnosti in naloge, določene z zakonom in odlokom občinske skupščine.

271. člen

Občinski upravni organi so odgovorni v okviru svojih pravic in dolžnosti za stanje na področju, za katera so ustanovljeni, posebno pa za:

- izvajanje sprejete politike, izvrševanje zakonov in drugih predpisov;
- pravočasno spremljanje stanja in obveščanje občinske skupščine ter izvršnega sveta o stanju in pojavih;
- ustrezno in pravočasno posredovanje predlogov in ukrepov za reševanje vprašanj na svojih področjih;
- za ustavnost in zakonitost svojih aktov in ukrepov ter danih predlogov na teh področjih, kot tudi za učinkovitost ukrepov, ki jih izvajajo ali katerih izvajanje predlagajo.

272. člen

Občinski upravni organi so samostojni v okviru svojih pooblastil in za svoje delo odgovorni skupščini občine in izvršnemu svetu.

273. člen

Na področju iz pristojnosti samoupravnih interesnih skupnosti, organizacij združenega dela in drugih organizacij in skupnosti posebnega družbenega pomena, kjer te organizacije in skupnosti samostojno odločajo in spremljajo družbena dogajanja, sodelujejo s temi organizacijami in skupnostmi, izmenjujejo z njimi stališča in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu, skupno pripravljajo predloge, ukrepe, poročila, informacije in podobno, še posebej o zadevah, o katerih samoupravne interesne skupnosti soodločajo s skupščino občine.

274. člen

Občinski upravni organi se ustanovijo kot individualno vodeni in kot kolegijski upravni organi.

Individualno vodeni organi se ustanovijo na področjih, na katerih je izvrševanje politike, zakonov in drugih predpisov v znatnem obsegu ali v izključni pristojnosti občinske skupščine.

Kolegijski organi se ustanovijo na področjih, na katerih je potrebno pri izvrševanju upravnih nalog zagotoviti usklajevanje več družbenih dejavnosti oziroma stalno in organizirano koordinacijo in sodelovanje upravnih organov s samoupravnimi organizacijami in skupnostmi in družbenopolitičnimi organizacijami ali povezovanje in usklajevanje nalog skupnega pomena za ožje in širše družbenopolitične skupnosti za zagotavljanje enotnosti v izvajanju sprejete politike in v izvrševanju zakonov in drugih predpisov, odlokov in splošnih aktov v okviru pristojnosti občine.

275. člen

Individualno vodeni upravni organi se ustanovijo za področja:

- ljudske obrambe;
- notranjih zadev;
- davčne uprave;
- upravno-pravnih zadev.

Kolegijski upravni organi se ustanovijo za področja:

- družbenega načrtovanja;
- družbenih dejavnosti, skupne in splošne porabe;
- urbanizma, komunalnega in stanovanjskega gospodarstva ter varstva okolja;
- gospodarstva.

276. člen

Individualno vodeni upravni organi so: sekretariati, oddelki, uprave, zavodi, uradi in inšpektorati.

Kolegijski upravni organi so: komiteji, komisije in sveti.

277. člen

Z odlokom občinske skupščine se določijo individualni in kolegijski upravni organi, njihovo delovno področje in sestava.

278. člen

Občinski upravni organi so odgovorni občinski skupščini za zakonitost, celovito in pravočasno izvrševanje nalog in opravil s svojega področja.

Občinski upravni organi imajo pravico in dolžnosti, da zborom občinske skupščine predlagajo v proučitev posamezna važnejša vprašanja s svojega področja in dajejo pobude ter predlagajo ukrepe v zvezi z izvajanjem politike in izvrševanja zakonov in drugih predpisov, kot tudi zaradi uresničevanja odgovornosti za stanje na določenem področju.

279. člen

Občinski upravni organi so dolžni obveščati občinsko skupščino o svojem delu in na zahtevo skupščine poročati o svojem delu, stanju na določenem področju, o izvrševanju oziroma o sprejetih ukrepih za izvrševanje zakonov in drugih predpisov in o izvajanju sprejete politike.

Upravni organi dajejo podatke, obveščajo in odgovarjajo delegacijam in delegatom v zborih skupščine na vprašanja iz svojega področja dela, kot tudi podatke in drugo dokumentacijo, ki je skupščini potrebna za njeno delo.

Na zahtevo skupščine upravni organi raziščejo zadevo na določenem področju s svojega področja dela in o tem pripravljajo poročilo, kot tudi v skladu s programom dela občinske skupščine oziroma po njenem naročilu pripravljajo posamične splošne akte ter druga gradiva in dokumentacijo.

Vprašanja in pobude iz drugega odstavka tega člena upravni organi postavijo v zborih občinske skupščine, ko so predhodno dobili mnenje ali načelno stališče izvršnega sveta. O sprejemanju oziroma izvrševanju nalog do občinske skupščine upravni organi obveščajo izvršni svet.

280. člen

Občinski upravni organi so dolžni poročati izvršnemu svetu o svojem delu, o stanju na posameznem področju uprave, obveščati in pojasnjevati vprašanja s svojega delovnega področja, posredovati podatke, spise in drugo dokumentacijo, ki je potrebna za delo izvršnega sveta.

281. člen

Upravni organi so dolžni na zahtevo izvršnega sveta raziskati stanje na posameznem področju, proučiti določena vprašanja in v določenem roku izvršiti posamezno zadevo s svojega delovnega področja ter o tem poročati.

282. člen

Upravni organi imajo pravico zahtevati od izvršnega sveta, da zavzame načelno stališče glede izvajanja politike in izvrševanja zakona in drugih predpisov in splošnih aktov skupščine, kot tudi predpisov in splošnih aktov izvršnega sveta.

Izvršni svet je dolžan zavzeti stališče na zahtevo upravnega organa iz prvega odstavka in o tem obvestiti upravni organ.

283. člen

Upravni organi sodelujejo s strokovnimi službami samoupravnih interesnih skupnosti pri pripravi poročil, informacij, osnutkov predpisov in drugih gradiv za občinsko skupščino in izvršni svet o vprašanjih, o katerih skupščina samoupravne interesne skupnosti enakopravno odloča z ustreznim zborom občinske skupščine, kot tudi o drugih vprašanjih, ki so pomembna za samoupravno interesno skupnost ali pa so skupnega pomena za te skupnosti in organe občine.

284. člen

Upravni organi proučujejo pobude, mišljenja, pripombe in predloge družbenopolitičnih organizacij, in jih obveščajo o sprejetih ukrepih in o rezultatih teh ukrepov.

V okviru svojih pravic in dolžnosti upravni organi obveščajo družbenopolitične organizacije o stanju in pojavih v občini oziroma na posameznih področjih družbenega življenja, ki so pomembna za uresničevanje vloge teh organizacij.

285. člen

Upravni organi sodelujejo z družbenimi organizacijami in združenji občanov o vprašanjih, ki so pomembna za uresničevanje ciljev združevanja in za delo teh organov ter za razvijanje ustreznih aktivnosti delovnih ljudi in občanov v okviru teh organizacij in združenj, kot za izvrševanje družbenih nalog, ki so zaupane tem organizacijam in združenjem.

286. člen

Upravni organi so dolžni, da zadeve občanov rešujejo v predpisanih rokih.

Upravni organi so dolžni, da proučijo pobude in predloge, ki jih pošljejo občani, in nanje odgovarjajo.

287. člen

Občinske upravne organe vodijo predstojniki.

Predstojnike imenuje in razrešuje občinska skupščina na predlog predsednika izvršnega sveta, po poprejšnjem mnenju komisije za volitve in imenovanja.

288. člen

Predstojnik upravnega organa organizira in vodi delo organa ter je za njegovo delo in za izvrševanje nalog in zadev iz njegove pristojnosti osebno odgovoren, je neposredni starešina delavcev tega organa ter izvršuje druge pravice in dolžnosti, določene z zakoni in drugimi predpisi.

Predstojniki upravnih organov morajo poročati zborom skupščine občine in izvršnemu svetu o stanju na ustreznem upravnem področju in o delu organa, ki ga vodijo. Na zahtevo zborov občinske skupščine ali izvršnega sveta morajo dati obvestila in pojasnila o vprašanih s področja organa, ki ga vodijo. Na vprašanja delegatov v zborih občinske skupščine so dolžni dati odgovor.

289. člen

Delo občinskih upravnih organov je javno.

Samo z zakonom ali s splošnim aktom občinske skupščine, izdanim na podlagi zakona, je lahko določeno, da je treba posamezne podatke varovati kot tajnost oziroma da se ne smejo objaviti.

290. člen

Delavci, ki opravljajo naloge upravnih organov, sestavljajo delovne skupnosti.

Pravice, dolžnosti in odgovornosti delavcev delovnih skupnosti upravnih organov so urejene s samoupravnimi akti teh skupnosti v skladu z ustavo in zakonom.

Delavci pridobivajo v okviru dohodka delovne skupnosti sredstva za osebne dohodke in za skupno porabo v skladu s programom dela. S samoupravnim sporazumom oziroma pogodbo v skladu z zakonom je lahko določeno, da pridobivajo tudi sredstva za razširitev materialne osnove njegovega dela.

291. člen

Podrobnejša organizacija upravnih organov in služb, naloge upravnih organov in služb, odnosov upravnih organov in služb do občinske skupščine in izvršnega sveta, pravice, naloge in odgovornosti delavcev, sredstva za delo upravnih organov, samoupravne pravice, dolžnosti in odgovornosti delavcev v delovnih skupnostih se določijo z odlokom občinske skupščine.

VIII. AKTI OBČINSKE SKUPŠČINE
IN NJENIH ORGANOV

292. člen

Občinska skupščina in njeni organi sprejemajo predpise, splošne ter druge akte v okviru svojih pravic in dolžnosti.

293. člen

Akti občinske skupščine so:

- odloki;
- družbeni plan;
- proračun;
- zaključni račun;
- resolucije;
- stališča;
- priporočila;
- sklepi;
- obvezne razlage.

294. člen

Akti izvršnega sveta so:

- sklepi;
- odredbe;
- navodila;
- smernice.

Akti upravnih organov so:

- odredbe;
- navodila;
- odločbe;

295. člen

Sprejem predpisa ali splošnega akta lahko predlaga vsak delegat v svojem zboru, izvršni svet, skupščina samoupravne interesne skupno-

sti, komisija občinske skupščine oziroma zbora in samoupravni organi organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

Vsak zbor lahko predlaga sprejem predpisa ali splošnega akta, ki ga sprejema drug zbor oziroma zbora enakopravno.

296. člen

Predlagatelj posameznih in splošnih aktov, ki jih sprejema občinska skupščina, je praviloma izvršni svet v okviru svojih pravic in dolžnosti. Če je predlagatelj predpisa drug pooblaščen predlagatelj, mora izvršni svet k predlogu podati svoje mnenje.

Občinska skupščina pred sprejetjem takega akta obravnava mnenje izvršnega sveta.

297. člen

Predpise sprejema občinska skupščina v enofaznem ali dvofaznem postopku.

Občinska skupščina sprejema v dvofaznem postopku odloke in druge akte, ki neposredno posegajo v pravice in dolžnosti delavcev, delovnih ljudi in občanov oziroma samoupravnih organizacij in skupnosti ali če jim nalaga nove materialne obveznosti.

Določbe drugega odstavka tega člena ne veljajo za sprejemanje sklepov o začasnih ukrepih.

298. člen

Predpis ali splošni akt, ki ga sprejema zbor, je sprejet, če zanj glasuje večina navzočih delegatov zbora.

299. člen

Predpis ali drug akt, pri katerega sprejemanju enakopravno sodelujejo zbori ali zbori in skupščine samoupravne interesne skupnosti oziroma h kateremu je po tem statutu družbenopolitični zbor dolžan sprejeti stališča, je sprejet, če ga zbori ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti sprejmejo v enakem besedilu ter skladu s stališči družbenopolitičnega zbora.

Če se zbori ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti po dveh zaporednih obravnavah spornega vprašanja ne zedinijo glede besedila predloga predpisa ali drugega akta ali če predlog predpisa oziroma drugega akta ni bil sprejet v enem ali več zborih ali v skupščini samoupravne interesne skupnosti oziroma ni bil sprejet v skladu s stališči družbenopolitičnega zbora, izvolijo skupno komisijo, v katero izvoli vsak zbor in skupščina samoupravne interesne skupnosti enako število članov. Skupna komisija pripravi predlog za uskladitev spornih vprašanj.

Če se skupna komisija ne sporazume ali če zbori oziroma skupščina samoupravne interesne skupnosti ne sprejmejo njenega sporazumnega predloga, se predlog odloži z dnevnega reda. Predlog se lahko ponovno da na dnevni red na predlog enega zbora ali skupščine samoupravne interesne skupnosti ali izvršnega sveta.

Če ostane usklajevalni postopek brez uspeha, lahko izvršni svet predlaga izdajo odloka o začasnih ukrepih in izdela predlog takšnega odloka, če meni, da bi lahko zaradi tega, ker akt ni bil sprejet, nastala za družbeno skupnost občutna škoda ali bi bilo ogroženo nemoteno opravljanje dejavnosti ali zadev, ki so posebnega družbenega pomena.

Odlok o začasnih ukrepih je v pristojnih zborih oziroma v zborih in skupščini samoupravne interesne skupnosti sprejet, če je zanj glasovala večina navzočih delegatov v teh zborih oziroma v zborih in skupščinah samoupravne interesne skupnosti.

Če zbori oziroma zbori in skupščine samoupravne interesne skupnosti ne sprejmejo odloka o začasnih ukrepih v enakem besedilu, lahko izvršni svet predlaga obravnavo na skupni seji vseh zborov. Zbori na skupni seji veljavno sklepajo o odloku o začasnih ukrepih, če je na seji navzoča večina delegatov vsakega zbora. Odlok o začasnih ukrepih velja, če je bil sprejet z večino glasov navzočih delegatov.

Odlok o začasnih ukrepih ostane v veljavi do sprejema dokončnega akta, vendar najdlje eno leto od dneva, ko je bil sprejet.

Če proračun do dneva, ko bi moral začeti veljati, ne more biti sprejet, se financiranje začasno izvaja na temelju proračuna iz prejšnjega leta.

300. člen

Postopek za sprejemanje predpisov ter drugih aktov občinske skupščine in njenih organov se natančneje določi s poslovnikom.

301. člen

Predpis ali drug akt se objavi v »Uradnih objavah« in začne veljati osmi dan po objavi, če ni v samem predpisu oziroma aktu drugače določeno.

Predpisi, ki so izdelani za izvrševanje družbenega plana in proračuna, se uporabljajo za čas, za katerega veljata družbeni plan oziroma proračun.

302. člen

Predpis ali drug akt občinske skupščine velja za območje občine, če ni v predpisu ali splošnem aktu določeno, da velja le za del območja občine.

IX. JAVNOST DELA ORGANOV IN ORGANIZACIJ

303. člen

Delo občinske skupščine in njenih organov, organov upravljanja organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih organov in društev je javno.

304. člen

Občinska skupščina, samoupravne interesne skupnosti in organizacije združenega dela posebnega družbenega pomena so dolžne pravočasno in pravilno seznanjati javnost o pripravi, sprejemu aktov in ukrepov ter izvrševanju nalog s svojega delovnega področja, o vprašanjih, ki so predmet družbenih dogovorov ali samoupravnih sporazumov ter o predlogih odločitev, ki zadevajo najširši krog delovnih ljudi in občanov.

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti ter druge skupnosti in organizacije so dolžne objektivno, popolno in pravočasno seznanjati delovne ljudi in občane o dogodkih, pojavih in dejavnostih v organizacijah združenega dela ter krajevnih skupnostih in družbenem življenju v občini.

305. člen

Občinska skupščina in njeni organi, organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti ter druge organizacije in skupnosti seznanjajo delovne ljudi in občane na zborih, s posebnimi poročili, publikacijami in podobno, prek svojih glasil in prek drugih sredstev obveščanja.

306. člen

O delu občinske skupščine obveščajo javnost predsednik občinske skupščine, predsednik zbora, predsednik izvršnega sveta ter za posamezne upravne organe predstojniki teh organov.

307. člen

Uresničevanje načela javnosti ne sme biti v nasprotju z interesi varnosti in obrambe države in drugimi družbenimi interesi, ki jih določa zakon.

308. člen

Seje občinske skupščine so javne. Predstavniki organov upravljanja v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v skladu s poslovnikom lahko sodelujejo v delu skupščine.

X. ODGOVORNOST NOSILCEV SAMOUPRAVNIH, JAVNIH IN DRUGIH FUNKCIJ

309. člen

Vsi organi in organizacije in drugi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij opravljajo svoje funkcije na podlagi in v okviru ustave, zakonov, statotov in danih pooblastil.

Vsi novilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij so pri svojem delu in opravljanju funkcij pod družbenim nadzorstvom.

310. člen

Vsak nosilec družbene funkcije v občinski skupščini in njenih organih, ki voli in imenuje občinska skupščina, je skupščini osebno odgovoren za opravljanje svoje funkcije. Občinski skupščini so kolektivno odgovorni izvršni svet in delovna telesa, ki jih imenuje občinska skupščina.

311. člen

Funkcionarji občinske skupščine so osebno odgovorni, za opravljanje svoje funkcije v okviru svojih pravic, dolžnosti in pooblastil. V okviru politične odgovornosti lahko občinska skupščina funkcionarje odpokliče in razreši funkcije, postavi vprašanje njegove zaupnice, poda oceno njegovega dela ali mu izreče javni opomin.

Način in postopek izvajanja politične odgovornosti funkcionarjev podrobneje določa poslovnik.

312. člen

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, družbenopolitične organizacije, delegacije in delegati imajo pravico dati pobudo za ugotovitev politične odgovornosti delegatov, funkcionarjev skupščine in delavcev občinskih upravnih organov ter drugih strokovnih služb.

Občinska skupščina in drugi pristojni organi so dolžni obravnavati pobudo, proučiti navedbe v pobudi, ugotoviti dejansko stanje ter storiti vse potrebne ukrepe. O svojih ukrepih so dolžni obvestiti pobudnike.

313. člen

Izvoljeni ali imenovani nosilec samoupravne, javne ali druge funkcije ima pravico odstopiti in odstop obrazložiti.

XI. MEDOBYČINSKO SODELOVANJE

314. člen

Občina Piran sodeluje z drugimi občinami po načelih prostovoljnosti in solidarnosti ter v ta namen z njimi združuje svoja sredstva in ustanavlja skupne organe, organizacije in službe za opravljanje zadev skupnega pomena in za zadovoljevanje skupnih potreb.

Za urejanje zadev skupnega pomena lahko občina Piran z drugimi občinami ustanovi skupni medobčinski organ samoupravljanja ali pa se združi v regionalno in druge skupnosti občin.

V medobčinskem organu samoupravljanja in v medobčinski skupnosti delegati združenih občin usklajujejo svoja stališča ter se dogovarjajo o urejanju skupnih vprašanj.

Zadeve, ki so skupnega pomena, se določijo z dogovorom občin in opredelijo v statutu skupnosti občin oziroma medobčinskega organa samoupravljanja, ki ga sprejmejo skupščine združenih občin po razpravah delovnih ljudi v temeljnih samoupravnih skupnostih.

V skupni medobčinski organ samoupravljanja in v skupščino skupnosti občin pošljejo svoje delegate delovni ljudje temeljnih samoupravnih skupnosti v občinah.

315. člen

Zaradi specifičnosti obalnega območja, ki predstavlja zaokroženo urbano območje, na katerem so življenjsko povezane mnoge dejavnosti na vseh področjih družbenega življenja, se je občina Piran skupno z občinama Izola in Koper skladno z ustavo in zakonom združila v skupnost obalnih občin kot posebno družbenopolitično skupnost (obalna skupnost).

V obalni skupnosti odločajo delovni ljudje o uresničevanju določenih skupnih interesov, pravic in dolžnosti skupnega pomena, ki jih določajo ta statut, statut obalne skupnosti in sporazum med občinami.

316. člen

Statut obalne skupnosti kot skupni dogovor delegacij delovnih ljudi v temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih in drugih oblikah samoupravnega in interesnega povezovanja in združevanja, sprejme skupščina obalne skupnosti po razpravi v občinskih skupščinah in v Socialistični zvezi delovnega ljudstva.

Statut obalne skupnosti v skladu z ustavo in s sporazumom med občinami določa: pravice in dolžnosti skupnosti; zadeve, o katerih delovni ljudje odločajo s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem in po svojih delegatih v skupščini obalne skupnosti; organizacijo, način izvolitve in dela skupščine in njenih organov.

317. člen

O uresničevanju svojih skupnih interesov v obalni skupnosti odločajo delovni ljudje, organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih, interesnih in drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih in v drugih oblikah samoupravnega združevanja, v družbenopolitičnih organizacijah s samoupravnim sporazumevanjem in z družbenim dogovarjanjem ter po delegatih v obalni skupščini ter v drugih organih samoupravljanja.

318. člen

Delovni ljudje s samoupravnim sporazumevanjem in z družbenim dogovarjanjem združujejo sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb

in za financiranje splošnih družbenih potreb obalne skupnosti ter samostojno odločajo o obsegu in načinu porabe teh sredstev.

319. člen

Zaradi razvijanja bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije, skovanega v NOV, občina Piran sodeluje z drugimi občinami v SFRJ, zlasti s pobrateno občino Vis.

320. člen

Glede na svoj obmejni položaj občina Piran navezuje trajne ali občasne stike z lokalnimi skupnostmi, kjer žive Slovenci v zamejstvu, in z lokalnimi skupnostmi drugih držav, kakor tudi z ustreznimi nacionalnimi in mednarodnimi organi ter organizacijami.

321. člen

Stike in sodelovanje z drugimi občinami usmerja izvršni svet; v ta namen lahko oblikuje posebno komisijo.

322. člen

Zaradi izmenjave izkušenj pri delovanju občine in njenih organov in razvoja komunalnega sistema je občina Piran član Skupnosti slovenskih občin in Stalne konference mest Jugoslavije.

XII. SPREMEMBA STATUTA OBČINE

323. člen

Pobudo za spremembo statuta lahko dajo: občinska skupščina, njen zbor ali izvršni svet, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

324. člen

O pobudi, da se začne postopek za spremembo statuta, razpravlja izvršni svet in jo s svojim stališčem predloži občinski skupščini.

O uvedbi postopka za spremembo statuta odloča občinska skupščina na seji vseh zborov.

325. člen

Na podlagi sprejetega sklepa o uvedbi postopka za spremembo statuta pripravi statutarno-pravna komisija osnutek sprememb statuta in ga predloži občinski skupščini. Osnutek sprememb statuta da občinska skupščina v javno razpravo.

Po končani javni razpravi poda statutarno-pravna komisija občinski skupščini predlog sprememb statuta.

XIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

326. člen

Dokler ne bodo ustanovljeni individualni in kolegijski upravni organi, določeni v tem statutu, nadaljuje jo z delom sedanji upravni organi v okviru pristojnosti, ki jih imajo po obstoječih predpisih.

327. člen

Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati statut občine Piran, objavljen v Uradnih objavah, št. 6-74, z dne 20. marca 1974.

328. člen

Ta statut začne veljati z dnem razglasitve in se objavi v Uradnih objavah.

Št.: 011-4-73.778

Piran, 6. marca 1978

Predsednik
IVAN BAŽEC, l.r.

Na podlagi 220. člena in drugega odstavka 254. člena statuta občine Piran je skupščina občine Piran na ločenih sejah zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora dne 12. aprila 1978 sprejela

ODLOK

O SESTAVI IN ŠTEVILU PODPREDSEDNIKOV IN ČLANOV IZVRŠNEGA SVETA SKUPŠČINE OBČINE PIRAN

1. člen

S tem odlokom se ureja sestava, število podpredsednikov in članov izvršnega sveta občinske skupščine.

2. člen

Izvršni svet ima 13 članov:

- profesionalnega predsednika
- 2 neprofesionalna podpredsednika s področja gospodarstva in družbenih dejavnosti
- 8 članov zadolženih za posamezna področja
- 2 člana izmed predstojnikov občinskih temeljnih upravnih organov

3. člen

V izvršnem svetu morajo biti zastopani tudi pripadniki italijanske narodnosti.

4. člen

Izvršni svet ima sekretarja, ki ga izvoli na predlog komisije občinske skupščine za volitve in imenovanja.

5. člen

Sekretar izvršnega sveta je zadolžen tudi za skupna vprašanja občinske uprave, ki jih ne morejo opravljati predstojniki oziroma predsedniki posameznih individualnih in kolegijskih upravnih organov, in je odredbodajalec občinskega proračuna.

6. člen

Ta odlok velja takoj in se objavi v Uradnih objavah.

Št.: 020-10-78

Piran, 12. aprila 1978

Predsedujoči
zbora združenega dela
AVGUŠTIN ANDREJ, l. r.

Predsednik
ANTON MIKELN, l. r.

Predsedujoči
zbora krajevnih skupnosti
JENKO STANE, l. r.

Predsedujoči
družbenopolitičnega zbora
LJUBO KOLER, l. r.